OMAGIU GENERAŢIEI MĂRTURISITOARE

Erast CĂLINESCU

Fiecare generaţie are datoria să-şi mărturisească experienţa trăită, generaţiei următoare, care, de cele mai multe ori, nu şi-o asimilează, din dorinţa de a inova, învăţând doar din propria-i exeperienţă. De aici, aşa zisa *"luptă dintre generaţii"*, care este, de fapt, lupta între vechi şi nou.

Dar, ce experinţă putem mărturisi copiilor noştri, noi, cei care am vieţuit şi ne-am făcut cariera sub regim comunist, noi cei care ne-am pretat la compromisurile necesare pentru a le putea asigura familiilor noastre o viaţă între limitele normalului?

Se vede, însă, că Dumnezeu, în bunătatea Lui nemărginită şi în dragostea Lui pentru acest Neam al nostru, născut şi rămas creştin după toate furtunile, nu a vrut să lase de izbelişte generaţia copiilor noştri şi le-a dat alţi mărturisitori.

"Dela părinţii noştri nu avem de învăţat decât compromisuri, dar ce avem de învăţat, este dela bunicii noştri", spunea, după revoluţie, cu bună dreptate, un elev de liceu. Căci bunicii tineretului de azi reprezintă generaţia eroică a anilor '30, generaţia călită prin luptă şi suferinţă, pentru un viitor mai bun şi mai drept al neamului nostru. Este generaţia mărturisitoare a adevărului ascuns de comunişti, a credinţei lor, a suferinţei lor, a genocidului. *"Memoria", "Memorialul durerii", "Canalul morţii", "Drumul Crucii", "Sărata", "Piteşti", "Mlaştina deznădejdii", "Morminte fără cruce", "Lacrima prigoanei"*...

Supravieţuitorilor acestui martiriu le-a fost hărăzit să mărturisească, la bătrâneţe, IDEALUL vieţii lor, DREPTATEA crezului lor, ADEVĂRUL luptei şi suferinţei lor, pe care nu au dreptul să le ia cu ei, în mormânt, ci datoria de a le lăsa celor care le vor înfăptui. Iar minunea care se petrece sub ochii noştri este că, de astă dată, sămânţa cea bună nu cade nici pe stâncă şi nici în cărare, ci pe pământ roditor, iar tineretul nostru preia cu aviditate, dar şi cu o deosebită maturitate, experienţa generaţiei mărturisitorilor, - care se duc, apoi, unul câte unul, cu pacea datoriei împlinite, în suflet: Vasile Posteucă, Nicolae Steinhardt, Petre Ţuţea, Nicolae Călinescu, Virgil Mateiaş, Johan Urwich şi atâţia alţii care au mărturisit şi mărturisesc prin scris, prin viu grai şi prin faptă.

Prin împlinirea acestei meniri, generaţia mărturisitoare îşi află un binemeritat loc în istorie, iar mărturia ei devine seva pământului nostru, frământat de toate furtunile, care se ridică, viguros, în vinele generaţiei tinere, spre făurirea destinului de dreptate şi credinţă a neamului românesc.

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Andrei Iustin HOSSU	pagina 1
Banu RĂDULESCU	pagina 2
Prof. T. BRĂILEANU	pagina 4
Av. G. VASU	pagina 4
Prof. S. RĂDULESCU	pagina 5
Prof. B. SERDARU	pagina 5
A. GRIGOROPOL	pagina 6
Gh. Boldur-LĂŢESCU	pagina 7
Dr.Ing. N. BRĂDEANU	pagina 8
Dumitru GROZA	pagina 8
Prof. R. BADIU	pagina 9
Prof. I. RĂDULESCU	pagina 9
G. N. VIFOREANU	pagina 9
Victor STEROM	pagina 11
Pr. N. CĂNĂNĂU	pagina 13
Prof. N. CIACHIR	pagina 16
Gellu CARAZA	pagina 17

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 227 - MAI 1995 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ÎNTRE DOUĂ LUMI

Eugen BÂRSAN

E greu să te ridici din calea de tocătură a destinului, operată de regimul comunist. Sunt încă prea multe tocături necicatrizate. De aceea, cel puţin deocamdată, România rămâne priponită în hotarul dintre două lumi. Lumea veche a cercului nomenclaturist care şi-a făcut un monopol din putere şi nu vrea să facă accesibile dosarele trecutului; iar pe de altă parte lumea nouă adusă de Revoluţie. O lume care stagnează în împlinirea misiunii ei idealistice româneşti pentrucă este ţinută la distanţă de lumea veche comunistă care nu vrea să moară, care vrea să mai trăiască prin progeniturile ei, făcând tot ce poate spre a se menţine cu mâinile şi dinţii de putere. Dar, în pofida acestei stări, lumea cea nouă a Revoluţiei purificatoare există şi ea se va implini.

Lumea veche se sprijină mai departe pe omul şcolit pe puncte, din sarcină de partid şi cu sprijinul necontenit al sindicatului; pe omul care l-a votat şi revotat pe tovarăşul Iliescu *"că-i de-al nostru din popor"* şi continuă a zice că *"data viitoare tot pe ăştia îi votez pentrucă dacă şi-au făcut plinul cu vârf şi îndesat, acum poate o să-mi lase şi mie ceva"*. Aceasta-i baza regimului criptocomunist român.

O asemenea mărturisire, din păcate cu frecvenţă de masă, nu poate decât să tempereze idealismul lumii noi în credinţa că binele şi adevărul ar fi o problemă de evoluţie mai rapidă asupra minciunii şi răului. Oarecum se subestimează lipsa de scrupule a guvernanţilor amorali, care îşi reazemă puterea pe particularitatea bolnăvicioasă a alegătorului vizat. Astfel între lumea veche şi nouă stă în chip clar şi primordial criza morală, cu accentul: în loc ca ea să scadă, murdăria ia proporţii. Şi în timp ce lumea veche se fortifică în ea, lumea nouă are problema vindecării şi depăşirii acestei crize. O sarcină de uriaşă proporţie.

Între criptocomunism şi dezideratele Revoluţiei, lumea se decide foarte greu să se urnească din loc. Pentrucă teama de schimbare a intrat cumva în Român, fără a se mai băga de seamă că ea este emanată şi cultivată de strategia criptocomunistă care se menţine prin exploatarea a orice. În acest orice intră şi faptul că în o conjunctură de morală prăbuşită mulţimea nu mai gândeşte decât prin stomac. Iar când stomacul vrea schimbări, tactica nomenclaturistă e una şi aceeaşi: vorbeşte de schimbări care, în fapt, să nu schimbe nimic. De pildă, deşi promite, guver-

Continuare în pag.3

DELA TOTALITARISM COMUNIST LA DICTATURA NEOCOMUNISTĂ

Andrei-Iustin HOSSU

Fiindcă, din lipsă de cultură politică şi de discernământ critic, mulţi comentatori şi analişti politici confundă noţiunile de ***totalitarism*** şi ***dictatură,*** punând semnul egalităţii între ele, noi impunem riguros diferenţa de nuanţă între aceste concepte politologice: ***totalitarismul înseamnă monopolul ideologic, având implicat necesar monopolul politic; dictatura înseamnă monopolul politic, fără însă a avea drept implicat necesar monopolul ideologic.***

Această distincţie teoretică este ilustrată practic de deosebirea dintre totalitarismul comunist al regimului Ceauşescu şi dictatura neocomunistă a regimului Iliescu.

Între 16-21 Decembrie 1989 a avut loc Revoluţia Română Anticomunistă, furată şi deturnată în după amiaza de 22 Decembrie 1989 printr'o lovitură de stat neocomunistă. S'a prăbuşit atunci comunismul ca sistem? ***Da*** şi ***Nu***: ***da*** - s'a prăbuşit ca ***ideologie totalitară; nu*** - s'a menţinut ca ***putere politică dictatorială***. Din nefericire pentru România şi poporul român, la 22 Decembrie 1989 nu s'a trecut dela totalitarism la democraţie (precum în toate ţările foste comuniste din Centrul şi Sud-Estul Europei), ci ***s'a trecut dela totalitarismul comunist al regimului Ceauşescu la dictatura neo-comunistă a regimului Iliescu.***

Vinovaţii conştienţi de impasul istoric şi politic de peste 5 ani încoace al României sunt Iliescu şi aparatul de partid şi de securitate pe care se sprijină; ***vinovaţii inconştienţi*** (imbecilizaţi de bolşevism, întunecaţi mintal, manipulaţi, dezinformaţi) sunt Românii majoritari care l-au votat pe Iliescu în ruşinoasele zile de 20 Mai 1990 şi 27 Septembrie şi 11 Octombrie 1992.

Prin schimbarea regimului Ceauşescu cu regimul Iliescu nu s'a schimbat esenţa comunismului: menţinerea Puterii cu preţul oricăror minciuni, violenţe şi crime în masă. Astfel încât, între tiranul bolşevic tipic Ceauşescu şi dictatorul neobolşevic *"original"* Iliescu, esenţială este asemănarea: ***setea de putere***; amândoi bolşevici pur-sânge, leninişti-stalinişti, nici unul nu concepe pierderea puterii decât odată cu capul! Dementa agresivă a bolşevismului sovietic l-a determinat pe Ceauşescu să fie paranoic şi criminal satanic, asemenea mentorului său, Stalin.

> *"...între tiranul bolşevic Ceauşescu şi dictatorul neobolşevic "original" Iliescu, esenţială este asemănarea: **setea de putere**; amândoi bolşevici pur sânge, leninişti-stalinişti, nici unul nu concepe pierderea puterii decât odată cu capul."*

Înfrângerea bolşevismului sovietic, jalnica lui agonie îl determină pe Iliescu să fie moderat, speriat, jalnic şi dezarmat, asemenea fostului său mentor, perestroikistul Gorbaciov.

Aşadar, ***comunismul este totalitarism, iar neocomunismul este dictatură.*** Fiindcă esenţa lor comună este criminală, fără scrupule - păstrarea Puterii cu orice preţ, prin orice mijloace -, ***amândouă sunt la fel de rele, sunt Răul însuşi.***

Până când comuniştii nu vor fi înlăturaţi prin vot democratic dela putere şi reduşi la voturile actuale ale PSM (3%), până când la guvernarea Statului Român nu vor alterna democratic liberalii şi ţărăniştii (ca în România monarhic-constituţională interbelică), până atunci nu va exista democraţie în România! Bătălia Libertăţii împotriva Comunismului continuă paşnic, dar ferm!

EDITORIAL

OPOZIŢIA POLITICĂ DIN ROMÂNIA

Caracteristic vieţii de azi din România este faptul că societatea românească se găseşte într'o frământare permanentă, este neliniştită şi tulburată de confuzii şi contradicţii. Nu există stabilitate, ordine şi un climat moral, în care să se poată lua decizii şi să se facă planuri pentru viitorul ţării.

Ţara întreagă trăieşte într'o destrămare generală. Nomenclatura lui Iliescu nu are nici un interes să se ajungă la o stabilitate şi ordine, pentrucă are planuri ascunse de viitor. El nu lucrează cu *"cărţile pe faţă"*, pentru ajutorarea ţării. Nu lucrează cu ţara, ci cu partidul comunist care deţine puterea administrativă şi politică, tot aşa ca pe vremea lui Ceauşescu.

După 5 ani de guvernare, dela răsturnarea din Decembrie 1989, Iliescu a devenit paranoic şi trăieşte cu ideea fixă că el este singurul conducător politic în ţară, care poate rezolva problemele naţionale. Şi, pentru aceasta, este în stare să comită toate ilegalităţile posibile: fraude în alegeri, împiedicarea dezvoltării naturale a partidelor politice şi menţinerea economiei într'o stare deplorabilă.

Ce face Opoziţia? Din cauza stărilor de lucruri, lăsate moştenire de dictatura lui Ceauşescu, Opoziţia politică este oarecum difuză. Răspândită în masele populare şi nu închegată în grupuri sau partide politice care să opereze efectiv. De ce? Pentrucă nomenclatura lui Iliescu împiedică, în tot felul, organizarea Opoziţiei partidelor. Pe de altă parte, partidele politice nu au o bază reală de existenţă. Ţăranul român este dezorientat de politica şi propaganda lui Iliescu şi fundamentul politic al unui partid ţărănesc care este agricultura şi categoria socială a ţăranului, nu se pot dezvolta pe coordonatele lor normale.

Economia şi comerţul, pe temeiul cărora s'ar forma o burghezie nouă, sunt acaparate total de comuniştii *"bişniţari"* care singuri, ei, dispun de fonduri provenite din tezaurul ţării. Apoi, Opoziţia partidelor are defecţiuni interioare de organizare, din cauza tendinţelor centrifuge ale grupurilor politice care o compun. Deci, nu are o linie unitară şi unificatoare de acţiuni. În plus, grupurile componente stau sub influenţe - din străinătate uneori - care nu cunosc problemele naţionale şi structura lor specifică.

În ultimii ani s'a constituit *"Convenţia Democratică Română"*, care apărea ca o mare speranţă de înviorare a procesului politic din România. Semnele iniţiale au fost bune şi prevederile erau încurajatoare. Între timp, au apărut divergenţe şi tendinţe contrarii, care au creat o stare de dihonie şi au ameninţat cu distrugerea Convenţiei. Până la urmă s'a făcut o ruptură mai serioasă şi cadrele Convenţiei s'au redus oarecum. Totuşi, cunoscătorii problemelor afirmă că, în felul acesta, Convenţia Democratică s'a consolidat şi perspectivele ei de viitor sunt mai bune.

Din îndepărtarea noastră, subliniem un lucru, care ni se pare esenţial pentru succesul Convenţiei: despărţirea de Social-Democraţi şi de ambiţiile personale ale celor care nu puteau contribui la o victorie electorală. Asocierea cu social-democraţii a fost o greşeală. După căderea formulelor comuniste, social-democraţia a rămas un camuflaj pentru viitorul comunismului şi deci nu aducea nici un beneficiu refacerii lumii, sau a României. Să nu se uite că social-democraţia a fost sursa şi leagănul teoretic al ideologiei marxiste. Aceasta nu reprezintă nici o garanţie pentru politica românească. Este străină de realităţile naţionale şi aduce toate *"tarele"* marxismului camuflat şi neactual.

Social democraţia nu are nimic românesc în doctrina ei. Asocierea cu ea s'a datorat unor sugestii străine, căci în străinătate (Europa, mai ales) fâlfâie încă drapelele anacronice ale social-democraţiei. Dacă Convenţia Democratică voia să-şi asigure o componenţă solidă, trebuia să includă, pe temeiul concepţiei democratice, acele grupuri care şi-au dat măsura de putere politică în timpul rezistenţei anti-comuniste, sub dictatura lui Ceauşescu. *"Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici"*, care azi colaborează cu Convenţia Democratică, este numai un *"fragment"* din totalitatea foştilor deţinuţi şi nu cea mai reprezentativă. În lupta naţională, pentru lichidarea rămăşiţelor comuniste, nu este permis să se facă astfel de greşeli grave, să se lase la o parte cele mai dinamice sectoare ale anti-comunismului. Aceasta nu înseamnă unire şi nu înseamnă democraţie.

Imperativul de azi este lupta anti-comunistă, scăparea ţării de această plagă. Şi se va putea realiza acest lucru numai prin ***unire*** şi ***democraţie,*** nu prin discriminări şi alegere de colaboratori pe care-i dictează străinătatea (social-democraţia, uneori) şi de personalităţi ambiţioase, fără nici un statut de luptă împotriva comunismului. Mai sunt rămase unele boabe necurate în Convenţie, dar vor dispare pe drum.

Convenţia nu va putea birui decât dacă are o structură naţională, deci dincolo de ambiţiile personale, dacă este inclusivă, adică încadrează toate forţele reale, existente ale ţării, fără părtiniri, căci acesta este spiritul adevăratei democraţii, prin care voieşte să refacă ţara pentru viitor. Şi, Convenţia Democratică trebue să fie clară în obiectivele ei, nici un compromis cu comuniştii nici o colaborare cu ei, ci înlăturarea lor completă, din viaţa ţării.

Aceasta este misiunea de azi, acesta este imperativul moral şi naţional al momentului istoric. Cu jumătăţi de măsură şi cu concesii nu se poate obţine o biruinţă politică. Convenţia Democratică Română va ieşi biruitoare în viitoarele alegeri pe temeiul claritătilor şi al dreptăţii pe care o face tuturor.

George BĂLAŞU

SCRISOARE DESCHISĂ ADRESATĂ CONDUCĂTORILOR AMERICANI

Domnule preşedinte Bill Clinton,
Domnule Warren Cristopher,
Domnilor comgresmani,

La iniţiativa Fundaţiei Culturale *Memoria*, de aici, din România, a avut loc la Bucureşti în zilele de 6 şi 7 Martie a.c., a IV-a ediţie a simpozionului ***"6 Martie 1945: ziua gândirii arestate la Români"***.

Simpozionul se încheie chiar în această clipă, odată cu această scrisoare pe care v'o adresez. Eu v'o trimit (sper s'o şi citiţi) tocmai pentrucă, în ultima jumătate de secol, politica SUA a fost profund implicată în istoria ţării noastre.

Ştiind că vă place ***fair-play***-ul şi că urîţi minciuna (viciul care stă la baza tuturor celorlalte), îmi voi permite acum să vă spun unele *adevăruri*, chiar dacă incomode.

Mai întâi însă, convins că data de ***6 Martie 1945*** nu figurează pe nici o agendă a Dvs., vreau să vă spun că ea ***reprezintă pentru noi o mare zi de doliu naţional***, căci ***atunci s'a instituit cel dintâi guvern comunist din istoria ţării,*** atunci ***a fost legiferat comunismul în România.*** Un regim politic pe care o ţară întreagă îl respingea a fost impus cu forţa de Stalin. O crimă. Făptaşii au fost Sovieticii, dar nici Dvs. nu vă puteţi deroba de ea, fiindcă, deşi aţi fi putut interveni, aţi asistat-o, martori pasivi, nemişcând nici un deget. Tocmai Dvs., *"campioni ai libertăţii"*, aţi încuviinţat atunci, prin pasivitatea Dvs., ca un foarte apropiat prieten, România democratică, să intre pe mâna unui călău ca Stalin. Pentru poporul meu a fost un moment crucial, căci ***atunci i s'au deschis porţile sclaviei*** în care a fost aruncat timp de 50 de ani şi nici azi n'a mai ieşit din ea.

Ştiu, mi-aţi putea răspunde că nu Dvs., cei de azi, sunteţi răspunzători de câte au făcut predecesorii Dvs. Sunt convins încă că nu-mi veţi da un asemenea răspuns, tocmai pentru faptul că la baza politicii de totdeauna a Statelor Unite a stat ***libertatea***. Ea străbate ca un fir roşu toată istoria Dvs. şi noţiunea de libertate nu cunoaşte grade de comparaţie. Cel mult abdicări, momente de uitare a libertăţii, de ignorare a ei. Aşa că, eu, socotindu-vă solidari cu toţi înaintaşii Dvs. cum cred că nici Dvs. nu vă deziceţi de ei, voi insista asupra responsabilităţii Dvs. pe care, în numele libertăţii, v'aţi asumat-o mereu, oriunde şi oricând în lume, aşadar şi faţă de poporul nostru. V'aţi asumat-o. Dar oare v'aţi achitat de ea?

Vă răspund cu franchеţe: NU. Momentul 6 Martie 1945 e un clar exemplu al dezicerii Dvs. dela o datorie sacră, impusă chiar de statutul Dvs., de cea mai puternică democraţie a lumii. Pasivitatea Dvs. a dat frâu liber comunismului care n'a ezitat să ne umple ţara cu morminte, cu puşcării, lagăre etc., etc., aducându-ne, după 50 de ani de robie, la o ruină totală.

Astfel v'aş aminti că:

- în vreme ce la Yalta se târguia destinul nostru, preludiul lui 6 Martie 1945, cei mai buni dintre Români mureau pe câmpurile de bătălie din Ungaria şi Cehoslovacia, convinşi că luptă pentru victoria democraţiei în lume, adică şi la ei în ţară. În vremea asta, la Bucureşti, o mână de comunişti (dintre ei, nici jumătate cetăţeni ai ţării), constituiţi în *"guvernanţi"*, aleşii lui Stalin şi nu ai poporului român, îşi planificau crimele. Când soldaţii noştri victorioşi s'au întors acasă la sfârşitul războiului au aflat cu stupefacţie că prin jertfele lor - peste 150.000 de morţi - obţinuseră ce?: eliberarea de fascism, dar nu şi redobândirea democraţiei, ci... lanţurile comunismului. La acest *"frumos câştig"* aţi contribuit şi Dvs.

Nu vreau să întru acum în detaliile simpozionului nostru (m'aş bucura dacă aţi avea curiozitatea să le cercetaţi), dar, cu riscul de a repeta unele lucruri spuse aici, voi trece în revistă câteva din suita de abdicări ale Dvs., care au precedat funestul moment 6 Martie 1945 şi care apoi, în avalanşă, i-au urmat.

- aţi uitat (sau v'aţi făcut că uitaţi) că România era o ţară în care democraţia era instituită de aproape un secol.

- aţi uitat că Sovieticii neau răpit pământul nostru milenar, Basarabia şi Bucovina de Nord, printr'un tratat-cârdăşie între comunişti şi hitlerişti, răpire care ne-a şi forţat să intrăm în războiul din Est, pur şi simplu pentru a ne elibera fraţii.

- aţi mai uitat şi că în timpul armistiţiului, când crimele sovietice înroşeau cu sânge pământul nostru zi şi noapte, într'un dezmăţ feroce, Americanii, parte responsabilă în comisia de armistiţiu, ridicau din umeri când Românii disperaţi băteau la uşă.

Uitând atât de multe, veţi înţelege de ce a putut să se petreacă evenimentul din 6 Martie 1945. Ce-a mai urmat după aceea? Au urmat consecinţele acestor uitări. Una din ele a fost că nu neaţi recunoscut *cobeligeranţa*, calitate pe care o meritam din plin. ***Am fost a patra putere armată din Europa care l-a înfruntat pe Hitler.*** V'aş ruga să faceţi comparaţia cu Italia care a primit acest statut, şi pentru a cărei eliberare au murit zeci de mii de Americani. Nu mai vorbesc de Tratatul de pace unde aţi ignorat complet drepturile noastre asupra Basarabiei şi Bucovinei de Nord. Aş putea să vă dau multe alte exemple. Dar mă voi opri ***asupra alegerilor din 1946.*** Aţi ştiut prea bine că ele au fost falsificate şi n'aţi făcut absolut nimic ca să le contestaţi şi anulaţi. Înţelegem raţiunile neintervenţiei Dvs.: aţi vrut să vă menajaţi aliatul de-atunci, pe Stalin. Dar asta a însemnat o abdicare dela adevăr, o acceptare a minciunii comuniste, ***tocmai Dvs. care puneţi la baza democraţiei alegerile libere.*** Ba, mai mult, la puţin timp după asta, ***aţi recunoscut guvernul comunist din România,*** samavolnic cocoţat în fruntea ţării. A fost suficient, căci de atunci pârtia dezastrului nostru s'a tot lărgit. Când regele nostru a fost alungat, ultima licărire de democraţie aici, la noi, s'a stins. Şi stinsă a rămas 50 de ani.

Totul s'a petrecut sub privirile îngăduitoare ale Dvs. O vreme, noi, naivi, n'am crezut că ne-aţi abandonat. În sinea sa, fiecare Român îşi zicea: *"Nu se poate. Vor veni Americanii!"* Pentru a vă pregăti sosirea, mulţi Români au pus mâna pe armă. În acest sens, lumea întreagă ar trebui să afle că ***România a fost unica ţară căzută în orbita comunistă unde a avut loc asemenea mişcare de rezistenţă armată.*** Dvs. nu veţi şti niciodată câţi Români au sfârşit în faţa plutonului de execuţie sau au înfundat puşcăriile comuniste nutrind speranţa că... *"vin Americanii"*.

Adevăraţii Americani, eliberatori, cum ne închipuiam noi, n'au mai venit niciodată. În schimb conducătorii Dvs. au început să-şi arate prietenia faţă de călăii noştri, stabilind cu ei vizite, contacte strânse. Asta a accentuat sclavia noastră. Numărul sclavilor a şi sporit când au aflat că America, ţara libertăţii, acordă Clauza Naţiunii celei mai Favorizate tiranului Ceauşescu, pe considerentul, chipurile, că el e independent de Moscova, când de fapt el o slujea. N'aţi vrut să vedeţi niciodată că beneficiile acestei clauze mergeau la nomenclatura comunistă, ca să-i întreţină huzurul, în timp ce foametea, şi frigul, şi bolile, făceau ravagii în casa Românului de rând, distrugându-l. Când şi când, vă încerca inima câte o tresărire duioasă, poate că a remuşcare, şi, vă aduceaţi aminte că şi pe-aici trăiesc oameni care suferă. Atunci îi invocaţi lui Ceauşescu drepturile omului. O formalitate. Fiindcă de îndată ce el vă scotea în faţă argumentul *"amestecului în treburile interne"*, gata, demersul Dvs. murea. Desigur, ca să nu stricaţi trainica *"prietenie democrato-comunistă"*.

Cu astea, nu vă spun vreo noutate. Greşita politică a Dvs. faţă de poporul român v'a fost semnalată mult înaintea mea de chiar unul dintre oamenii Dvs., Dl. David Funderburk, ambasador SUA la Bucureşti timp de 4 ani, în perioada 1981-1985. El a scris cartea *"Pinstripes and Reds"* tipărită în SUA în 1987 (câţi dintre Dvs. or fi citit-o?), şi din această carte citez acum: ***"Într'o bună zi, întreaga istorie a mizeriei, a gulagurilor şi a morţii sub comunişti va ieşi la iveală. Americanii vor trage la răspundere Departamentul de Stat pentru perpetuarea politicii greşite care e o ameninţare pentru Statele Unite, şi care nu e de nici un folos pentru popoarele captive. Iar pericolul sclaviei comuniste şi al expansionismului sovietic va fi scos la lumină pentru a fi văzut de toată lumea."***

Şi iată că această *"bună zi"* a venit: eroica zi de 22 Decembrie 1989. Atunci, ***tot singuri***, prin voinţa tinerilor noştri, călăul Ceauşescu a fost înlăturat. Ne închipuiam toţi că se va prăbuşi şi comunismul. N'a fost însă aşa, observăm azi, la 5 ani dela eveniment.

Continuare în pag. 3

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

CINE E DE VINĂ?

Mihaela MOISIN

Necazurile se ţin lanţ de biata noastră ţară: furtuni cu pierderi de vapoare, ameninţări cu bombe, urmate de prăbuşirea unui avion, inundaţii şi cine mai ştie ce?

Şi... culmea ironiei: România, ţară făcând din totdeauna parte din Europa, după cinci ani de guvernare inconştientă şi antiromânească, este pusă în situaţia de a accepta compromisuri, ori de a nu fi primită în Europa.

Prin adoptarea la 26 Aprilie a Amendamentului nr.9 la Raportul Columberg, ţările membre (începând din 1990), precum şi cele ce vor deveni membre ale Consiliului Europei în viitor, vor trebui să se conformeze Recomandării 1201.

Art.11 al acestei recomandări sună astfel: *"În regiunile în care sunt majoritare, persoanele aparţinând unei minorităţi naţionale au dreptul de a dispune de autorităţi locale sau de a avea un statut special, corespunzător cu situaţia istorică şi teritorială specifică şi conform cu legislaţia internă a statului"*. În ce ne priveşte, acest articol contravine Constituţiei României, constituţie recunoscută ca fiind democrată măcar dintr'un punct de vedere: al minorităţilor.

În aceeaşi lună Aprilie, Preşedintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, Miguel Angel Martinez, a vizitat România. În concluzia vizitei sale la Bucureşti şi Cluj, acesta a considerat că Recomandarea 1201 este caducă, unicul reper în materie de protecţie a minorităţilor rămânând Convenţia-cadru. Întors la Strasbourg, Dl. Martinez însă a fost pus în faţa unei situaţii dificile, când fiind în minoritate totală, a trebuit să supună un amendament Adunării Parlamentare, care a fost adoptat în grabă. Ce s'a întâmplat în această săptămână? Cu timpul probabil că se va afla, tot aşa cum s'a aflat şi despre pactul secret Ribbentrop-Molotov, şi despre Yalta şi câte ceva despre... Malta.

Ce interese majore sunt tratate azi la Strasbourg, când se adoptă acest amendament, parcă făcut special pentru România, relativ la minoritatea maghiară, sau la Washington, unde Preşedintele Snegur al aşa-zisei Republici Moldova este tratat regeşte în câteva rânduri de către Preşedintele Bill Clinton, şi ajutat economic? Istoria ne va da răspunsul. Se pare că şi dintr'o parte şi din cealaltă, ne pasc noi necazuri.

Şi toate acestea se datorează numai lui Ion Iliescu şi guvernelor dela conducerea României din ultimii cinci ani.

Faptul că Ion Iliescu nu a fost interesat în încheierea unui tratat cu Ungaria, la timp, după Revoluţia din Decembrie '89, după cum şi lipsa de interes în reintregirea României cu teritoriile smulse de URSS, ne-a dus în cea mai mare măsură la această situaţie.

Prin simplul fapt că Ion Iliescu a ţinut cu dinţii de scaunul prezidenţial, în loc de a-l lăsa unui alt conducător cu credibilitate morală în faţa guvernelor occidentale, arată anti-românismul lui. Cine ar putea colabora pe plan internaţional cu Iliescu, cel care a adus minerii în Piaţa Universităţii? Cum putea Ion Iliescu să creeze un lobby, pentru a contracara pe cel maghiar, atât la Washington, cât şi la Strasbourg?

Ion Iliescu, ar fi putut cel puţin să se intereseze de reîntregirea ţării şi de garanţia graniţelor României, aşa cum conducătorii, aproape la fel de comunişti ca şi el, ai celorlalte ţări ieşite de sub comunism o fac. Dar în timp ce Germanul este German şi Ungurul este Ungur, Ion Iliescu nu este Român. El nu are nimic pentru această ţară, şi o lasă de izbeliţe; el este supus Moscovei, dela care primeşte instrucţiuni de comportare.

Acum, după adoptarea recomandării 1201, negocierile care se duc, în faza finală pentru semnarea tratatului româno-ungar pot fi afectate negativ. Ungurii vor insista în includerea unei referiri la recomandarea 1201 în cadrul tratatului cu Românii, deşi aceasta are un caracter de opţiune. Dacă se va ajunge la această includere, abia atunci recomandarea 1201 ar putea avea caracter obligatoriu, putere de lege.

Singura posibilitate de a preveni caracterul juridic al recomandării 1201, în cazul includerii ei în tratatul româno-ungar ar fi prin adăugarea menţiunii: *"Cu excepţia art.11"*.

Astăzi, în ceasul al doisprezecelea, Ion Iliescu ar trebui să demisioneze, să lase pe adevăraţii Români cu dragoste de ţară şi de popor să încerce să repare toate distrugerile pe care el le-a făcut în anii lui de conducere.

România, fiind pe lista neagră a Consiliului European ca fi desigur monitorizată mai mult decât oricine, este mare nevoie de adevăraţi Români, de adevăraţi diplomaţi, care să apere interesele ţării şi să garanteze graniţele ei, fără autonomii teritoriale.

Căci cine are mai multe drepturi în România decât minoritatea maghiară? În nici un caz poporul român.

CE SĂ FIE, CE SĂ FIE CU ATÂTA CURTOAZIE?

Preşedintele Statelor Unite, Dl. Bill Clinton, l-a invitat de două ori la Casa Albă pe omologul său, Preşedintele Republicii Moldoveneşti, Dl. Mircea Snegur. Cum există o diferenţă de vreo 25 de cm. între cei doi omologi, dubla întâlnire naşte întrebări:

Revista *"Puncte Cardinale"*, Martie 1995, susţine că ar exista un plan ca Moldova să admită câteva sute de mii de Evrei care, după ce-şi vor căpăta cetăţenia moldovenească, la viitoarea Unire cu Ţara Mamă, aceştia vor deveni automat cetăţeni români. De notat că pacea dintre Evrei şi Arabi stăvileşte viitoarele aşezări ale Evreilor în teritoriile cucerite.

Un alt motiv de curtoazie:

După aterizarea zdruncinată a noului Ambasador la Bucureşti, Dl. Alfred H. Moses (reamintim de cele şapte scrisori de protest ale legiuitorilor care-l acuzau c'a fost prieten cu Ceauşescu (acuză pe care Dl. A.M. o respinge) acum, într'un articol, *"Alternativa României: Reformă rapidă sau stagnare şi instabilitate"*, publicat în *"The International Herald Tribune"* (17 Martie) Dl. ambasador ne arată harta şi ne spune pe ce drum s'o luăm cu traista:

După juste critici aduse regimului, domnia sa cere Parlamentului să adopte Legile privatizării şi a falimentului precum şi crearea bursei de valori, măsuri necesare ca România să devină *"partener deplin al Occidentului"*, cu surprinzătorul adaus:

"În mod sigur, o atare situaţie va stârni vechile temeri ale Românilor de a fi lăsaţi într'un vacuum politic şi de securitate între Est şi Vest. Poporul român îşi mai reaminteşte cum Franţa a abandonat Mica Antantă la München, în 1938, lăsând România să se descurce singură între Germania nazistă şi Rusia stalinistă, cu consecinţe dezolante."

Mulţumim pentru această justă recunoaştere postumă, dar nu ne putem înăbuşi *"vechile temeri"*.

Vor democraţiile, în meci cu Rusia, să aşeze România ca un pion pe eşichierul politicii internaţionale?

Poporul român nu-i nevoie să fie cumpărat, temporar, ca mercenar (cum sunt cumpăraţi unii conducători, şahi, regi ori şefi de triburi ca să lupte contra comunismului. Românul a văzut pericolul roşu în timp ce democraţiile îl scărpinau în coarne pe Stalin. Apusul trebue să înţeleagă că naţionalismul generaţiilor de ieri şi de azi, de care se tem politicienii ieftini, nu înseamnă a fi nazist ori antisemit, ci înseamnă cinste, dreptate, o viaţă morală şi scut de apărare al Credinţei şi Tradiţiei noastre milenare.

Nu vrem un nou München 1938.

Dar vrem ca stegarii bătăliei pentru Dreptate să fie ei înşişi oameni drepţi şi să nu se mai repete târguri de cinci minute pe petece de hârtie, aşa cum Churchill, în numele *"Aliaţilor"*, ne-a vândut 90% Moscovei.

Stroe MOLDOVAN

ÎNTRE DOUĂ LUMI

Urmare din pag.1

nul Văcăroiu nu se abate cu nimic dela traseu. Pentrucă atunci când o spune, nu are de gând s'o şi facă. Şi aşa, la adăpostul trucurilor intitulate *"programe de guvernare"* înfloresc tot mai mult şi mai mult minciuna, demagogia şi corupţia.

Ne întrebăm, de ce acum când Neamul s'ar putea afirma slobod în cele bune, el se afirmă pe planul răvăşirilor şi răutăţilor patronate de Preşedintele Iliescu. Parcă nevrând să scape de tagma comunistă, el se bălăceşte în apele acesteia, destrămătoare de putere şi de unitate în cele bune, ca să nu mai fie loc pentru *"buni Români"*.

Parafrazându-l pe Nicolae Iorga, tot ce-i nefericit se întâmplă pentrucă undeva *"Neamul Românesc nu mai este el"*. În fapt comunismul a băgat Neamul într'o fundătură din care el nu mai ştie cum să iasă. Căci elita i-a fost ucisă iar fără de ea, meandrele răvăşirii lui spirituale stau de-a curmezişul. După cum, în chip clar, tot de-a curmezişul mai stă şi inducerea în mentalitatea că Românul n'ar mai avea altă posibilitate decât a sistemului care l-a înjugat. Adică să trăiască în continuare isterismul vechii lumi comuniste.

S'a ajuns în fundătura din care e greu de ieşit pentrucă Neamul a pierdut busola valorilor spirituale care trebuesc recuperate. Numai aşa se poate explica de ce pentru el este extrem de dificil să se elibereze de tirania răului pe care îl simte şi trăieşte, pe care îl detestă dar pe care nu ştie cum să-l înlăture. Ne întrebăm mereu asupra acestei soarte maştere, soarte de import din cea mai mare blestemăţie a lumii. Blestemăţia iadului în luptă cu ale lui Dumnezeu şi purtată de simbolul ciocanul şi secera morţii.

Nimic nu poate fi mai oribil decât actele criminale cărora le cade victimă ţara, dar pe care lumea nomenclaturistă, care este spărgătorul şi corupătorul în acţiune, le ignorează cu principiul pervers că scopul scuză mijloacele. Iar în grija de a nu fi prinsă, ea nimiceşte orice mărturie compromiţătoare şi pe oricine ştie prea multe şi spune adevăruri incomode. Ea vrea un zid al tăcerii ca nimeni să nu mai vorbească despre lucruri neoportune pentru ea.

Criza de moralitate şi mârlănismul care sunt în continuă ofensivă încă n'au găsit nici un cadru care să le stopeze. De aceea jocul puterii ţine cursul lui de deghizare şi de opunere cu înverşunare la cursul firesc al istoriei. Lumea comunistă i-a smuls Românului sufletul cu care l-a înzestrat Dumnezeu pentru a îl înlocui cu unul supus direcţiei şi ascultării ei. Aşa se explică că ceauşismul este văzut cu tot mai multă indiferenţă, un lucru care intră în anormal. În fapt anormalul începe şi cu lipsa simţului de reacţie în contra a 45 de ani de regim comunist.

Va suporta România să fie minţită şi batjocorită la infinit? În încleştarea de acuma dintre lumea comunistă şi anticomunistă, ea este la punctul de echivoc: dictatura democraţiei sau democratizarea dictaturii!!

Eugen BÂRSAN

SCRISOARE DESCHISĂ

Urmare din pag. 2

După o primă clipă de recul, comuniştii şi-au revenit şi forţa lor a crescut brusc, şi tot creşte. Machiaţi, desigur, camuflaţi în straie *"democratice"*, ei ne conduc şi acum.

Şi ce-aţi făcut Dvs. în tot acest timp? Ne aşteptam că, dacă n'aţi venit atunci, în 1945, vă veţi grăbi să sosiţi acum, imediat după Decembrie 1989. Ar fi fost măcar pentru a vă achita, fie şi în parte, datoria morală deschisă în 1945 şi rămasă încă neacoperită.

Dar n'aţi venit. Aţi stat în casele Dvs. la căldură, la adăpost, şi aţi privit la televizor *"procesul"* Ceauşeştilor, teroriştii din România, ciomăgelile dela Târgu Mureş, bestialităţile mineriadei care a devastat Bucureştiul, circul aşazisului parlament etc., etc. Aţi privit şi v'aţi indignat. O oră, două, poate nici atât. După care v'aţi reluat în linişte afacerile, hotărînd că România e o ţară instabilă şi nu merită atenţie. Fără să vă puneţi întrebarea: oare toate câte le-aţi văzut la televizor nu sunt tot roadele sclaviei comuniste?

În sfârşit, au venit alegerile din 1992, primele *"alegeri libere"* după dictatura comunistă. Dvs. v'aţi mulţumit să trimiteţi câţiva observatori. Cu unele neajunsuri neimportante, aţi avizat că ele au fost corecte. Cu asta v'aţi liniştit conştiinţa. Fără să vă puneţi problema că, fie şi dacă ele ar fi fost pe deplin corecte ***formal*** (cum de fapt nici n'au fost), ele au fost total incorecte ***în fond***. Pentrucă, cine a votat în 1992? Un întreg popor care, vreme de 50 de ani, n'a ştiut nici o clipă ce e libertatea. Şi ce opţiune poate avea un sclav? El a văzut pe liste aceiaşi stăpâni de ieri, cum aceiaşi stăpâni (foşti activişti, foşti secretari p.c.r. etc.) îi supravegheau urna. Cu frica în sân, veche de o jumătate de secol, pe cine să voteze el? Aşa se face că ţara e condusă azi, în democraţie, de aceiaşi oameni care au condus-o şi în comunism.

Realizările lor, în cei 5 ani de când conduc, vă stau la vedere. N'aveţi decât să veniţi să le vedeţi, dar nu în discuţii oficiale cu ei, ori la recepţii şi simpozioane etc., etc., ci stând de vorbă cu omul de rând, ţăran, muncitor, elev, student, şi veţi înţelege atunci că comunismul, pe care îl credeam toţi muribund, dă semne de viguroasă vitalitate. Dar tot la ei veţi regăsi şi sufletul adevărat al acestui popor. Sunt oamenii simpli, care vor să scape de lanţuri, dar încă dezorientaţi, neştiind cum s'o facă. Ei văd în fruntea ţării pe aceiaşi stăpâni de ieri. Şi că sunt aceiaşi, vă pot da un recent exemplu: un om de marcă al conducerii ţării mele, care declară mereu tuturor Occidentalilor cu care se întâlneşte că ***"singura cale a ieşirii din criză a României e economia de piaţă"***, a afirmat aici, de curând, la o întâlnire cu muncitorii că ***"economia de piaţă se bazează pe corupţie şi imoralitate"***. În faţa acestei duplicităţi nu poţi să nu te întrebi cum arată cu adevărat acel individ. Poate că e făcut din două jumătăţi: una comunistă şi una democratică? Iată oamenii cu care staţi Dvs. de vorbă azi, aici, la noi.

Parafrazându-l pe acest domn, eu spun că IEŞIREA ROMÂNIEI DIN CRIZĂ E LICHIDAREA SCLAVIEI COMUNISTE. Aparent, comunismul a căzut. În realitate însă, relele lui nu contenesc să ne macine. Sub toate aspectele, ruina e de nedescris. Dar ***răul cel mai grav pe care l-a făcut comunismul ţării mele e de natură educaţional-morală***. Aici, sub acest aspect, se cere urgentă intervenţie. Sunt lezate aici înseşi minţile oamenilor, dezvăţate să mai judece logic. Îmbolnăvite grav de propaganda comunistă, ele au neapărată nevoie de limpezire, aş numi-o RECONVERSIE MENTALĂ.

În această operă de ***replantare a democraţiei în România*** ajutorul Dvs. ar fi capital. Sunteţi liderii celei mai puternice ţări democratice din lume. Şi credem că nu vă sunt indiferente nici celelalte locuri pe unde există democraţia, mai ales când e vorba de una firavă, cum e acum cea din România. Altfel, pericolul de a reveni tirania - comunistă, neo-comunistă, sau cum se va mai numi ea - pluteşte în aer. Vom pătimi iarăşi noi, dar nici Dvs. nu veţi fi scutiţi de necazuri.

Problema e să veniţi.

În 1945, când conducătorii partidelor noastre istorice au protestat împotriva actului samavolnic dela 6 Martie 1945 pe lângă Averell Hariman, om cu cuvânt greu în politica SUA, răspunsul acestuia a fost: *"Dacă nu vă convine situaţia, aveţi alături Marea Neagră, refugiaţi-vă acolo."* Acest răspuns cinic a fost cunoscut de foarte puţini Români, care şi-au făcut bagajele şi au emigrat. La urechile poporului român n'a ajuns. Fiindcă dacă ar fi ajuns... cine ştie? La ora aceea, întreg poporul român continua să spere că... *"vin Americanii"*. Numai banda comunistă a guvernanţilor dela Bucureşti ştia dela Stalin că n'o să mai veniţi. Drept care au şi început să sape groapa ţării, aruncând-o, cum se vede, în haos.

Aşa că, dacă v'aţi hotărît să nu mai veniţi, e bine să ne-o spuneţi cu glasul tare, răspicat. Ca să nu ne mai legănăm în iluzii, cum ni s'a mai întâmplat. Marea Neagră nu s'a mutat, e încă lângă noi.

Cu respect,

Banu RĂDULESC

Scrisori esențiale

ȚĂRANII ȘI ȚARA

Teodor BRĂILEANU

Domnule Radu Vasile,

Se produc astăzi în țară lucruri atât de grave încât numai optimismul funciar ne oprește să nu socotim că trăim - economic și moral - o catastrofă. Modul pesimist nu ne caracterizează dar *"scăparea din mână"* a țărănimii - atât de către Putere dar mai ales de către Opoziție - arată că țara mai are încă foarte mult ca să se întoarcă la sine. Ne surprinde că un partid care-și zice *"național țărănist"* nu aduce în discuție nimic despre țărani, lăsând actualul front al plugarilor numit PDAR, să zăngăne strident - de pe poziții marxiste - problema țărănească. În politica de azi cuiul lui Pepelea, nodul gordian tocmai aici se află - în problema țărănească. Mințile luminate ale neamului și firile dăruite nevoilor generale trebue să *"scoată cuiul"* și să *"desfacă nodul"* pentru a scoate țărănimea din amețirea comunistă. Acum, mai mult ca oricând, bătălia pentru adevărul social se dă între persoane, între personalități (sau mai puțin personalități) care vor schimbare cu cele ce țin cu strășnicie de ce a fost, promovând și menținând, *"continuitatea"*. Ele reprezintă - în fond - ideologii diametral opuse și ireconciliabile ce se învârt în jurul proprietății. Acești oameni apar în societate ca indivizi plăcuți, credibili și mai ales cu autoritate sau invers - neplăcuți, incredibili, fără autoritate.

Aceasta este percepția oamenilor simpli de la oraș și a majorității copleșitoare ce-o reprezintă țăranii, țărănimea.

Pentru țăran adevăratul om politic plăcut, credibil și autoritar este cel care face ceva pentru țară.

Pentru țăran promisiunile făcute cu grijă față de el și pentru omul sărac în limbajul uneori violent (a la C.V. Tudor) sunt edificatoare.

Țăranul are slab aparatul propriu de percepție (și de măsurare) a ceea ce s'a făcut din cât s'a promis. El îl iartă pe cel care știe să-i zâmbească și *"să-i explice"* de ce n'a făcut ce-a promis. Lui trebue să *"i se deschidă capul"* asupra acestui aspect.

Țăranul trebue ajutat să treacă dela minciuna că nu Ion Iliescu i-a dat pământ, la adevărul că nici după cinci ani n'a primit înapoi pământul lui sau al părinților lui, luat cu japca la colectivă, și că nici acum nu i s'a dat certificatul de proprietar.

El trebue avertizat că acest lucru se va întâmpla în primăvara anului viitor, dar că va fi tot un gest demagogic, electoral, deoarece va rămâne tot la cheremul statului care-i va mări impozitele, îl va obliga în continuare să semene ceea ce hotărește *"asociația"*, va trebui să lucreze cu aceleași atelaje ale SMA-ului, care-i va goli de tot buzunarele și că nu va primi credite pentru nevoile sale.

Țăranul trebue ajutat să înțeleagă că țara nu este prefectul, senatorul, deputatul și președintele actual ci el, ei, noi, chemați să decidem cine trebue să ne reprezinte și să facă parte din administrarea țării ca cei mai buni gospodari.

El trebue ajutat să facă distincție între conducerea centrală, diriguitoare prin legi și hotărîri ale guvernului, și conducerea locală - uneori cu primari de-ai Opoziției - care nu pot face decât ceeea ce le permite legea și banii - alarmant de puțin - pe care îi dă guvernul pentru nevoile locale.

El va trebui să vadă limpede că politicienii proveniți din foștii activiști vor arunca vina pe *"hoțul de păgubaș"* pentru dezastrul național al orașelor în gunoi și al satelor în noroi.

Țăranul trebue să înțeleagă clar că actuala putere nu scoate un cuvânt despre tradiție și modul de viață al țăranului român crescut în respectul sfânt față de strămoși, credință și conducător, care a fost domnitorul, voievodul, adică regele. Că România n'a fost republică decât în comunism și acum când a avut în istoria sa doi președinți de republică, amândoi aleși dintre cei mai mari comuniști care au fost pe acest pământ.

Astfel țăranii se vor reîntâlni cu țara prin căpătarea integrală a adevărului, moment în care va începe schimbarea necesară pentru întoarcerea țării la sine.

În acest efort național un mare rol va trebui să-l aibă Opoziția, cu precădere partidul național țărănesc creștin și democrat.

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI
MONTRÉAL - BUCUREȘTI
VANCOUVER - BUCUREȘTI
CALGARY - BUCUREȘTI
București - Toronto sus760
București - Montréal sus760
TORONTO-FRANKFURT
TORONTO-LONDRA
TORONTO-AMSTERDAM
TORONTO-LOS ANGELES
TORONTO-NEW YORK

Serviciile noastre sunt disponibile și cu plata în rate (plăti peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în București și marile orașe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ȘI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREȘTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREȘTI ȘI ÎN ORICARE ORAȘ DIN PROVINCIE

VACANȚE ÎN CUBA, MEXÍCO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

COMUNISMUL, BOALA SOCIETĂȚII SECOLULUI AL XX-LEA

(partea a doua)

Av. George VASU

Necazul este că *"omul nou"*, născut în comunism, nu-și păstrează însușirile moștenite dela părinți, bunici și străbunici, ci devine un fel de *"șmecheraș"* care, în scopul de a parveni, luptă să se strecoare printre toate *"furcile caudiene"* ale partidului comunist.

În primul rând, se înscrie în P.C.R. (Partidul Comunist Român) dacă nu are bineînțeles o *"origine deochiată"*, apoi începe lupta *"ascensiunii"* pe scara ierarhică a societății, folosind orice mijloace pe care le-a învățat ca *"șoim al patriei, pionier, utecist"* și în fine devine *"omul nou"* creat de comunism după *"chipul și asemănarea lui"*.

În prima Constituție din 1952 s'a perevăzut în art.86 că P.M.R. (Partidul Muncitoresc Român) este forța conducătoare a tuturor organelor și a administrației de stat. Cu alte cuvinte, pe baza unei politici elaborate de partidul unic și a îndrumărilor sale, *"oamenii muncii"* construiau socialismul în țara noastră. Comuniștii au știut, având experiența bolșevicilor ruși, că în primul rând trebue să-l faci pe cetățean să nu știe de Dumnezeu, de care îi era frică și îl făcea să ducă o viață normală. O societate fără Dumnezeu este ceea ce îi trebue comunismului. S'a scos studiul religiei din școli, copiii au fost învățați să nu se mai ducă la biserică, iar bunicii și părinții nu mai aveau nici o influență asupra lor, deoarece se organizau spectacole, întruniri, jocuri și distracții în timpul slujbelor duminicale. Menționez că nici după Revoluția din 1989 nu se predă religia în școli.

Comunismul nu este un partid politic care să aibă efecte temporare asupra societății. El este o *"orânduire socială"* menită să creeze *"omul de tip nou"* cu mentalități specifice, dușman a tot ceea ce nu este comunist.

De aceea consider comunismul O BOALĂ SOCIALĂ care ucide încetul cu încetul cele mai bune și mai frumoase sentimente ale omului obișnuit. În primul rând, *"omul nou"* a fost îndepărtat de Dumnezeu, de a cărui frică nu își mai înfrână pornirile primare. În al doilea rând, a creat o mentalitate politică, să respecte clasa socială din care făcea parte, să muncească precum o *"vită"* care trage la jug în folosul clasei muncitoare, din care face parte. În al treilea rând, încetul cu încetul, sistemul l-a obligat pe *"omul muncii"* să devină mincinos, hoț și să nu mai aibă noțiunea de onoare. Cuvântul ***onoare*** în comunism a devenit o noțiune abstarctă și ***nimeni nu o practică*** nicăieri nu este mai adecvat dictonul lui Jean Jacques Rousseau: *"Omul este bun dela natură, dar societatea este aceea care îl corupe"*.

Iată câteva considerente ce mă îndreptățesc să susțin că este o boală a societății secolului XX, de care nu va scăpa decât după câteva generații, cu ***eforturi mari de reeducare***. Susțin că este o boală, căci așa cum se întâmplă în multe boli grave, consecințele lor se mențin un timp îndelungat, tot așa pe unde a trecut comunismul el dăinuie și acum. Este cazul Poloniei catolice, Ungariei, Bulgariei, Ucrainei, României și Rusiei, care au avut alegeri după desființarea statului comunist, dar prin noile alegeri au fost aduși la putere tot comuniștii... Aceasta pentrucă boala comunistă persistă.

Oamenii muncii crescuți în comunism sunt învățați să muncească puțin, să tragă chiulul, să înșele, să fure. Nu le convine statul de drept unde domnește corectitudinea, onestitatea,

Continuare în pag.5

UN MĂSCĂRICI ȘI DEFĂIMAREA AMERICII

Radu DUNĂREANU

În rândurile ce urmează voi folosi o expresie pusă în circulație de către scrisul acidulat al lui N.S. Govora și anume cuvântul *"Neamț"* atunci când se referea la cei pseudointelectuali care se pretindeau că sunt din România și care nu erau legați cu nimic prin sânge și suflet de țara care i-a adăpostit și hrănit, ba mai mult chiar au contribuit la ruina ei socială, economică și culturală.

În ultima vreme circulă prin Nord America, pe la cinematografe de mâna a șaptea un filmuleț făcut de un asemenea ***Neamț*** din România, film intitulat *"the Road Scholar"*.

Neamțul în discuție, cu nume răsunător Carpatin derivat dela Grünberg sau similar, se autoproclamă poet și a scris scenariul filmului unde el este singurul erou și narator într'o engleză cu un foarte pronunțat accent maghiaroroman.

Textul este scris cu un fel de umor special, atât de special încât m'am decis să scriu câteva rânduri ca un semnal de alarmă și nu pentru calitățile *"artistice"* ale peliculei.

Neamțul se recomandă dela început ca fiind născut în ***Transilvania*** (și nu în România) în orașul Sibiu și este unul din ultimii *"Nemți"* cumpărt de Israel cu zece mii de dolari de căciulă, în 1966, el fiind unul din cei norocoși, ceilalți ***Nemți*** dispărând în așa zisul holocaust. Când este vorba însă de holocaust, tonul se schimbă, și poetul cineast modifică locul nașterii care devine în România unde - afirmă el fără să clipească în fața neadevărului - cei din religia lui au pierit, însinuându-se din nou falsul cu participarea noastră ca națiune la acel genocid.

Al doilea lucru care m'a întristat este atitudinea tipică a ***Nemților*** față de națiunea care le-a dat adăpost și hrană.

După ce au demolat cultura română cu contribuția lor infectă la *"realismul socialist"* pentru care erai aruncat în închisoare dacă nu aderai la el, când corabia socialismului a început să ia apă, ca și șobolanii s'au evacuat primii, cumpărați cu dolari donați din America și s'au refugiat temporar în Canaan, unde nu a fost prea bine că trebue să muncești și eventual să-ți riști viața, așa că au emigrat către Nord America.

Același traseu l-a avut și ***Neamțul*** nostru din ***Transilvania,*** cu numele răsunător carpatin.

Drept recompensă pentru ospitalitatea celei mai îngăduitoare democrații, poetul nostru, ***Neamț din Trasnsilvania,*** comite acest film în care ne arată că de fapt tot ce a văzut în călătoria lui dela Atlantic până la Pacific este demn de batjocură, subiect de ironie ieftină și glume demne de groapa lui Ouatu.

Singurul lucru pozitiv, în concepția lui, este comunitatea ***nemțească*** dim New York unde se mănâncă sănătos și se petrece din plin și unde este prezentat acel, dezgustător caracter, tot *"poet"* și el, unul din întemeietorii mișcării hipiste, al mișcării contra intervenției eliberatoare americane în Vietnam, posibil membru al partidului comunist și homosexual impotent - ca să folosesc expresia lui Jean Genet, cel mai expert în homosexualitate.

În prezentarea *"poetului din Transilvania"*, pentru cineva din afară ar reieși că Statele Unite sunt un amalgan de foști hipiști, eșuări economice, ceva artiști plastici deranjați mintal, colonii religioase cel puțin ciudate, secte creștine de care își bate joc, Las Vegas plin de înșelătorii, o țară în care Indienii nativi sunt oprimați iar imaginea noastră despre America pentru care am venit aici și ea ne-a primit, nu este decât o falsă iluzie.

Când erau în România, după ce au contribuit din plin la instaurarea comunismului și a terorii securiste pe care o controlau complet, ***Nemții*** - poeți, prozatori, critici, istorici etc. - au poluat cultura română, au distrus tradițiile și vicial limba.

Când n'a mai fost nimic de supt de pe la fondurile literare și plastice și-au luat tălpășița și s'au aciuit pe ici pe colo, iar în Canaan se dau de ceasul morții să țină vie *"cultura rrrrromână"* cu reviste de scandal și restaurante cu mititei și sarmale.

Impertinența a mers până acolo încât, cu ceva ani în urmă, au și publicat o carte *"istorică"* despre contribuția neprețuită a ***Nemților*** la... dezvoltarea sportului românesc (vezi Angelica Rozeanu și alții).

Dar începp să fiu trist când văd ca au inceput să se insinueze și în țările noastre de adopție și să dezvolte același microb de distrugere bazat pe zeflemea și lipsă de respect.

Dacă un American normal, mediu, ar privi filmulețul ***Neamțului*** cu nume carpatin, pe bună dreptate ar putea gândi că

Continuare pag. 6

LIBERCUGETĂTORUL "MĂI DRAGĂ"

Sergiu RĂDULESCU

Tovarăşul Ion Iliescu - Preşedintele republican a jumătate dintre Românii din ţară, cu drept de vot, a împlinit în 3 Martie a.c. o vârstă înaintată, a treia şi ultima. Este necesar să ne reamintim cu acest prilej că, din 1944 şi până astăzi, tovarăşul a slujit o cauză pierdută şi un regim comunist impus de Ruşi cu forţa armelor, în coloniile hotărîte la Yalta. Din fragedă pruncie revoluţionară tovarăşul Iliescu a avut sarcini politice importante. La 14 ani a intrat în UTM, la 19 ani făcea parte din CC al UTM, iar la 23 de ani devenea membru al PMR. A urcat hotărît treaptă cu treaptă, sub cozorocul şepcii lui Ghiţă Dej şi-apoi a Preşedintelui cel Mare. La 26 de ani era secretar al CC al UTM, iar la 27 deputat în MAN şi preşedintele uniunii asociaţiilor studenţeşti din România. Acum 30 de ani devenea şef adjunct al secţiei de propagandă şi agitaţie a CC al PCR, iar la 37 de ani era prim-secretar al C C al UTC şi membru al biroului consiliului FUS. Au urmat 10 ani în comitetul politic executiv al CC al PCR, ca membru supleant, 2 ani secretar PCR în Timiş şi 5 ani prim-secretar PCR în judeţul Iaşi. A fost rotit apoi la *"munca de jos"*, 5 ani preşedintele Consiliului Naţional al Apelor şi apoi încă 5 ani directorul Editurii Tehnice, neclintit din nomenclatorul de cadre de bază al pecereului ceauşist.

Are 37 de ani vechime în pecere şi 46 de activitate revoluţionară cu gura, într'o viaţă în care nu i-a lipsit nimic şi'n care n'a profesat o zi în meseria pentru care s'a pregătit la Politehnica din Bucureşti, ca un element cu origine sănătoasă, fără bube'n cap!

Zodia Peştilor s'a dovedit benefică pentru tovarăşul Iliescu, iar anii 1953-1955, când s'a luminat politiceşte la Moscova, l-au ajutat să mănânce toată viaţa o pită albă, fără griji, nevoi, necazuri, precum muritorii de rând. A fost în vederile Kremlinului încă de acum 10 ani, ca succesor al Ceauşeştilor şi visul de mărire i s'a împlinit în Decembrie '89, pe fondul vărsării de sânge nevinovat a peste o mie de oameni, în majoritatea lor tineri. Cei ce-au luptat şi-au murit atunci au făcut-o pentru căderea dictaturii ceauşiste, cu întregul ei cortegiu de slugi ghiftuite şi pentru înlăturarea definitivă a comuniştilor dela putere, nicidecum pentru înlocuirea unui... escu cu altul mai perfid.

Tovarăsul Iliescu, susţinut de Gorbaciov, s'a autoemanat şi'n loc să se pensioneze ca un bătrân comunist devotat cauzei pentru care a dat din gură şi-a profitat o viaţă, a minţit naţiunea cu provizoratul... definitiv, prelungind agonia comunistă, spre disperare şi dezastrul naţional de-acum. Orice om gândit la minte şi cu'n elementar bun simţ ar fi stat de-o parte, evitând minciuna, diversiunea şi travestirea în hainele democraţiei, mai mult decât originale.

În cinci ani de când s'a instalat la Palatul Regal dela Cotroceni, tov. Iliescu a făcut mult mai mult rău ţării româneşti decât au izbutit bicefalii în 25 de ani de dictatură aberantă şi abjectă. Încet, dar sigur, revenim la totalitarism, pe drumul bătătorit de ei. Radioul şi Televiziunea ne intoxică zilnic, începând ştirile şi reportajele cu preţioasele indicaţii ale supermanului, priceput la toate şi la nimic!

Exceptând slujbaşii apărători ai puterii, structurile comuniste şi îmbogăţiţii peste noapte, toată suflarea românească e un cazan în clocot, care se zbate sub pragul sărăciei. Orgolios şi prost dirijat de armata de consilieri, sfetnici şi slugi libidinoase pe care le-a adus în preajma sa, tov. Iliescu menţine cu încăpăţânare la Palatul Victoria un Executiv pus pe căpătuială, insensibil la dezastrul economic şi incompetent.

Precum Parlamentul majoritar roşu şi Guvernul de marionete al Vodcăroiului, tov. Iliescu stă pe patru picioare solide, întovărăşite prin recentul protocol al cvartetului de coarde comuniste. Setea de putere a lui Iliescu nu cunoaşte limite, fiind tipică conducătorilor comunişti rupţi de realitate şi izolaţi de cei mulţi şi năpăstuiţi. Unica lui preocupare s'a dovedit a fi consolidarea acestei puteri discreţionare, mimând aşa-zisa privatizare şi restructurare economică.

Cum să realizezi un mariaj izbutit, între o democraţie gingaşă, suavă şi-un bătrânel îmbâcsit, îndoctrinat şi ros de moliile bolşevismului care i-au intrat în sânge? Cum să faci o societate democratică prosperă, în care valorile reale să primeze, menţinând aceleaşi reclive comuniste în scaunele puterii? Cum să redresezi o ţară în derivă, cu nişte oameni a căror singură preocupare este profitul şi căpătuiala personală, corupţia, demagogia, minciuna şi diversiunea? Zâmbetul patologic şi oratoria găunoasă nu-i pot face uitat trecutul comunist şi contribuţia liber cugetătorului Ion Iliescu la desăvârşirea operei de bolşevizare a ţării, înainte de Decembrie '89, după cum nu-l pot absolvi de crimele comise în cei 5 ani de când s'a autoemanţ şi cramponat de jilţul republican.

În societatea românească este o nedreptate cumplită, care stârneşte indignare şi revoltă, iar consensul şi concordia, des trâmbiţate de Iliescu, sună demult a cinism şi batjocură la adresa celor mulţi. Fiindcă nu se poate vorbi de armonie socială, câtă vreme *"conducerea superioară criptocomunistă de partid şi de stat"* nesocoteşte starea jalnică a naţiunii, la care s'a ajuns prin incompetenţa, infantilitatea, dar mai ales încăpăţânarea supermanului de a nu ceda puterea.

În urmă cu 5 ani Timişoara lansa Proclamaţia fireasă şi de bun simţ ca, pentru primele trei legislaturi consecutive legea electorală să nu dea *"dreptul la candidatură, pe orice listă, al foştilor activişti comunişti şi al foştilor ofiţeri de Securitate"*, Iliescu fiind primul vizat, ca pion otrăvit al ceauşismului. Dacă regimul comunist ar avea un dram de logică, apoi logic ar fi ca tov. Iliescu să se recunoască învins şi să se retragă, ca unul dintre cei direct răspunzători de aducerea ţării în sapă de lemn. Inflaţia, şomajul, blocajul financiar, preţurile demenţiale, corupţia dela vârf până la poale, minciuna, violenţa şi crima vor fi consemnate în analele istoriei noastre, drept caracteristicile nefastei perioade a activistului comunist Ion Iliescu - purtător declarat al virusului sărăciei, supermanul revoluţiei şi reformei neîmplinite.

Nenorocirea e că (Ghin)Ion are de gând să ne *"fericească"* până la finele vieţii sale, iar în *"consens"* cu el, partidul personal ne-a dat asigurări că 8-12 ani de acum încolo se va afla tot la putere, ca tovarăşii să-şi rostuiască şi neamurile, la nivelul celei de-a şaptea spiţe!!

Vai şi amar de biata ţară, pe ce mâini murdare se zbate să supravieţuiască, la cheremul unor minţi îndoctrinate şi scăpate de sub control medical. La baza *"succeselor"* sale în viaţă stă activismul, concurenţa cu sine însuşi - susţine supermanul dela Cotroceni. Cu alte cuvinte, activismul... activistului comunist este nota definitorie a realesului, care după ce şi-a suprimat mentorul (înaintaşul rapid ciuruit al loviturii de stat din Decembrie '89) ne conduce pe acelaşi drum bătătorit al deznădejdii şi subnutriţiei, spre lumea a treia.

Politologul, scriitorul şi oratorul Ion Iliescu nu poate ieşi din tiparele stasului comunist al vorbăriei fără acoperire faptică. De el şi de parveniţii din anturajul lui ţara n'are nevoie acum şi nicicând, fiind blestemul care va mai costa alte generaţii, până ce întunericul comunist va fi risipit definitiv. La alegerile din '96 se va repeta probabil trucul comunist din '92, când cei patru *"adversari"* l-au ajutat pe tov. Iliescu în turul doi al scrutinului prezidenţial, primind în schimb peşcheşuri grase, în ţară sau afară.

Se vor găsi desigur, la timpul cuvenit, alţi Druci, Funari, Dragomiri sau Mânzaţi *"catindaţi"* trandafirii care să prelungească mandatul blestemului cotrocenist până în anul 2000!

VIAŢA PARLAMENTARĂ

Banu SERDARU

De Joia către prânz şi până Lunea după amiază palavaragiii aleşi taie frunze la câini, fluierând a pagubă, pe banii electorilor păcăliţi. Bugetul asigurărilor sociale şi cel al sărăciei naţionale au trecut însă rapid, în doar opt zile parlamentare lucrătoare. Într'o singură zi s'a dezbătut şi respins de către maşina infernală de vot a *"cvartetului de coarde"* Moţiunea primarilor Opoziţiei, demişi abuziv de gâdele ceauşist Cozmâncă, cadristul şef din Departamentul guvernamental al Administraţiei Publice Locale. Împotriva moţiunii au votat 146 de tovarăşi, în timp ce 105 domni au fost de acord că războiul politic dus de putere contra primarilor cheii, aleşii democratic la 9 Februarie '92, încalcă articolele 23 şi 24 ale Constituţiei lui Iorgovan! Ordonanţa 50 a Vodcăroiului, care instituia ruşinoasa taxă de 15.000 lei la trecerea frontierei a căzut, ca neconstituţională.

La preţioasele indicaţii ale supermanului *"Măi Dragă"*, mânjiţii neamului din patrulaterul trandafiriu vor fi obligaţi să-şi hotărască Statutul, prin care să renunţe la funcţiile ce le deţin prin AGA & SPAGA, unde învârt alte milioane, peste purcoiul de bază, îndemnizaţiile de şedinţă, diurnele grase etc. etc. În Adunările Generale ale Acţionarilor (AGA) şi Consiliile de Administraţie (CA) parlamentarii comunişti din PDSR, PUNR, PRM, PSM şi PDAR şi-au tăiat partea leului, dând *"tunuri"* de multe milioane şi căpătuindu-se cu tot neamul lor. După declaraţia fermă a Preşedintelui CDR, prof. univ. dr. Emil Constantinescu, care cerea interzicerea totală a participării demnitarilor la AGA CA, s'a deşteptat şi tov. Iliescu, dând ordine propriului partid şi parlamentului, de interzicere a oricăror căi de înavuţire a făcătorilor de legi. Dezlănţuirea virilului dela Cotroceni l-a trezit şi pe somnolentul moş Gherman, care în numele CC al PDSR a propus un proiect de lege care să interzică participarea TUTUROR CETĂŢENILOR la mai mult de-o AGA-CA şi-o... SPAGA! iar *"cine nu respectă această hotărâre a delegaţiei permanente se va afla automat în afara partidului comunist părinte"*!! Aşadar, după 4 ani dela promulgarea Legii 58, privind privatizarea prin FPS şi FPP, semnatarul ei - tov. Iliescu - constată revoltat (şi nu rusinat)!) lipsa de decenţă şi imoralitate a unor parlamentari roşii, vârîţi până peste cap în afaceri de multe milioane, somându-i să se retragă rapid din AGA şi CA. Supărarea bruscă a Iliescului e considerată de mulţi parlamentari ca având o tentă demagogică şi electorală, ameninţarea sunând ca o lozincă propagandistică la ordinea zilei.

Actualul for legislativ al ţării e un amalgan din vechile structuri comuniste şi cei intraţi în politică după Decembrie '89, la care se adaugă politicienii veritabili, puţin la număr, cu experinţă şi activitate din anii interbelici.

Se imbină astfel infantilismul politic cu demagogia populistă, naţionalistă, de nuanţă dură, xenofobă, motiv pentru care ritmul de lucru este cel al melcului.

Rivalitatea dintre comunişti (53%) şi anticomunişti (47%) este accentuată şi condiţionată de supunerea oarbă faţă de partidul care asigură locul călduţ în parlament, cu salariu gras, diurnă, îndemnizaţie, manşină la scară, birou, gratuităţi, agape festive etc., etc. Interesele de partid primează faţă de interesele ţării, după sloganul: *"Mie să-mi fie bine, după mine potopul!"* De aici şi ciudăţeniile generate de ineficienţa actualului for legislativ:

- De ce este necesară Legea protecţiei concurenţei, protejarea ei de către stat, când ea există de când lumea şi pământul?!

- De ce propune Vodcăroiu Legea Patronatului, când Constituţia garantează clar dreptul la liberă asociere?!

- De ce Legea regimului străinilor în România priveşte şi Românii noştri, stabiliţi în lumea liberă, dacă dorim cu adevărat să ne apropiem exilului?!

- De ce lipseşte voinţa politică de privatizare reală, iar valoarea certificatului de proprietate s'a fixat la numai 25.000 lei şi s'a condiţionat folosirea lui de cuponul nominal emis de Vodcăroiu, într'o economie de piaţă liberă?!

- De ce hotărîrile Comisiilor Permanente ale celor 2 Camere sunt de regulă infirmate în şedinţele parlamentare?!

- De ce impozitarea diurnei de şedinţă parlamentară, respinsă iniţial de comunişti a fost hotărîtă rapid, la ordinul lui Iliescu, cu majoritate zdrobitoare?!

- De ce de ani de zile, nimeni nu catadicseşte să răspundă la interpelările formulate în parlament?!

Tratatul româno-ungar nu s'a semnat din cauza extremiştilor naţionalişti din parlament, primul mediator al ţării trăgând sforile în culise şi premiindu-l pe Vodcăroiu, pentru pasivitate, cu o excursie turistică la Paris, ca figurant la Conferinţa asupra Pactului de Stabilitate în Europa. În forul legislativ al ţării s'a amânat, pentru a treia oară, dezbaterea art.7 din Legea privind statutul deputatului şi senatorului, care interzice aleşilor să ia spagă din AGA-CA. *"Accelerarea"* privatizării s'a amânat şi ea, data limită a privatizării 30 Iunie 1995 fiind acum 1 Aprilie 1996.

Maşina infernală de vot a primului bărbat al ţării a finalizat în Senat cele 21 de articole ale Legii accelerării privatizării, valoarea de 25.000 lei a unui carnet de certificat rămânând bătută în cuie.

A fost adoptată în regim de urgenţă Legea privind regimul armelor de foc şi al muniţiilor. S'a decis ca aleşii să-şi lase pistolul la garderobă, controlaţi straşnic de SPP!! Legea impune permis pentru spray-urile lacrimogene şi paralizante. Pistolarii fără permis riscă între 3 şi 10 ani de pension!

Legea insolvabilităţii comerciale, adică a falimentului (97 de articol :) a bătut toate recordurile parlamentare, prin votarea a trei articole pe minut!!, pentru ca FMI-ul să dea dolarii promişi... Puterii ! A fost definitivată Legea privind protecţia concurenţei, precum şi regimul străinilor, care au o groază de obligaţii, iar drepturi mai deloc, înafara celui de a nu prea vizita România!! Râsul iliescian din publicaţiile mincinoase ale Puterii, plătite de ţară cu bani grei şi difuzate în Occident le va suplini Românilor liberi dorul de cei dragi, de acasă. Perversitatea şi interesele egoiste ale puterii criptocomuniste din România ating cote halucinante, mimarea privatizării fiind de acum strategie politică. Afacerile de milioane ale căpuşelor din AGA-CA au fost dezvăluite viitorului electorat de acea parte (sănătoasă) a presei româneşti, deloc dragă lui... *"Măi Dragă"*!

În anul electoral '96 miliardele comunisto-iliiste vor avea un rol (cel puţin) la fel de important ca furtul sau anularea voturilor din urnele Opoziţiei. Drumul dela democraţia originală a despotului libercugetător la democraţia adevărată poate fi străbătut numai depăşind lehamitea şi sila care au cuprins societatea românească. În articolul intitulat: *"Alegerea României: reformă promptă sau stagnare şi instabilitate"* diplomatul american Alfred Moses pune degetul pe rană, susţinând că puterea actuală trebue să creeze bursa de valori, să ducă o politică fiscală ponderată, să adopte Legea falimentului şi să privatizeze, nu doar pe hârtie, cele aproximativ 3.000 de mari întreprinderi.

COMUNISMUL, BOALA SOCIETĂŢII

Urmare din pag. 4

munca susţinută, respectul de sine şi al aproapelui. După părerea mea, ***respectul pentru sine şi pentru societate este leacul de vindecare a bolii comunismului.***

Comunismul nu a respectat nici propriile sale legi, cum este de pildă Decretul 92/1950 de naţionalizare a caselor dela oraşe. Acesta prevedea unele excepţii dela naţionalizare (casele funcţionarilor publici, medicilor, avocaţilor etc.) ***excepţii de care nu s'a ţinut seama.*** După 1990 s'a făcut un mare număr de procese de redobândire a caselor naţionalizate. Instanţele au constatat că nu s'a respectat legea comunistă din 1950 şi a dispus restituirea caselor naţionalizate în mod abuziv şi contra legilor comuniste, deoarece nu s'a respectat nici litera şi nici spiritul legii 92/1950. Instanţele judecătoreşti erau obligate conform art.3 din Codul Civil să judece, deoarece ***"judecătorul care refuză de a judeca sub cuvânt că legea nu prevede sau este întunecată sau neîndestulătoare va putea fi urmărit ca fiind culpabil pentru denigrare de dreptate".***

Procurorul General a introdus însă recurs în anulare la Curtea de Casaţie, pe motiv că justiţia nu trebuia să judece procesele ci trebuia să aştepte legea care se va vota de către Parlament, recursul fiind admis cu 24 voturi contra 20.

Acesta este un exemplu de boală comunistă ale cărei urmări vor persista peste tot în România, mulţi, mulţi ani de aici înainte !

Av. George VASU

NODURI GORDIENE ACTUALE ŞI VIITOARE

Adrian GRIGOROPOL

Incitat de anunţul din numărul precedent al acestei publicaţii, în ce priveşte *"Colocviul Ştiinţific"* ce va avea loc între 10 şi 11 Iunie a.c., în Aula Facultăţii de Drept din Bucureşti cu tema *"De ce nu se face Reîntregirea"*, consider că este necesar să-mi exprim părerea la tema nerestituirii teritoriilor răpite de URSS ca urmare a Pactului secret criminal Ribbentrop-Molotov din 1939.

Nu este simplu a privi de ce nu se face, dacă se va face şi când Reîntregirea. Cel mai ucigător secol din istoria *"civilizată"* a omului se apropie de sfârşit. În cele mai multe naţiuni creşte teama de violenţă şi omor. În această situaţie se pune problema dacă fiecare cetăţean trebue să poarte o armă de apărare sau dacă e nevoie de atâta poliţie încât societatea să fie în securitate. Raţiunea şi experienţa ne arată că nici una nici alta nu constituie o soluţie. Armele de distrugere, în ziua de astăzi, nu sunt numai gloanţele şi bombele, ci şi asalturile verbale şi psihologice, atacurile generate de diferenţele rasiale, etnice, minoritare, religioase, de comportamentele imorale. Cu cât naţiunile comportă mai multe diferenţieri interne, cu atât drumul spre un infern este mai deschis şi întoarcerea mai dificilă sau chiar imposibilă.

Două lucrări recente, din 1995, mi-au oferit unele jaloane de reflexie: de ce unele lucruri firesti, cum ar fi Reîntregirea ţării noastre, sunt atât de greu de realizat actualmente şi dacă şi în ce fel şi când acest lucru ar fi posibil.

Una din cărţi, *"Paradoxul global"*, a lui John Naisbitt, are 400 de pagini, a doua *"Rusia 2010, şi ce înseamnă aceasta pentru lume"*, autori Daniel Yergin şi Thane Gustafson, are 300 de pagini, iar spaţiul de care dispun, ca întotdeauna, este restrâns.

Din prima carte mă voi referi numai la primele 60 de pagini, care oarecum sumarizează viziunea autorului în ce priveşte configuraţia prezentă şi viitoare a lumii, viziune care s'ar sprijini pe două fenomene notabile.

Primul că ne aflăm într'o profundă retrasare geopolitică, deoarece au fost date lovituri fatale artificialităţii trecutului mai ales în acest secol, ca decolonizarea, utopia willsoniană a universalităţii prin Liga Naţiunilor, torpilată de chiar Statele Unite, slăbirea conceptului de stat naţional de către eşecul extrem-naţionalistelor Germania, Italia şi Japonia, instituirea altei utopii în 1945 cu iniţial 51 de membre - Organizaţia Naţiunilor Unite cu intenţia propăşirii spre universalitate, după 50 de ani a ecuaţiei nule - războiul rece şi destrămarea Uniunii Sovietice, toate acestea au determinat o nestăvilită tendinţă a grupărilor mici pentru auto conducere şi suveranitate. Ori acestea sunt stâlpi ai democraţiei şi extinderea acesteia a creat oportunitatea fărâmiţării statelor mari deopotrivă cu cele mijlocii şi mici. Paradoxul îl demonstrează că la Olimpiada din Barcelona în 1992 au participat 172 de ţări, la Atlanta în 1996 sunt de aşteptat 200. Angora, cu 47.000 de locuitori, s'a declarat independentă în 1993 şi a devenit al 183-lea stat membru, Eritreea, după secesiunea de Etiopia, al 184-lea stat, iar Macedonia n'a fost admisă decât ca din fosta Iugoslavia, pentrucă s'a opus Grecia, care deţine o Macedonie proprie.

Dar toate aceste fărâmiţări necontenite au făcut să izbucnească devastator *"tribalismul"*. Cu deosebire în Africa, dar şi în Orientul Mijlociu, în Sudul Asiei. Deci etnicitatea omogenă reprezintă 10% în lume, în urma *"curăţirii etnice"* din fosta Iugoslavie; în 1993, ziarul englez *"The Economist"* l-a definit, dând alarma, drept *"un virus care riscă să devină SIDA politicii internaţionale, stând adormit ani de zile şi apoi trezindu-se să distrugă ţări întregi."*

Dacă autorul defineşte Paradoxul după Soren Kierkgaarden *"ca izvorul pasiunii gânditorului şi ca gânditorul fără Paradox este ca îndrăgostitul fără sentiment, o mediocritate neînsemnată"*, recurge în privinţa tribalismului ca întrat în vocabularul mondial de data aceasta personal, *"că ar fi credinţa şi fidelitatea faţă de apartenenţa proprie definită de etnicitate, limbaj, cultură şi religie"*. Toate aceste trăsături fac acum în lume cele mai înfricoşătoare ravagii. Într'o lume în care se vorbesc dela cinci la zece mii de limbi, fostul URSS a recunoscut oficial 104 etnii, în cele 3.000 de insule dispersate ale Indoneziei se află 300 de etnii, câte 40 în Kenia, Uganda, Gabon, numai două etnii se măcelăresc în cel mai oribil mod în Ruanda şi Burundi, de nenumărat minorităţi în lume, dela sute la zeci de mii de crize inter comunitare, conceptul de teritoriu şi cel de ţară vor deveni fără relevanţă.

După 50 de ani de apatie iar oamenii politici începând a nu mai fi importanţi, politica - instrumentul puterii - nu mai poate face faţă situaţiilor. ONU a căpătat un sens filantropic, a devenit o armată strict umanitară, cu bagajele strânse, gata oricând să părăsească terenul.

În acest context, temeinicia drepturilor între ţări, provincii, excede domeniul diplomaţiei, al tratativelor bilaterale şi multilaterale şi formularea unui drept echivalează cu o răfuială.

Încheind expunerea acestui prim fenomen, am să preiau ca citat folosit ca motto, în mod paradoxal tocmai în *"Russia 2010"* şi aparţinând lui Benjamin Disraeli: *"Adesea survine ceea ce anticipăm; ceea ce ne aşteptăm mai puţin se întâmplă în general."*

La cel de-al doilea fenomen mă voi referi cât mai puţin, deoarece priveşte majoritar universalitatea economiei. Ideea guvernării centrate fiind din ce în ce depăşită, se va trece dela democraţia reprezentativă la democraţia de piaţă liberă. Desfăşurarea puterii nu va mai avea loc de sus în jos pe verticală, ci pe orizontală de jos în sus, imprevizibilă, dezordonată, oarecum haotică, dela local la global. Într'un avânt fără precedent, un val de revoluţii tehnice şi de antreprizã individuală vor obliga marile companii să se divizeze, spre a supravieţui în favoarea celor mai mici, mai rapide, mai inovative, mai puţin birocratice, iar în competiţie va apărea un aşa-zis *"tribalism virtual"* calitatea găsindu-se oriunde şi vânzându-se oriunde şi va gândi local şi acţiona tribal. Milioane de oameni obişnuiţi să le vină totul dela un guvernământ conducător vor fi liberi să-şi valorifice idei, să contribuie cu multă energie. Acest al doilea fenomen este în curs să schimbe faţa lumii şi prin universalitatea economică, va domina politica. Discret, pe undeva autorul îşi strecoară rezerva că universalitatea economică şi aceea politică trebue să balanseze *"tribalismul"* real şi virtual. Discret, însă ***sine qua non***.

"Russia 2010" vrea să însemne că la acea dată se vor împlini 25 de ani de când la Crăciunul din 25 Decembrie 1991, Gorbaciov a anunţat la TV că Uniunea Sovietică a încetat să mai existe. Au rezultat 15 republici independente dintre care 11 au format *"Comunitatea Statelor Independente"*, dominată tot din Moscova de Federaţia Rusă. Georgia şi cele trei state baltice au rămas separate.

Nu mă voi referi la lupta pentru putere care s'a dus şi se duce şi în prezent în Federaţia Rusă, la săbii şi scuturi (Armata şi Poliţia secretă), partide (de stânga sau de dreapta), democraţie fără democraţi, mafie, mâna invizibilă şi piciorul ascuns (criminalitatea organizată), o societate cu susul în jos etc., alte şi alte capitole ale cărţii. Nici la relaţiile pline de pericole ale Federaţiei Ruse cu celelalte republici ale comunităţii şi vecinii acestora.

Ci la ROMÂNIA şi la toate teritoriile răpite în 1940 de fosta Uniune Sovietică, atribuite în parte feudei sale Ucraina şi sugrumând între ele ceea ce se cheamă hibrida Republică Independentă Moldova. Ceea ce este aberant şi ultragiant, că după dezmembrarea Uniunii Sovietice, Pactul secret criminal, nul absolut *ab initio* continuă să fie operant cu sfidarea ordinei internaţionale, a dreptului internaţional public şi ideii de dreptate al cărui fundament rezidă din dreptul roman.

Un prilej neaşteptat nu putea fi la 22 Decembrie 1989 de a se recupera teritoriile respective, deoarece la acea dată, Uniunea Sovietică era intangibilă în forma ei de supraputere, iar acaparatorii puterii politice din ţara noastră erau manevraţi chiar de către aceasta şi la un moment când situaţia era confuză, erau gata să ceară intervenţia armată a acesteia. O oportunitate ar fi existat în momentul dezmembrării Uniunii, la 25 Decembrie 1991, conducerile de dincoace şi de dincolo de Prut fiind însă pro ruse, ca şi în prezent. Evident nu putea fi vorba de o politică a faptului împlinit, ci de realul interlocutor, Ucraina, evident de tratative serioase cu deţinătorul teritoriilor respective, care la rândul său în curs de închegare, de consolidare, era mai înclinat la tratative şi concesii de bună vecinătate. Preşedintele nostru nu s'au dus la Kiev, ci pe drumul pe care fusese dăscălit, deci la Moscova. Pentru reafirmarea obedienţei şi primirea firmanului după ritualul roşu.

Pe măsura scurgerii timpului, problema a devenit din ce în ce mai complexă. Sunt 25 de milioane de Ruşi rămaşi în afara graniţelor Federaţiei Ruse. Plantaţi deliberat de dictatura comunistă ca o reţea unională de informaţie, control şi opresiune. Sub pretextul protejării acestei diaspore, Federaţia Rusă duce o politică de continuă şi intransigentă ameninţare şi chiar recent Preşedintele Elţin a declarat, în iminenţa sărbătoririi a 50 de ani dela Victoria asupra Germaniei naziste, că va folosi forţa pentru protecţia diasporei ruse din fosta uniune. Ruşii federali au rămas cu mentalitatea că sunt la ei acasă oriunde, între fostele graniţe. Iar extremişti de tipul lui Jirinovski poftesc până şi Alaska iar riscul de război între Federaţie şi Ucraina pe problema Crimeii nu este o halucinaţie, ţinând seama şi de ura ancestrală a Ucrainenilor împotriva impilatorilor lor seculari. Cum se ştie, Crimeea a fost atribuită Ucrainei dimpreună cu baza militară dela Sevastopol de către Hruşciov; şi mai este şi problema spinoasă a Flotei Militare a Mării Negre, iar minoritatea rusă din Ucraina se cifrează la 22%. Un guvern semi autonom al Crimeii cere alipirea la Federaţia Rusă.

Cazul Ceceniei, bogată în rezerve de petrol, în tentativa sa de a se desprinde de Federaţie a dus la un măcel al acesteia fără precedent iar *"Marii"* factori politici internaţionali au privit cu impasibilitate la un asemenea abator după adagiul *"quod licet Iovis, not licet bovis"* ne fiind vorba decât de o problemă internă...

În asemenea context este de luat în considerare că Ucraina este aceea care deţine pe nedrept teritoriile care în afara aşa-zisei Republici Moldova (Independentă?!) au fost răpite în 1940 României. Acestei frânturi de stat i s'a mai adăugat cu diabolismul stalinist un petec de pământ dincolo de Nistru, injurul Tiraspolului. În cartea *"Russia 2010"* pe harta dela pag.254 a fostei Uniuni Sovietice, ca cea mai minusculă republică, apare această Moldovă cu 13% minoritate rusă şi este singura citată în carte (se vede înainte de declanşarea operaţiei Cecenia), unde ar fi existat acte de violenţe antiruse.

Admiţând prin absurd că Ucraina ar putea intra în tratative de vreun compromis cu România, tot nu ar fi posibil, pentrucă ar trebui să retrocedeze Federaţiei Ruse teritorii pentru care mai de grabă ar face război. Pe de altă parte, cum s'a văzut în cazul Ceceniei, Rusia, de teama reacţiei domino, nu poate tolera aşa ceva, fiindcă cu cele 88 de republici şi provincii, o forţă centrifugă ar nimici-o.

Iar factorii politici internaţionali consideraţi responsabili de ce se întâmplă în lume, nu numai că ignoră nulitatea Pactului Ribbentrop-Molotov, dar îl şi confirmă precum Preşedintele Clinton recent lui Snegur, consolidându-i poziţia de lider, oferind garanţii, ajutor economic, spre a-l susţine pe Elţin, de teama unor crize mai grave în Federaţie.

Unde nu este raţiune, ci injustitie, nasc grave conflicte. Când, nu se ştie!

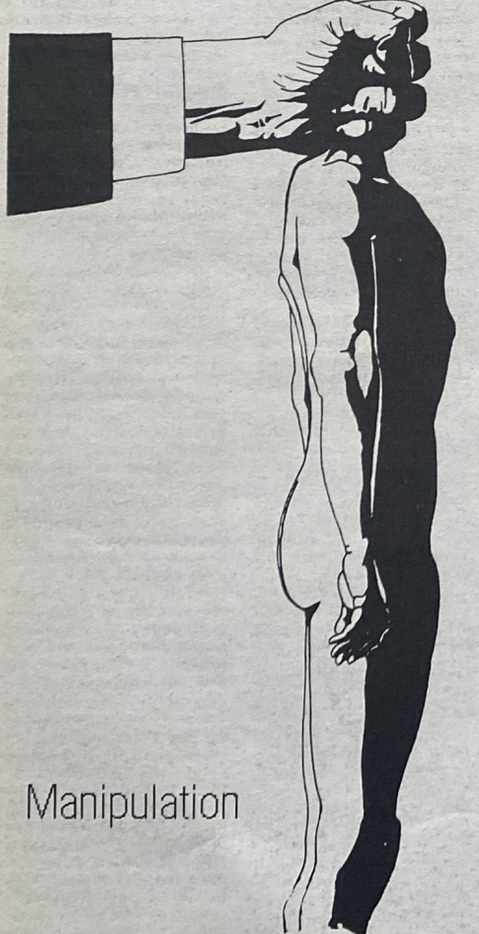

Desen de Florin Tiru

UN MĂSCĂRICI ŞI DEFĂIMAREA AMERICII

Urmare din pag. 4

asta poate îi opinia şi a altor realmente Români şi s'ar întreba ce căutăm aici? Iar eu mă întreb, ce caută ***Neamţul*** aici şi nu a rămas în Canaan?

Poetul din Transilvania are o plângere majoră împotriva Americii şi anume că din motive, le zice el politice, cetăţenia americană i-a fost tergiversată şi acordată mult mai târziu decât altora, insinuând că a fost nedreptăţit, poate chiar şi persecutat. Până la urmă însă buna şi îngăduitoarea Americă, de care el râde cu impertinenţă l-a invitat, ca oaspete de onoare, la o ceremonie de acordarea cetăţeniei.

Şi aici, poetul din Transilvania, nu scapă ocazia să mai arunce o mică înţepătură de ironie: cum de am fost invitat la o aşa ocazie, oare nu mi-au verificat încă dosarul?

Într'adevăr, ca unul care am văzut pseudofilmuleţul, mă întreb şi eu: oare aici nimeni nu verifică pe ce se dau banii din bugetele culturale şi ce contribuţie au noii veniţi din fostele ţări comuniste la defăimarea Statelor Unite?

Asemenea *"creaţii"* din partea celor care s'au născut în aceeaşi ţară cu noi, dar care nu au nimic comun cu Ţara, pot arunca o lumină defavorabilă asupra întregii noastre comunităţi române şi dovedeşte încă odată tendinţa ***Nemţilor*** de a diminua prestigiul naţional al celor care vin din aceeaşi ţară care i-a primit şi hrănit şi împotriva căreia ei se întorc de câte ori au ocazia.

R. DUNĂREANU

"....NU-I TEMNIŢĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

15 Mai
ZIUA DEŢINUTULUI POLITIC ROMÂN !

GULAGUL ROMÂNESC ÎN CIFRE

——GH. BOLDUR-LĂŢESCU——

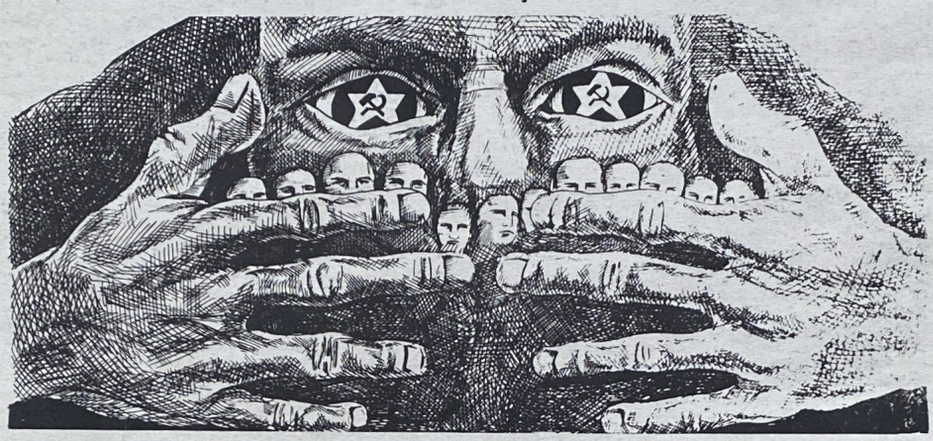

Despre tragedia fenomenului concentraţionar din România anilor regimului comunist s'ar putea scrie la fel de mult cât a scris Alexander Soljeniţîn în monumentala lucrare *"Aripelagul Gulag"*, consacrată ororilor din închisorile şi lagărele de exterminare din Uniunea Sovietică.

În cele ce urmează, ne vom limita, deocamdată, la examinarea unor probleme care ni se par esenţiale pentru cunoaşterea adevărului despre tragedia genocidului comunist din România, şi anume:

1. Câţi deţinuţi politici au fost în ţara noastră, după 23 August 1944?

2. Câţi dintre deţinuţii politici au murit, în condiţii de detenţie sau din cauza detenţiei?

În ceea ce priveşte numărul deţinuţilor politici, se poate considera că în perioada 1944-1989 aproape toţi cetăţenii ţării au suferit diferite privaţiuni de libertate datorită terorii politice. Şocul contactului cu organele comuniste de represiune era de obicei extrem de dur, lăsând urme adânci, uneori ireparabile în sufletul şi trupul victimelor, fie că privaţiunea de libertate reprezenta o anchetă de numai câteva zile, fie că însemna ani grei de temniţă. În această perspectivă, se poate aprecia că numărul deţinuţilor politici din România guvernată de comunişti a fost de ordinul multor milioane de oameni. Datorită imposibilităţii de a face estimări asupra unor eşantioane reprezentative la nivelul întregii populaţii pe o perioadă de 45 de ani, în cele ce urmează vom circumscrie calculele noastre numai la cei care au fost privaţi de libertate, din motive politice, pentru o perioadă de minimum două luni, fiind închişi în penitenciare, aresturi ale Securităţii, locuinţe conspirative, lagăre de muncă, zone de deportare sau spitale psihiatrice. Calitatea de deţinut politic nu trebue atribuită numai celor care au fost judecaţi şi condamnaţi conform unui articol din codul penal care desemnează un delict politic. Au existat, după cum se ştie, mulţi cetăţeni care au fost închişi din motive politice, timp de mai multe luni sau chiar ani de zile, fără a fi fost judecaţi niciodată, iar în anii dictaturii lui Ceauşescu era un lucru obişnuit să se ascundă motivul real al detenţiei prin învinuiri având caracter de drept comun sau să se declare arestaţii drept bonavi psihici. Trebue să avem în vedere şi pe deportaţii, tot din motive politice, în zone *"speciale"* din interiorul ţării sau în URSS, precum şi pe ostaşii şi civilii, cetăţeni români, ridicaţi de trupele sovietice după încheierea armistiţiului la 23 August 1944.

Nu există evidenţe ale categoriilor enumerate mai sus, dacă există, ele sunt bine ascunse, pentru ca opinia publică să nu cunoască amploarea gulagului românesc şi să nu se poată stabili responsabilităţi. Va trebui deci să reconstituim numărul deţinuţilor politici prin estimări şi deducţii ştiinţifice, pornind dela puţinele date corecte pe care le cunoaştem. Făcând aceste estimări şi deducţii, avem sentimentul comiterii unei impietăţi; vom opera cu numere, sub răceala cărora se ascund suferinţă omenească şi moarte, curaj, demnitate, credinţă în Dumnezeu, patriotism şi sete de libertate. Să fim iertaţi pentru această ingrată formă de restabilire a adevărului despre ce a însemnat gulagul românesc, ea este însă imperios necesară, mai ales acum, când foştii asasini şi complicii lor contestă pur şi simplu existenţa deţinuţilor politici în perioada guvernării comuniste.

O sursă, pentru estimarea ordinului de mărime a numărului de deţinuţi politici şi al celor decedaţi, poate fi cifra publicată în ziarele din vara anului 1964, privind graţierea a peste 35 de mii de deţinuţi politici, în urma unor tratative purtate între guvernul comunist şi U. Thant - Secretarul General al Naţiunilor Unite din acea vreme (se pare că autorităţile române au fost reprezentate de Alexandru Bârlădeanu).

Cifrele oficiale publicate de guvernanţii comunişti erau grosolan falsificate, de aceea, luând în considerare şi estimările a numeroşi deţinuţi care au beneficiat de decretul din 1964, vom considera că numărul real al celor eliberaţi atunci a fost de cel puţin 50 de mii.

O cifră de plecare în estimarea numărului total al deţinuţilor politici, precum şi al celor decedaţi în închisori, va fi numărul supravieţuitorilor la 1 Ianuarie 1990. Cu o eroare posibilă de ± 3%, acest număr este de 20 mii, cuprinzând peste 13 mii de membri actuali ai Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici (AFDPR) şi încă 7 mii de foşti deţinuţi politici în viaţă care sunt membri ai AFDPR, unii în ţară, alţii în emigraţie.

La elementele de mai sus trebue adăugate următoarele estimări:

- Perioada în care numărul deţinuţilor politici a fost foarte mare se întinde pe 16 ani, din primăvara anului 1948 până în vara anului 1964; şi înainte de 1948, precum şi după 1964, au existat deţinuţi politici, dar numărul lor a fost mult mai mic şi îl vom estima separat;

- Numărul închisorilor şi al altor locuri de detenţie pentru deţinuţii politici a fost de peste 120, după cum rezultă din *"harta gulagului românesc"*, publicată în revista *"Rezistenţa"* nr. 2, întrucât au existat închisori sau lagăre de muncă cu mai mult de 5 mii de deţinuţi, în anumite perioade (Ghercla, Aiud, Poarta Albă etc.), numărul celor cu 2-3 mii de deţinuţi a fost destul de mare (Jilava, Piteşti, Galaţi, Peninsula - Valea Neagră, Suceava, Capul Midia şi multe altele), dar au existat şi penitenciare sau lagăre cu 400-500 de deţinuţi sau chiar mai puţin, putem estima capaciatatea totală a gulagului din ţara noastră la 120 x 800 = 96.000 locuri; dacă admitem că ele n'au fost în permanenţă *"pline"*, vom considera că numărul mediu de deţinuţi politici din perioada *"de vârf"* (1948-1964) a fost de aproximativ 75 mii;

Durata medie de detenţie politică trebue estimată ţinând seama că, pe de o parte, mulţi din cei condamnaţi primeau pedepse mari (3-8 ani) sau foarte mari (9-25 ani), dar că, pe de altă parte, foarte mulţi erau cei reţinuţi pentru anchetă sau închişi administrativ, câteva luni sau 1-2 ani; din cunoaşterea a sute de cazuri concrete, am putut estima durata medie de detenţie politică, în perioada 1948-1964, la 2 ani.

Din cele de mai sus, printr'un calcul simplu, se poate face o primă estimare, deocamdată parţial, a numărului deţinuţilor politici din perioada amintită: 16/2 x 7.500 = 600.000

La numărul de mai sus, vor trebui adăugaţi:

- *"prizonierii"* militari şi civili ridicaţi şi deportaţi de Sovietici imediat după încetarea ostilităţilor, la 23 August 1944, al căror număr, din informaţiile provenind dela Comisia Română de Armistiţiu, a fost de aproximativ 100 de mii (Tatăl meu, colonelul Ioan Boldur Lăţescu, veteran al celor două războaie mondiale, a lucrat la Comisia Română de Armistiţiu în anii 1944-1945. Mult după aceea, mi-a dezvăluit tragica cifră a *"prizonierilor"* făcuţi de Ruşi după 23 August 1944, deci după încetarea ostilităţilor, pe frontul dela Iaşi, precum şi în alte locuri din ţară, în primele luni de ocupaţie) - etnici germani, deportaţi tot de Sovietici în anii 1944-1946: aproximativ 150 de mii (aceeaşi sursă ca mai sus);

- deportaţi din Bărăgan şi Dobrogea, din perioada 1949-1960, în timpul colectivizării şi a războiului ideologic cu Iugoslavia lui Tito: alţi 200 de mii.

În ceea ce priveşte deţinuţii politici din intervalele 1945-1948 şi 1965-1989, deci într'un interval de 27 de ani, considerăm că trebue estimat un număr mediu de 3 mii de deţinuţi cu o durată de detenţie de un an. Vom avea, deci, pentru cei 27 de ani: 27/1 x 3.000 = 81.000 de deţinuţi politici.

Aşadar, pe baza unor estimări prudente, rezultă totalul deţinuţilor politici din perioada 1945-1989: 600+ 100+ 150+ 200+ 81 = 1.131.000 oameni!

Estimarea numărului celor care au decedat în condiţii de detenţie politică este foarte dificilă. Dacă luăm în considerare numărul celor în viaţă în anul 1964, precum şi cel al supravieţuitorilor în 1990, observăm că în intervalul 1964-1990 au decedat 520-20 = 500 de mii de foşti deţinuţi politici, ceea ce înseamnă că rata medie anuală de deces, după eliberare, a fost: 1/26 x 500/50 x 1.000 = 39,5%.

Această rată, în condiţii normale pentru populaţia din ţara noastră, corespunde grupei de vârstă de peste 95 de ani.

Pe de altă parte, se poate estima că vârsta medie, a celor eliberaţi în 1964, nu depăşea 50 de ani, în timp ce vârsta medie a supravieţuitorilor la 1 Ianuarie depăşea 70 de ani. Rata medie a mortalităţii, calculată mai sus (39,5%) se apropie deci de normal numai în ultimii câţiva ani înainte de 1990, în timp ce, pentru mai bine de 20 de ani după 1964, ea este mult mai mare decât cea normală (de 15 ori mai mare în primii ani imediat după 1964). Rezultă că starea sănătăţii celor eliberaţi din detenţie în 1964 era atât de deteriorată încât, în primii ani, mortalitatea în rândurile lor era de 15 ori mai mare decât normalul! De aici putem deduce că, în timpul detenţiei, rata mortalităţii era desigur cu mult mai mare, probabil de 20-30 ori mai mare decât cea normală.

Ce înseamnă o rată medie a mortalităţii, să zicem de 20 de ori mai mare decât cea normală, pentru o populaţie de deţinuţi între 20 şi 70 de ani?

Foarte greu de estimat dar, dacă din tabelele de mortalitate considerăm ca medie reprezentativă pentru perioada 1948-1964 grupa de vârstă 40-44 de ani, pentru care rata normală a mortalităţii în ţara noastră este de aproximativ 3 la mie, deducem că, în condiţiile de detenţie politică, rata mortalităţii a fost de 3x20 = 60 la mie. Operând cu acest procent asupra numărului de 520.000 de supravieţuitori din perioada 1948-1964, găsim: 520.000 x 0,060 x 16 ani = 500 mii de oameni morţi în închisoare.

Dacă adăugăm pe cei care au decedat în închisori în anii 1944-1947 şi 1965-1989, precum şi pe cei care au murit după eliberarea din închisoare, ca urmare a bolilor contractate în timpul detenţiei, cu siguranţă că numărul cetăţenilor români asasinaţi în închisorile comuniste depăşeşte această cifră.

În calculele noastre nu am ţinut seama de deţinuţii politici executaţi cu sau fără judecată. Că au existat astfel de asasinate politice, o atestă sinistrele gropi comune găsite în diferite locuri din ţară: numai la fostul sediu al Securităţii dela Căciulaţi au fost numărate până în prezent peste 300 de schelete: un adevărat Katyn românesc.

Ne închinăm cu smerenie în faţa acestor martiri ai neamului şi ne exprimăm convingerea că jertfa lor nu a fost zadarnică.

Bilanţul tragic al suferinţelor din gulagul românesc ar trebui completat cu numărul, fără îndoială foarte mare, al celor rămaşi invalizi sau bolnavi icurabil, ca urmare a regimului de exterminare din închisori şi lagăre. De asemenea, cu vieţile distruse, carierele ratete, familiile dezmembrate.

Imensă a fost suferinţa provocată celor mai buni fii ai ţării de către un regim criminal, care acum încearcă să scape de răspundere în faţa istoriei!

(Comunicare prezentată la seminarul dela Sighetul Marmaţiei, 10-12 Iunie 1994)

CONSIDERAŢII ASUPRA TRADIŢIEI ŞI EDUCAŢIEI ÎN FAMILIILE ŢĂRĂNEŞTI

Nicolae BRĂDEANU

Când se vorbeşte despre ţărani şi tradiţie, în mod obişnuit se înţelege numai transmiterea folclorului şi a obiceiurilor în masele populare, procese cunoscute sub denumirea de tradiţii populare. Tradiţia este însă o noţiune mult mai largă, deoarece ea cuprinde tot ce se transmite într'o societate dela o generaţie la alta, indiferent de modul cum se face această transmitere: orală, prin ucenicie, prin convieţuire, iar în cazul agriculturii în mod cu totul excepţional prin lucrări scrise, dar în orice caz aşa ceva se întâmplă numai în şcoală. Este ştiut că tradiţia ţărănească se face prin convieţuire, este deci o tradiţie directă luată prin exemplu de către copii dela părinţi, care poate avea însă dimensiuni mai mari, copiii putând lua deprinderi şi dela alţi cunoscuţi sau rudenii. An de an aceşti copii se integrează treptat în societate, continuând modul de viaţă a celor mai vechi. La fel oamenii în vârstă nu mor deodată, încât până moare o parte, îmbătrâneşte altă parte, astfel că societatea dăinuieşte adeseori în aceeaşi formă cu toată schimbarea indivizilor, iar în cazul ţărănimii tradiţia este factorul care contribuie în cel mai înalt grad la menţinerea coeziunii sufleteşti între oameni.

Un bun exemplu în acest scop îl poate constitui întemeierea familiei. Ţăranii nu merg să-şi caute soţii dincolo de imediata vecinătate a satului lor, pentru ca soţiile să aibă aceleaşi obiceiuri cu soţii, să cunoască portul, bucătăria, specificul muncii, uneltele folosite etc. Foarte rare sunt cazurile când un ţăran îşi aduce soţie din locuri mai îndepărtate de comuna sa; în această situaţie fiind vorba de o femeie cu calităţi speciale într'un anumit domeniu, ca de exemplu în creşterea oilor, ţesutul covoarelor pentru comerţ etc., iar viitorul soţ este pregătit să se dedice unei activităţi mai specializate. După căsătorie, soţia şi după aceea copiii au în asemenea măsură simţul unităţii familiale, încât întocmai ca la Romani, soţul devine un pater familias, iar dacă tinerii căsătoriţi locuiesc la unii din părinţii lor, ai soţului sau ai soţiei, bărbatul mai bătrân din casa unde vor locui, rămâne un pater familias onorific, care este consultat în toate problemele cu care se confruntă familia, iar tânărul soţ un pater familias activ. Pater familias nu este totuşi în plenitudinea sa civică şi juridică decât un conducător al familiei, iar în valoarea sa afectivă este parens, adică părinte care-şi iubeşte familia, fie că îi crează bucurie sau mâhnire. Din aceste motive, în condiţiile de aci, se poate vorbi mai degrabă de o autoritate părintească decât de un pater familias, care conduce destinele familiei din toate punctele de vedere, ţinând seama de condiţiile ei economice şi de aptitudinile membrilor ei.

Între membrii familiei există o disciplină liber consimţită în sensul că ea nu produce nici cele mai mici semnalmente de stresare decât în foarte rare cazuri, are doar scopul de armonizare a relaţiillor dintre ei prin intermediul respectului reciproc. În trecut copiii nu se adresau părinţilor cu *"tu"* sau *"mă"*, întrebuinţând cuvântul *"dumneata"*, care conţine doza de politeţe necesară şi suficientă în familie. Această concepţie despre disciplina în familie are o veche tradiţie şi a dat rezultate bune în toate ţările civilizate. În ultimele decenii, tot în aceste ţări au apărut păreri contrare, care susţin că în general copiii nu datorează respect părinţilor. În unele reviste din Apus şi mai ales din Germania, se puteau citi prin anii '70 păreri ale unor profesori, pedagogişti psihologi, împărţite în două categorii pe paginile revistelor: pro şi contra. Din amintire spus, se pare că în revista *"Bunte"* din Germania, pe partea stângă a paginei, erau fotografiile şi părerile pro ale celor ce susţineau necesitatea respectului datorat de copii părinţilor, iar pe partea dreaptă apăreau la fel fotografiile şi părerile celor care erau contra atitudinii de respect a copiilor faţă de părinţi. Aceştia din urmă susţineau că modul de adresare a copiilor către părinţi trebue să fie, *"mă Ioane"*, Petre sau Vasile etc., după cum este numele de botez al tatălui copilului, sau al mamei. După ei copiii s'au născut egali cu părinţii, deci n'ar fi nici un motiv să aibă obligaţii faţă de ei, nici măcar de respect. O părere cu totul greşită, deoarece pentru creşterea uni copil părinţii depun muncă, au griji, veghează să-l ferească de primejdii, se îngrijesc de sănătatea şi educaţia lui etc., îl ajută în toate împrejurările chiar şi după căsătorie, cu ceea ce pot. Toate acestea nu ar avea nici o valoare după părerea unor intelectuali. Desigur, astfel de concepţii sunt distorsionate faţă de sensul indicat de logica naturală omenească, de către diferite interese ca de exemplu publicitate, voturi electorale etc. S'ar putea aduce multe argumente contra acestor păreri, dar ele nu prezintă interes pentru tradiţia din familiile ţărăneşti.

Încă dela naştere, copiii din familiile ţărăneşti erau supravegheaţi şi sunt şi astăzi în multe locuri din ţară, nu numai de părinţii lor trupeşti, ci şi de cei sufleteşti, adică de naşi. S'ar putea obiecta că acest lucru nu este caracteristic numai familiilor ţărăneşti, deoarece şi copiii din alte grupuri sociale au naşi. Este adevărat, dar la aceştia din urmă naşii se aleg de obicei dintre oamenii înfluenţi, care ar putea să-şi ajute finii în vederea realizării unei cariere frumoase fără mare efort. Dacă pe parcursul perioadei dela botez la căsătorie se observă că naşii n'au fost destul de grijulii cu finii, pentru căsătoria acestoara sunt căutaţi alţi naşi, ceea ce nu se întâmpla în cazurile familiilor ţărăneşti. Aceştia îşi aleg naşii dintre oamenii cei mai respectaţi, cu un profil moral integru, aceştia botează şi tot ei cunună pe finul lor. La sate, naşii sunt un etalon moral de referinţă. Când un copil, finul lor, a săvârşit acte de indisciplină mai grave, naşii împreună cu părinţii finului discută aceste fapte, fac observaţii copilului şi urmăresc în continuare comportamentul său pentru a-l menţine între limitele bunei cuviinţe. De asemenea după căsătorie, naşii sunt cei care intervin dacă apar dispute între tinerii căsătoriţi, dându-le sfaturi şi încercând să liniştească atmosfera sufletească tulburată între ei. Este mare ruşine la ţară să fie schimbaţi naşii la cununie fără un motiv serios, întreaga comunitate sătească condamnând din punct de vedere moral acest gest. Această condamnare izvorăşte din credinţa că naşii răspund şi ei în faţa lui Dumnezeu pentru faptele finilor lor. În multe sate când naşa se întoarce dela biserică după botezul copilului, spune la intrare în casa părinţilor finului: *"v'am dus de acasă băiatul (fată) păgân şi îl aduc creştin"*.

La ţăranul român, simţul realist al unei comunităţi vii moştenite dela Romani, îi cere să accepte *"povara căsătoriei şi a copiilor"* cum spunea Caecilius Metallus Macedonicus, cenzor în anul 131, deoarece acest lucru se face pentru stat, căci el este cel pentru care se trăieşte şi se moare şi acestei comunităţi vii trebue să i se închine toate sentimentele, iar fiii trebuesc crescuţi în vederea posibilităţii de a-şi îndeplini obligaţiile publice.

Tradiţia ţărănească impune respect şi între copiii aceleiaşi familii, în funcţie de vârstă. Dacă diferenţa de vârstă între copii este mai mare de 6-10 ani (depinde de regiune), fratele mai mic se adresează celui mai mare cu cuvântul *"bace"* în Ardeal, sau cu *"bădiţă"* în Vechiul Regat, respectându-se o ierarhie naturală a valorilor: cel care poate aduce servicii unui număr mai mare de oameni trebue să se bucure de o atenţie mai mare decât cel ce poate fi folositor unui număr mai mic de oameni. Un frate de vârstă mai mare poate avea grijă, adică supraveghea pe fratele sau fraţii mai mici, deoarece aceştia din urmă îi datorează respect. Acestea sunt concepţii sociologice elaborate de Panaetius încă pe vremea Romanilor, care au fost păstrate şi introduse în familie de către ţăranul român. De asemenea el a introdus la copiii săi o disciplină a muncii cu termene care trebuiau respectate: în fiecare Sâmbătă după masă trebuia să fie curăţită şi măturată strada din faţa casei cât şi curtea. Dacă la casă exista numai un singur copil, la această operaţie ajuta şi unul din părinţi sau bunici. Tot cu această ocazie se curăţau vasele şi ieslele de alimentare ale vitelor, duceau lemne tăiate în casă etc.

În anul în care copiii împlineau vârsta de 10 ani, erau puşi la grele încercări în timpul secerişului când căldura este cea mai mare, pentru a se obişnui cu munca grea. Dimineaţa devreme, la cântatul cocoşilor, ei erau treziţi şi mergeau împreună cu părinţii la lanul de grâu care trebuia secerat. Copiii erau apoi lăsaţi să doarmă până la ora prânzului (ora 7) în timp ce părinţii făceau legători din grâu pentru snopi, când grâul era încă ud de rouă, adică era elastic şi adecvat pentru a-l face legători. Un cosaş începea să taie prima brazdă de grâu, după el o femeie cu secera îl aduna şi-l făcea snopi, iar un copil îi desfăcea şi-i întindea o legătoare de grâu. Peste câteva momente un legător lega snopul. La o oarecare distanţă de această echipă, un alt cosaş cu o echipă asemănătoare executa aceleaşi operaţii. Seara, snopii se clădeau în cruci de grâu, iar satisfacţia era cu atât mai mare, cu cât numărul crucilor de grâu era şi el mai mare. Cu această satisfacţie se întorceau oamenii dela lucru, iar în ziua în care secerişul era terminat, se făcea o cunună din spice de grâu, care se agăţa de coada coasei şi în felul acesta se intra în sat. Era semn că cei cu cununa au terminat secerişul şi erau priviţi seara dela ferestre, porţi iar unii le ieşeau în cale şi le urau secerătorilor: *"să mâncaţi sănătoşi şi cu voioşie pâinea nouă."* Cununa din spice de grâu era un puternic simbol de izbândă, care dădea sentimente de satisfacţie şi bucurie la toţi care o vedeau, fie că erau tineri, bătrâni sau copii. Secerişul este numai un element din atâtea altele, care pentru copii şi tineret avea o deosebită semnificaţie în vederea educării lor pentru munca cinstită care dă satisfacţie şi este apreciată de întreaga comunitate de oameni. Desigur acest procedeu de recoltare a grâului este astăzi depăşit, combinele executând atât tăierea cât şi treieratul grâului, dar era proba cea mai elocventă de rezistenţă şi voinţă la desfăşurarea muncilor agricole. Grâul astfel recoltat, datorită calităţilor sale, a dus faima ţării noastre în toată Europa.

O contribuţie valoroasă la păstrarea tradiţiilor şi a unei atmosfere curate între tineretul dela ţară au adus-o şezătorile organizate în lunile de toamnă şi de iarnă. Aici fetele învăţau să toarcă, să coasă şi să danseze dansurile populare specifice satului lor. La cântece de fluier, fetele mai mici cu partenerii lor mai tineri imitau fetele şi flăcăii mai în vârstă care cunoşteau deja dansurile şi învăţau de asemenea cântecele populare specifice ţinutului lor. Tot aici se discutau şi se comentau întâmplările din sat scoţând în evidenţă esenţa lor morală, adică ceea ce era bine de urmat şi ceea ce era de condamnat. În cadrul şezătorilor se pregătea atmosfera solemnă de aşteptare a sărbătorilor, ceva similar cu adventul dela Germani, se colinda şi se cântau cântece religioase care erau mai cunoscute, ca de exemplu troparul Naşterii Domnului, troparul Bobotezei, troparul de Rusalii etc. Schimbul de păreri dintre tineri la şezătoare şi apoi dintre ei, părinţi şi bunici în familie, au fost mici centre de purificare a atmosferei morale din ţară, care au contribuit la menţinerea cinstei şi omeniei creştineşti în satele româneşti. Tot aici au fost păstrate datinile străbune de sărbători cu toate greutăţile şi riscurile care erau de înfruntat în timpul regimului totalitar. Ele sunt cunoscute, există însă unul mai puţin cunoscut şi se întâlneşte mai mult în satele din Ardeal. În noaptea de Anul Nou, flăcăii dădeau serenăzi fetelor având angajată în acest scop o minifanfară sau o muzică de ţigani, după care se intra în casă şi se dansa cca. o jumătate de oră, între timp consumându-se mâncăruri proaspete din carnea de porc şi vin. Dacă fata din casă era în *"vorbă cu unul din flăcăi"*, adică urma să se căsătorească cu el, atunci cu grupul de flăcăi mai apăreau unul sau doi oameni mai în vârstă care cunoşteau cântecele bătrâneşti, iar la casa respectivă avea loc o mică petrecere, care de altfel era ascultată de toţi vecinii. Acompaniaţi de muzică instrumentală, toţi cântau cântece în care de cele mai multe ori sunt amestecate sentimente de dragoste şi sentimente patriotice. Foarte răspândit şi azi în Ardeal este cântecul: *"Aşa-i Românul în veselie."* O singură strofă din el este suficientă pentru a arată rolul educativ al acestor cântece pentru tineret: *"O rugăciune către ceruri zboară / O rugăciune către Dumnezeu / Mă rog atuncea pentru a mea ţară / Şi pentru tine îngeraşul meu."*

Pe lângă aceste tradiţii care se transmit prin convieţuirea dintre generaţii, există mai sub toate formele o tradiţie intenţionată, o transmitere voită a bunurilor tradiţionale ale societăţii, care este educaţia. Aceasta este diferită de educaţia care se dă în şcoli, dar o poate completa sau ajuta foarte mult pe aceasta, deoarece copiii recepţionează mai uşor sfaturile dela părinţi decât dela străini. Ea cuprinde orice înrâurire intenţionată a înaintaşilor asupra urmaşilor cu gândul să-i adapteze vieţii sociale şi să-i integreze mai bine în societate. Educaţia în familie are o mare influenţă asupra comportamentului persoanei, vorbindu-se adesea între oameni de existenţa sau lipsa *"celor şapte ani de acasă"*.

Mamele sunt cele care se ocupă mai mult de educaţia fetelor, iar taţii de a băieţilor. Dela mame fetele învaţă să toarcă, să urzească şi să ţesă. La războiul de ţesut pe lângă pânză se mai fac cuverturi, păturі, sau ştergare cu modele *"alese"*, care sunt mai trainice şi mai frumoase decât modelele cusute. Tot mamele sunt cele care învaţă fetele să coasă şi în general să *"ţină casa"*, adică să gospodărească. Dacă mama nu este suficient de talentată la alesul dela război sau la cusut, se apelează la rudenii sau alte femei din sat care se bucură de prestigiu în executarea de atari lucrări. Acestea introduc bucuroase şi cu o oarecare mândrie fetele tinere în tainele alesului la război sau a cususlui. Trebue menţionat că ţesăturile şi cusăturile româneşti sunt apreciate ca dintre cele mai frumoase din lume, predominând figurile geometrice.

Continuare în numărul viitor

NĂZUINŢE SPRE NOUL MILENIU

Cu gândul la jertfele celor căzuţi pentru demnitatea acestui NEAM, pe fronturi de bătălie în temniţe şi lagăre, îngenunchiaţi în faţa altarelor şi mormintelor acestora, implorăm pe DUMNEZEU să-şi întoarcă faţa spre NOI şi să ne călăuzească paşii spre MÂNTUIRE ŞI ÎNVIERE.

După o jumătate de veac de zbucium şi cumplite încercări, aflându-ne în faţa unei noi răspântii a istoriei, pentru salvarea FIINŢEI NEAMULUI ROMÂNESC, indiferent de opinii politice, credinţe religioase, naţionalitate şi clasă socială, ca un imperativ al vremii, mă îndrept spre VOI cu îndemnul,

UNIŢI-VĂ

Eliberaţi de patimi şi prejudecăţi să ne ridicăm la înălţimea chemării MÂNTUITORULUI, de a ierta spre a fi iertaţi, pentru ca jertfele şi ororile de până acum să nu se mai repete niciodată, spre binele şi prosperitatea generaţiilor viitoare.

Bazaţi pe marile virtuţi ale tineretului, ce a dovedit generozitate şi spirit de sacrificiu în toate momentele critice, putem spera în *"SCHIMBAREA LA FAŢĂ A ROMÂNIEI"* şi plămădirea unei vieţi bazată pe ADEVĂR, DREPTATE, DRAGOSTE CREŞTINĂ, MUNCĂ ŞI ARMONIE SOCIALĂ.

FIE, ca suferinţele celor care au înţeles jertfa supremă, să rodească în NOUL MILENIU şi DUMNEZEU să-şi reverse harul sfinţilor asupra NEAMULUI NOSTRU.

Dumitru GROZA
Hunedoara, România

Instantanee

UN NĂPĂSTUIT AL CULORII

Radu BADIU

A spune ceva despre un creator profesionist în domeniul artei a devenit un lucru comun. Este mult mai dificil să vorbeşti azi despre un om obişnuit, fără nici un fel de pregătire şcolară de specialitate, atunci când el are preocupări în acest domeniu. Greutatea vine de acolo unde interesul a scăzut aproape de nepăsare faţă de aceşti oameni, numiţi atâta amar de vreme *"artişti amatori"*, cărora regimul comunist le-ar fi *"acordat o atenţie exagerată"*. Cât de reală a fost atenţia, nu mai are rost să amintim, oricum ei au fost folosiţi pentru a apăsa şi mai mult pe ideea egalitarismului în toate şi mai ales în acest domeniu unde conceptul este inoperant şi niciodată practicabil, ştiindu-se - că dacă n'ai o însuşire naturală personală, niciodată nu vei reuşi ceva. Este adevărat că numai însuşirea naturală în sine nu înseamnă mare lucru dacă nu vei exersa, nu vei căuta să înţelegi ***cum trebue să faci*** pentru a reuşi, care, până la urmă, tot o şcolire este. Dar şcolirea este *sui generis*, fapt pentru care poţi rămâne permanent la acelaşi stadiu de început, ce a căpătat denumirea de *"diletantism"*. După părerea mea *"artist amator"* nu există; există ***artist*** propriu zis sau ***diletant***. Asta indiferent de gradul de şcolire. Pregătirea teoretică a fiecărui creator se vede în operă.

Pornind de aici, am curajul să risc, a vă prezenta ca pe un artist adevărat, un omuleţ de-un metru şi jumătate, adus mult de spate la cei peste 70 de ani ai săi. Toată viaţa a fost vopsitor industrial într'o fabrică. (Cu o *"lipsă dela locul de muncă"* de 3 ani, 7 luni şi 19 zile pentrucă - pe când a fost luat din clasa muncitoare ca unul ce avea *"cunoştinţe în domeniu"* şi numit custode la pinacoteca Bucureşti -, cineva a bătut un manifest anticomunist la maşina de scris a pinacotecii, de-ajuns a fi luat de pe stradă, de lângă soţie şi copilul de un an în ziua când luase şi el primul salariu de *"şef"*). Urmarea? După *"concediul"* făcut la Ilava, la Gherla şi la Poarta Albă, omul nu mai are grai dela un cancer laringian.

Reprimit vopsitor în aceeaşi fabrică el a continuat să *"exerseze"* la bucuria vieţii lui care este pictura. Pe cartoane mici, apoi pe unele mai mari, ca să ajungă *"a da viaţă"* pe pânză la două tablouri celebre de un metru pe optzeci, pe unul *"imortalizată"* o pădure românească, privită din interior, pe celălalt o casă ardelenească, subînscrisă unui peisaj de o excepţională raritate în specific. Din sutele de *"încercări"*, cum le spune el tablourilor sale, unele sunt adevărate documente istorice dar şi picturale. Câmpuri pe dealuri policrome, ardeleneşti, intrări sau ieşiri din sate, în forma lor pură, unde nu se văd nici măcar stâlpi pentru curentul electric, pomi, garduri, drumuri, case, apoi biserici celebre şi mânăstiri cunoscute, dar nu ele ca subiect, ci subînscrise naturii. *"Natura dela faţa locului*, zice, *este ceea ce mă atrage. Ea, casele cu adevărat româneşti, florile şi lăcaşurile sfinte."* Pe când era închis la Gherla, în Sâmbăta Paştilor anului 1951, a văzut pe ferestruica celulei un castan înverzit despre care spune că *"n'a văzut în viaţa lui un verde mai frumos ca acela."* Poate de aceea toate tablourile realizate de el sunt dominate de verde. Albul şi roşul vin să arunce o scânteie de lumină în varietatea nuanţelor de verde. Pe alocuri apare râul, apa, curgerea. Şi ele verzi. Cum verde rămâne omul care, deşi nu mai poate să vorbească, strigă, prin tablourile sale, că viaţa e veşnică, verde permanent, că natura rămâne baza lumii, aşa cum este ea, că adăugirile tehnologice sunt pentru a o întregi, dar şi a o strica.

Trăind la pensie izolat, - doar cu fiica lui, între cartoanele şi vopselele lui, - acest năpăstuit al culorii se apropie de final fără a fi cunoscut de nimeni. Apartamentul lui dela ultimul etaj al blocului aflat vizavi de Stadionul Naţional, pe bulevardul fost al muncii la numărul 100 este o expoziţie permanentă. Cele mai dragi tablouri îi împodobesc pereţii. Celelalte *"încercări"* zac grămadă în mai multe unghere. Când începe să ţi le aducă la vedere parcă nu se mai termină. Fiecare ridicare de imagine în faţa ta este o tresărire: *"Ia te uită, domnule, ce-a putut pace picul ăsta de om. A adus în bucăţi mici marile frumuseţi ale naturii româneşti."*

Oameni nu pictează. Şi-a pierdut încrederea în ei de când l-au închis şi-l-au batjocorit. Trăieşte o mare durere - ca şi ţara, - văzând că aceiaşi, care i-au luat libertatea, sunt la putere. Moare de necaz că nu poate vorbi. De aceea tace şi... face. Adică pictează. Alte şi alte *"încercări"* care recompun (şi-i refac) viaţa.

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

•...TRANZIŢIE ROŞIE... După 25 de ani de activitate neîntreruptă şi benefică, Serele dela Işalniţa (Craiova) s'au închis, din cauza scumpirii aberante a agentului termic şi blocajului financiar. Astfel, cele mai mari sere din Europa, cu peste 200 ha. amenajate pentru culturi protejate, au lăsat fără lucru aproape 1.500 de salariaţi, trimişi în *"şomaj tehnic"* până la primăvară. Datoriile la Termocentrala Işalniţa însumează 2,3 miliarde lei, iar pentru înfiinţarea culturii de răsaduri sunt necesare credite de aproape 3 miliarde lei. Dacă în '90 preţul unei gigacalorii era de 100 lei, în '93 a urcat la 9.000 lei, iar anul trecut la 30.000 lei!! Pagubele aduse economiei sunt enorme. În sere utilajele sunt stocate, iar şefii de ferme şi sectoare asigură pază permanentă.

•...ECONOMIA DE PIAŢĂ... În timp ce salariile, pensiile, ajutoarele de şomaj, alocaţiile de sprijin, etc. nu fac nici cât o ceapă degerată şi bat pasul pe loc de aproape un an de zile, preţurile cresc bezmetice dela o zi la alta. În Pieţele Craiovei curcanul a sărit la 40.000 lei, cocoşul la 25.000 lei, salamul de Sibiu la 20.000 lei/kg, pulpa de porc la 10.000 lei/kg, cârnaţii la 8.000 lei/kg, carnea de mânzat la 7.000 lei/kg, carnea tocată la 6.500 lei/kg, parizerul *"popular"* la 5.800 lei/kg, bananele la 3.500 lei/kg, portocalele la 1.500 lei/kg, merele, cartofii şi laptele la 1.000 lei, ceapa la 2.000, brânza 4.000, untul 6.000, oul la 200, fasolea uscată la 1.500, o pâine dela 280 la 550 lei! Să tot *"cumperi"*, de-ai avea un venit... parlamentar!! sau iliist! *"Pulsul"* preţurilor urcă vetiginos şi până dă colţul ierbii, să apară urzicile şi dragaveiul, va mai trece multă apă pe Jii...

•...OLTENI PĂCĂLIŢI... De când cu acceleratul direct de Moldova, mulţi craioveni dau năvală spre Ţara de Sus a Sucevei, unde târgurile ar avea, chipurile, marfă chilipir, diversă şi de calitate. Dar nu puţini au fost cei ce-au descoperit mălai cu sare în pachetele minuscule de vegeta *"sârbească"*, cu marca fabricii din Koprivnica, *"lucrate"* la meserie şi foarte piperate ca... preţ!

•...COLOS PARALIZAT... Până în Decembrie '89 Combinatul Chimic Craiova avea 7.000 de muncitori şi peste 50 de instalaţii în funcţiune. După trei runde de restructurări masive, numărul salariaţilor s'a redus la jumătate. Nu mai funcţionează decât două linii tehnologice: îngrăşăminte şi sinteza organică. Sindicaliştii dela S.C. DOLJCHIM S.A. Craiova se confruntă cu disponibilizările masive, indecizie şi incompetenţă managerială a conducerii şi neajunsurile cotidiene.

•...EPIDEMIE ECOLOGICĂ... În aval de Combinatul Chimic Craiova şi Termocentrala Işalniţa, limitele admise prin norme ecologice sunt depăşite, iar efectele poluărtii Jiului resimţite până la vărsarea în Dunăre. Filtrele s'au deteriorat, staţiile de epurare au devenit *"gropi de trcere"*, iar Dunărea *"canal colector"*, primii care se îmbolnăvesc fiind copiii.

•...ISPITĂ TRUPEASCĂ... Amorul între masculi a generat prima victimă *"europeană"* în Capitala Banilor Olteniei. Un crai bătrân şi solitar, dornic de un trup bărbătesc incendiar a agăţat un tânăr într'o bodegă de cartier, l-a atras în garsoniera unde locuia singur şi ospăţul a degenerat în orgie, urmată de uciderea bătrânului, prin plagă înjunghiată în zona inimii.

•...LEGĂTURA VIEŢII... În 1992 s'a realizat un acord de într'ajutorare între biserica nr.2 creştină baptistă *"Jertfa"* din Craiova şi biserica metodistă *"Heaton Park"* din Prestwich, Menchester-Marea Britanie. Ajutorul *"ambasadorilor englezi"*, membri ai Organizaţiei LIFE LINK este umanitar, destinat Leagănului de copii, Centrofarmului şi Căminului Spital de bolnavi cronici (Azilul de bătrâni).

•...PREOT DIN CREDINŢĂ... La biserica din Gherceştii Vechi (comună la 8 km. de Craiova) preotul Ilie Amza este foarte iubit şi apreciat, serios, cinstit şi bun cu oamenii, veniţi la el din toată ţara, căroara nu le pretinde nimic, rugându-se lui Dumnezeu pentru sănătatea lor, să le meargă bine, să nu aibă certuri şi neînţelegeri în familie, să se vindece de suferinţă, să aibă încredere în puterea divină a Mântuitorului.

•...A.E.R.... Sănătatea Craiovei are nevoie de Acţiunea Ecologică Română (AER), prima organizaţie ecologistă din ţară, înfiinţată după Decembrie '89 la Craiova. Grija faţă de mediul înconjurător, preocuparea pentru o mai atentă gospodărire a oraşului, întreţinerea spaţiilor verzi, a parcurilor şi grădinii botanice sunt doar o parte din obiectivele ecologiştilor craioveni, într'o urbe cu probleme, unde influenţa Fanar-ului se simte la tot pasul.

•...THE CATCHER... Este primul număr al revistei CITIUS, ALTIUS, FORTIUS, editată în engleză de elevii prestigiosului liceu Nicolae Bălcescu din Craiova (fostul Colegiu CAROL I). Redacţia cuprinde elevi talentaţi care au stofă de jurnalişti, promovaţi de frumoasa Americancă Michelle Caldera - lector la catedra de engleză a liceului. *"The Catcher"* este o izbândă a tinereţii, prin fantezie, sensibilitate şi talent gazetăresc.

PÂNĂ SĂ VINĂ TRENUL

G.N. VIFOREANU

Până să vină trenul dela Oltenita, mai sunt douăzeci de minute. E cazul să deschid casa şi să dau bilete. În prealabil îmi rotesc privirea în sala de aşteptare ca să ştiu ce fel de clienţi am. Printre pasageri, zăresc doi tuciurii, soţ şi soţie, stând cuminţi pe banca de stejar care se întinde de-a lungul sălii dela un cap la altul, pe lângă geamuri. *"Hm!"* îmi zic. Aştia în mod sigur n'o să se prezinte la ghişeu. De aceea, mă adresez întregii săli:

- Toţi Românii la bilete!

Încep să-mi fac meseria. Unul câte unul, fără să se înghesuie, călătorii vin la ghişeu să-şi procure legitimaţiile de călătorie până la Bucureşti.

"Amicii" n'au apărut. De aceea, după ce termin cu vânzarea biletelor, ies în sală şi mă adresez celor doi *"porumbei"*:

- Am invitat pe toţi Românii să poftească la bilete. Dumneavoastră ... sunteţi Români?

- Păi, domnu' şef - începe însul - dumneavoastră nu vedeţi că noi suntem ţigani?

- Foarte bine ai zis! îi răspund. Să fii mândru că eşti ţigan. Dumneata şi tot neamul dumitale te bucuri de toate drepturile de care se bucură orice Român. Când ai plecat din Cernica să vii la haltă, de pildă, te-a oprit cineva să-ţi spună că nu ai voie să mergi pe şosea?

- Nu!

- Păi, vezi?! Acum când pleci la Bucureşti şi vrei să te duci la operă sau la teatru, crezi că te va opri cineva să-ţi spună că nu ai voie?

Lumea începe să facă haz.

- Sau, reiau discuţia, vrei să iei masa la restaurantul hotelului "Ambasador", să zic. Crezi dumneata că ar îndrăzni să te oprească la întrare cineva? Ce părere ai?

- Ce părere să am? Aşa ceva nu-i de nasul nostru.

- Asta-i altă poveste. Vreau să-ţi spun doar atât: ca ţigan, ţinând de etnia dumitale te bucuri de toate drepturile de care se bucură orice Român şi nu numai Român, ci în acelaşi timp, şi înşi aparţinând naţionalităţilor minoritare. Singurul lucru pe care vi-l pretinde statul român este acela să vă plătiţi impozitul pe casă. Dacă staţi în cort problema se schimbă.

Alte râsete mai mult sau mai puţin zgomotoase.

- Afară de impozitul pe casa în care staţi, reiau discuţia, mai aveţi obligaţia, ca orice călător, indiferent de naţionalitate, să plătiţi costul transportului pe calea ferată sau în oraş, pe liniile I.T.B. De aceea, eu vă invit la ghişeu să vă dau bilete de călătorie.

- Domnu' şef, se lamentează ţiganul, dar nu avem bani.

- Când e vorba de mâncare, găsiţi bani sau pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte. Se mai găsesc niscava gologani. Nu-i aşa?

- Aşa-i altă poveste. Vreau să-ţi spun doar atât: ca ţigan, ţinând de etnia dumitale te bucuri de toate drepturile de care se bucură orice Român şi nu numai Român, ci în acelaşi timp, şi înşi aparţinând naţionalităţilor minoritare. Singurul lucru pe care vi-l pretinde statul român este acela să vă plătiţi impozitul pe casă. Dacă staţi în cort problema se schimbă.

Alte râsete mai mult sau mai puţin zgomotoase.

- Afară de impozitul pe casa în care staţi, reiau discuţia, mai aveţi obligaţia, ca orice călător, indiferent de naţionalitate, să plătiţi costul transportului pe calea ferată sau în oraş, pe liniile I.T.B. De aceea, eu vă invit la ghişeu să vă dau bilete de călătorie.

- Domnu' şef, se lamentează ţiganul, dar nu avem bani.

- Când e vorba de mâncare, găsiţi bani sau pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte. Se mai găsesc niscava gologani. Nu-i aşa?

- Aşa-i altă poveste. Vreau să-ţi spun doar atât: ca ţigan, ţinând de etnia dumitale te bucuri de toate drepturile de care se bucură orice Român şi nu numai Român, ci în acelaşi timp, şi înşi aparţinând naţionalităţilor minoritare. Singurul lucru pe care vi-l pretinde statul român este acela să

Cu toată pledoaria mea, a fost imposibil să-l determin pe ţigan să cumpere bilete până la Bucureşti. De aceea, când a sosit trenul, am avut grijă să-i semnalez conducătorului care a coborît pe peron în faţa biroului de mişcare, că are doi *"chiori"*. În limbaj ceferist, va să zică, călători fără bilete de tren.

MICROOLTENISME

• Electroutil '94 Craiova - a treia ediţie a Târgului Naţional a reunit 88 societăţi comerciale din 14 judeţe şi 18 localităţi, 27 reputate firme occidentale şi 40 de oameni de afaceri din Bulgaria vecină. Pe 1.500 mp., Târgul are 8 secţiuni: tehnică de calcul şi birotică, produse electrice şi electrotehnice industriale, instalaţii energetice şi de climatizare, obiecte electrocasnice, unelte şi scule, autovehicule, accesorii auto şi piese de schimb, materiale de construcţii şi confecţii metalice, dotări pentru industria alimentară.

• • •

• Sărăcia *"iepocii de aur"* ceauşiste a ajuns să treacă drept *"bogăţie"* în actuala epocă de piatră iliistă! Ca să cumperi o carte, cât o broşurică de partid, trebue să te lipseşti de pâinea pe-o săptămână. Iar mai nou, preţul nu-i trecut pe carte, motivându-se scumpirile trimestriale în economia comunistă *"de piaţă"*.

• • •

• După ce şi-a făcut plinul, pentru el şi tot neamul lui, transferându-şi terenul arabil şi pădurea din Mehedinţi în Dolj şi atotîmproprietărindu-se cu 4 case (ca Năstase, şeful partidului Iliescu) - prefectul Doljului, tov. Tobă, a fost înlocuit şi din funcţie şi din partidul comunisto-iliist. Nici el, nici tov. Gherman care l-a propulsat prefect n'au probleme, nici mustrări de *"conştiinţă"*, nu dau socoteală nimănui.

• • •

• La Craiova vor fi selecţionaţi, pregătiţi şi angajaţi 400 militari de profesie pentru *"căştile albastre"* FORPRONU - primul contingent românesc din cadrul forţelor de pace. Sunt preferaţi absolvenţii de facultăţi, cunoscători de limbi străine şi posesori de permise auto, supuşi controlului medical şi testului psihologic riguros.

• • •

• Clubul Soroptimist din Craiova, sponsorizat integral de cei din Esbjerg, Danemarca, a trimis 10 zile în vacanţă, pe litoralul românesc al Mării Negre, 21 de copii, dintre care 10 cu handicap locomotor. Uniunea Soroptimistă din Danemarca a dotat cu lenjerie fină de corp toate clinicile de pediatrie din Craiova.

• • •

• 25 craiovence cu pregătire superioară în varii domenii au alcătuit *"Asociaţia voluntarilor pentru curăţenie morală şi fizică"*, iniţiind acţiuni civice oportune, fără bani, pentru promovarea civilizaţiei şi armoniei oraşului, eliminarea unor situaţii anormale, implicarea Primăriei în rezolvarea operativă a problemelor cetăţeneşti, pe zone şi cartiere. Se impu însă, adoptarea urgentă Parlament a Legii auto miei locale şi în princip celei financiare.

• • •

EUGEN BÂRSAN

ADEVĂRUL NAŢIONAL ÎN CONTEXTUL ISTORIEI

Gheorghe RĂDULESCU

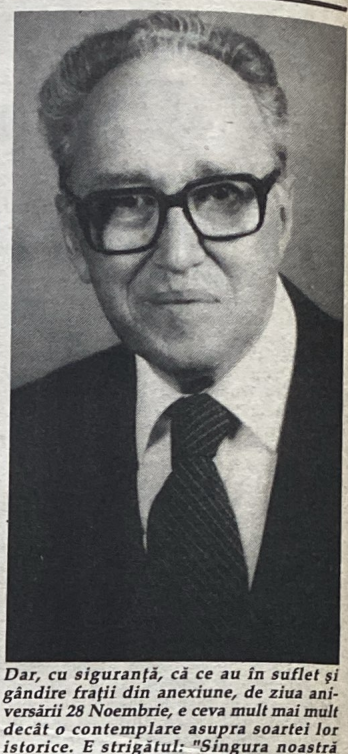

Dar, cu siguranţă, că ce au în suflet şi gândire fraţii din anexiune, de ziua aniversării 28 Noembrie, e ceva mult mai mult decât o contemplare asupra soartei lor istorice. E strigătul: "Singura noastră salvare e la România!" Un strigăt de salvare în restabilirea dreptăţii istorice.

Un apel la intervenţii care să ducă la eliberarea teritoriilor româneşti de sub stăpânirea Ucrainei. Apelul la ajutorul de eliberare e adresat în general Românilor de pretutindeni şi în special Preşedintelui, Parlamentului şi Guvernului României să întreprindă demersurile necesare pe lângă ONU şi Republica Ucraina, prevalându-se de actul Final al Conferinţei dela Helsinki, privind posibilitatea modificării frontierelor pe cale paşnică. Dar, să vedem, cum răspund oficialii români strigătului după dreptate istorică, căutată de Bucovina de Nord, Ţinutul Herţa, judeţul Hotin şi Sudul Basarabiei? Din partea oficialilor, nici un răspuns pozitiv. Ei răspund pur şi simplu cu o înţelegere de lemn. Ba chiar mai rău, după cum vom arăta mai jos, pentrucă ei nu sunt făcuţi din aluatul istoric naţional-românesc, ci din aluatul marxisto-comunist ca şi Lenin-ul şi Stalin-ul de ieri." Şi mai departe în rticolul *"Vântul nebuniei"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Iulie-August 1994), Eugen Bârsan înfierează şi stigmatizează nu numai pe conducătorii acaparatori şi perfizi ai Moscovei, ci şi pe actualii conducători ai Basarabiei, vânduţi intereselor ruseşti. *"Vântul nebuniei e un vânt satanic asupra lumii româneşti, încălţat în cizma rusească specializată în strivirea popoarelor şi încins în brâul rusesc care vrea să înfăşoare şi să strângă la pieptul Rusiei fostele republici sovietice între care şi Basarabia. Basarabia cea vândută de liderii dornici de putere folosind propaganda că Basarabenii ar fi altceva decât Români.*

Din 15 Ianuarie 1993, de când a luat fiinţă *"Cercul Cultural "Mihai Eminescu"* în cadrul Centrului Cultural la *"Bisericii Ortodoxe "Naşterea Domnului"* Eugen Bârsan activează cu aceeaşi râvnă şi pasiune ca întotdeauna, prin prezentarea de comunicări şi conferinţe, astfel: în 27 Martie 1993, de ziua Basarabiei, a susţinut o amplă comunicare despre istoricul acestei provincii româneşti, în 15 Mai 1994 a prezentat o lucrare despre *"Viaţa şi opera lui Titu Maiorescu"*, iar în 15 Ianuarie 1995 a conferenţiat despre opera politică a lui Mihai Eminescu. Toate aceste prezentări s'au bucurat de un meritat succes. Astăzi, Eugen Bârsan a fost ales Preşedinte de onoare al Cercului Cultural *"Mihai Eminescu"*.

Întreaga viaţă şi activitate a lui Eugen Bârsan a fost şi este axată pe spiritualitate, pentru el spiritualitatea înseamnă Dumnezeu şi Dumnezeire, pentrucă fiinţa noastră românească este strâns legată de Dumnezeu, dèci marile creaţii ale culturii româneşti sunt izvorîte din voinţa şi forţa divinităţii, fiind îndreptate spre divinitate, ele nu pot fi decât eterne: *"Opera"* lui Eminescu, *"Istoria religiilor şi miturilor"* a lui Mircea Eliade, Sculptura Măiastră a lui Brâncuşi, Gândirea şi Creaţia *"Logică"* şi *"Metafizică"* a lui Nae Ionescu şi altele.

Urmărindu-şi cu perseverenţă obiectivul creator, Eugen Bârsan a realizat o operă pentru Neamul şi Ţara Românească, o operă îndreptată şi închinată spiritului etern românesc.

"Nu pot trăi decât numai acolo unde sunt Români" mi-a repetat de multe ori aceste cuvinte Eugen Bârsan. Ce înţelege redactorul şef şi autorul cronicii politice al ziarului *"Cuvântul Românesc"*, că, *"Nu pot trăi decât acolo unde sunt Români"*? Eugen Bârsan a fost şi a rămas profund legat de spiritualitatea românească, el s'a contopit, a pătimit, a sângerat, s'a bucurat, a trăit şi trăieşte intens orice mişcare, orice înălţare ori prăbuşire a neamului său. Pentru el, fiinţa lui face parte din fiinţa chinuită, din fiinţa de martir, dar şi de glorie a spiritului mereu în luptă şi rugăciune a poporului român. Originar de pe culmile Transilvaniei, din satul Retiş Sibiu, Eugen Bârsan s'a născut la 28 Februarie 1913. Primele două clase primare le face în comuna Retiş între anii 1920-1921 şi 1921-1922, iar următoarele două clase primare în oraşul Făgăraş între anii 1922-1923 şi 1923-1924. Din 1924 până în 1926, două clase le urmează la liceul *"Radu Negru"* din Făgăraş, iar din anul 1926 până la 1931 urmează cursurile liceului *"Principele Nicolae"* din Sighişoara. Din acest timp petrecut pe băncile liceului *"Principele Nicolae"*, Eugen Bârsan îşi aminteşte cu multă plăcere de profesorul de limba română şi filosofie - Horia Teculescu - profesor care a avut o deosebită înrâurire naţională şi culturală asupra tinerei generaţii de elevi. În toamna anului 1931, la insistenţa lui Ion Banea, Eugen Bârsan pleacă la Iaşi, unde devine student al Facultăţii de Drept, însă n'a întârziat mult pe plaiurile moldovene, deoarece în toamna anului 1932 se transferă la Facultatea de Drept din Bucureşti. Datorită activităţii sale în cadrul vieţii studenţeşti din capitală, Eugen Bârsan este ales în Comitetul de conducere al Centrului studenţesc Bucureşti, centru care avea ca preşedinte în acel timp pe cunoscutul şi valorosul Gheorghe Furdui, asasinat mai târziu în timpul dictaturii carliste. Tot în acel timp, Eugen Bârsan a deţinut şi calitatea de Preşedinte al studenţilor transilvăneni de pe Târnave. În Iulie 1934, Eugen Bârsan reuşeşte să salveze viaţa lui Corneliu Codreanu, deconspirând complotul lui Mişu Stelescu. După terminarea studiilor universitare şi susţinerea licenţei în Drept, din anul 1936 începe să practice avocatura la Sighişoara, însă din cauza evenimentelor politice în anul 1941, părăseşte ţara şi se refugiază în Occident. Având soarta Românilori urmărit de fatalitate, în loc să devină liber, în Germania unde ajunge, nimereşte în lagărul de muncă dela Rostock, apoi în cunoscutul lagăr de concentrare dela Buchenwald.

După eliberarea din lagăr, începe pentru Eugen Bârsan exilul, un exil nu prea prielnic, întâi la München, în Germania, în lupta pentru existenţă, cu gândul însă mereu în ţară, aşteptând eliberarea României de hoardele sălbatice ale bolşevismului şi izgonirea comunismului, dar acest lucru era de durată, un timp care a ros şi a îngenuncheat pe mulţi Români care sufereau năpraznic în pribegie de dorul ţării lor.

Cu suferinţa strânsă în suflet, încărcat de doruri şi de obidă, în anul 1952 emigrează în Statele Unite ale Americii, căutându-şi mediul adecvat de adaptare în comunităţile româneşti stabilite în această ţară, văzând în aceste comunităţi un univers naţional care îi tempera spiritul zbuciumat şi-i dădea răgaz să poată munci. Pentru început, se stabileşte la Cleveland în Ohio, oraş care juca pe vremea aceea un fel de metropolă a elementului românesc. Conştiincios şi demn în concepţia sa, Eugen Bârsan nu admite să trăiască din ajutoarele particulare ori publice, nici din expediente, ci cu toată convingerea doreşte să trăiască din propria sa muncă şi nu se sfieşte ca din jurist şi intelectual elevat să fie la început un simplu muncitor în uzina Ford, la secţia turnătorie a întreprinderii. În anul 1957, Eugen Bârsan îşi schimbă domiciliul dela Cleveland la Chicago, unde în afară de serviciile pe care le îndeplineşte pentru susţinerea existenţei, este preocupat de activitatea sa pe care se simte obligat să o îndeplinească în cadrul comunităţii româneşti din Statele Unite şi din exilul românesc din afara graniţelor americane.

Astfel: în cadrul Episcopiei Ortodoxe Române dela Vatra Românească i se încredinţează funcţia de director cu programele cultural-artistice, care se desfăşoară în fiecare an în timpul Congresului Episcopiei Ortodoxe Române, în perioada de vară (Iunie-Iulie), programe ce au un conţinut variat şi bine gândit, cu un substrat naţional atrăgător şi captivant. Activitatea intensă a lui Eugen Bârsan se manifestă pregnant şi în cadrul Bisericii *"Naşterea Domnului"* din Chicago, unde a fost de nenumărate ori Preşedinte şi Vicepreşedinte al Comitetului Bisericii, participant şi orator distins al tuturor activităţilor culturale, nelipsit la sărbătorile naţionale ale Românilor, Eugen Bârsan a devenit un simbol al elementului etnic şi naţional din oraşul unde trăieşte, numele său fiind cunoscut peste tot unde se află Români. Încă din anul 1964, pune bazele unui post de radio românesc, fiind fondatorul, directorul şi susţinătorul acestui organism de informaţii cultural-politice, post de radio care are şi astăzi acelaşi ecou şi aceeaşi vigoare şi intensitate în prezentarea ştirilor şi a tuturor activităţilor româneşti, fie pe linie bisericească, culturală, ori social-politică din oraşul Chicago şi din România.

Cea mai mare realizare însă a lui Eugen Bârsan împreună cu George Bălaşu din Hamilton, Ontario (Canada) este înfiinţarea ziarului *"Cuvântul Românesc"*. În anul 1976, un ziar al elitei intelectualităţii româneşti, un ziar distins, de un înalt nivel cultural, un ziar de ţinută şi atitudine naţional-moral-politică, un ziar care astăzi a devenit obiectivul Românilor din ţară şi străinătate. Acest ziar cuprinde ştiri şi comentarii politice prezentate cu inteligenţă, cu competenţă şi răspundere de Eugen Bârsan (redactor şef) şi de George Bălaşu (directorul ziarului), apoi probleme cu conţinut religios, critică literară şi artistică, istorie, creaţii originale, comentarii pe diferite teme politice şi sociale interne şi internaţionale, pagină pentru Românii macedoneni, informaţii româneşti din ţară şi din străinătate, în acest ziar şi-au pus semnătura şi-au avut locul în mod constant Mircea Eliade, Vintilă Horia, Horia Stamatu, Mihail Fotin Enescu, Nicolae Petra, apoi Titus Bărbulescu, Pavel Chihaia, Camilian Demetrescu, Nicolae Novac, Dumitru Ichim, Ion Halmaghi, Sergiu Grossu, Zahu Pană şi mulţi alţi creatori şi cărturari de mare valoare, ale căror nume sunt prezentate şi astăzi în paginile acestui ziar.

Astăzi *"Cuvântul Românesc"* are circulaţie internaţională, din îndepărtata Australie, pe întreg continentul american, în toate ţările Europei şi Asia, pe toate teritoriile unde se află răspândiţi Români.

Specializat în interpretarea problemelor de politică-românească şi internaţională, articolele lui Eugen Bârsan din ziarul *"Cuvântul Românesc"* sunt scrise din perspectiva jurnalistului de profesie, care cu experienţă şi perspicacitate interpretează fenomenul social-politic, pătrunzând în esenţa lucrurilor, analizează şi dezvoltă elementul politic în discuţie, îi descifrează sensurile şi-l prezintă realist şi corect (marele merit al autorului) opiniei publice. Modest, spiritual şi clar văzător al situaţiilor politice, Eugen Bârsan îşi exprimă părerea în mod subtil şi discret printr'un subtext unde descoperim linia dreaptă de conduită şi adevăr pe care inteligent şi delicat o mărturiseşte.

Dar iată ce realizează Eugen Bârsan în articolul *"Crăciun 1985 şi lipsurile din ţară"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Dec. 1985) referitor la deosebirile atât de evidente şi dramatice dintre sărbătorile de Crăciun, dinaintea invaziei pustiitoare comuniste şi acelea trăite în timpul prăpădului devastator - al - partidului unic, criminal: *"La baza acestei deosebiri e anti-dumnezeiescul din marxism, care lucrează la uzurparea lui Dumnezeu şi la punerea partidului în locul Lui. După ce acest anti-dumnezeiesc şi anti-om, prin măsuri sângeroase, a expropriat poporul de bunurile lui materiale cu scopul de a-l sărăci şi proletariza a urmat faza politică de expropriere a bunului sufletesc al aceluiaşi popor - credinţa în Dumnezeu -, de astă dată cu ţelul, ca sufletele stârpite de credinţă să poată fi ateizate. Lucrarea satanică, care a ruinat tot ce a fost bun în ţară, a dus implicit la văduvirea sufletului Românului de linişte şi de pace. Auto-spionarea şi "turnătoria" au devenit lucrurile cele mai promovate în România de sub regimul comunist.*

Dar pe de altă parte, ruina, privită sub aspect strict economic, a dus ţara încetîncet la o stare de sărăcie lipită pământului. În special de câtva timp, problema alimentaţiei sau a mâncării dela rău a ajuns la o fază de paroxism."

Pe drept cuvânt autorul sesizează satanismul promovat şi impus poporului român de către mafia diriguitoare, satanism impus poporului pentru a distruge elementul creştin şi naţional al neamului. Explicaţiile politice şi viziunea autorului îşi ating scopul scontat, ele ne lasă posibilitatea să ne însuşim faptul social, politic şi istoric, urmărindu-i traiectoria pe care o parcurge. Semnalăm apoi limbajul plastic, colorat şi semnificativ, limbaj care ne deschide un orizont pe cât de spiritual, pe atât de dramatic, deoarece interesul lui Eugen Bârsan este de a-l ajuta pe cititor să gândească şi astfel având la îndemână cugetarea se poate pătrunde pe calea înţelegerii până la calea depistării sensurilor enigmatice pe care le descoperim până la sfârşit cu răbdare şi raţionament. Astfel: articolul *"Semnificaţii negative de cauze sufleteşti"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Feb. 1991) ne mărturiseşte un adevăr pe care suntem datori să-l luăm în considerare, deoarece este vorba de neamul şi ţara noastră care se află în dureroasă şi grea cumpănă: *"Cineva, din ţară, ne scrie: "Nici dacă ne-ar fi blestemat generaţii multe de strămoşi să trăim târîndu-ne, să vedem doar pământul, să nu putem vedea nici în stânga, nici în dreapta, nu ne-ar putea fi mai greu de înţeles ce s'a petrecut în ultimii 45 de ani şi ce se petrece acum cu neamul românesc". "Putem înlocui spusul de mai sus şi cu altceva. Istoria, cronicarii şi tradiţia vorbesc de Român ca de o fiinţă care ar fi fost născută în tinda bisericii, sub icoană.*

Românul din aceste zile nu arată deloc a fi plecat de acolo. Oare, de ce şi una şi de ce şi alta? În chip clar, pentrucă deceniile de stăpânire comunistă au adus neamului românesc mai mult rău decât toate secolele de ieri şi de alaltăieri. În ce constă, în principal, acest rău? Nu s'a golit doar cămara, ci s'a golit sufletul de esenţa lui. Umplându-se acest gol cu o decădere de nedescris. Iată, deci, cum se face că Românul n'a fost niciodată mai sărac ori mai decăzut sufleteşte ca acum. Onoare excepţiilor. Dar în pofida acestei crize prin care trece, neamul nu este lipsit de miracolul de a avea genii. Numai că, în fond şi fapt, îi lipseşte geniul care să-l scoată şi să-l ridice din starea în care se află. La fel, mai are din plin şi individualităţi. Dar e lipsit de perosonalităţi majore de ghid spiritual şi naţional. Câteodată neamul putea pune rânduială în suflete pustiite. De aşa ceva nici nu se vorbeşte şi nici nu se ocupă nimeni. Totul e concentrat la materie. Este în afară de orice discuţie că emoţiile de bucurie şi momentele de înălţare aduse de Revoluţie au fost, pentru suflete, speranţă. Din nefericire, o speranţă-iluzie care ca mai toate iluziile, se prăbuşeşte."

Român adevărat şi patriot desăvârşit, Eugen Bârsan se face ecoul suferinţelor, al strigătului de durere, de încătuşare a Românilor din teritoriile ocupate şi chinuite de netrebnicia opresorului din Răsărit, ecou ce se aude ca un zbucium de jale care răsună din tulnicul celor oropsiţi de peste apele învolburate ale Prutului zăbrălit, despărţiţot îngenuncheat al Basarabiei şi al codrilor însângeraţi ai Bucovinei şi ai Ţinutului Herţa. Să-l urmărim pe autorul articolului în *"Strigăt după dreptatea istorică"* (din *"Cuvântul Românesc"*, Noembrie 1993).

"Este strigătul fraţilor noştri din Bucovina de Nord, din Ţinutul Herţa, din judeţul Hotin şi din Sudul Basarabiei, rupţi de ţară prin Pactul Ribbentrop-Molotov şi prin Ultimatumul dat României la 20 Iunie 1940. Acest strigăt este cu deosebire şi mai puternic şi mai disperat acum când se împlinesc 75 de ani dela Marea Unire Românească din 1918, în care Bucovina este înscrisă cu ziua istorică de 28 Noembrie.

Când în ţară şi în exil, în această lună se va sărbători Unirea Bucovinei cu Patria Mamă, bucovinenii rupţi din trupul ţării vor contempla amarul soartei lor legat de tragicul complex: satrapii moscoviţi au sfârtecat pământul României, ca după aceea să sfârtece şi pământul românesc răpit. O mare parte din el făcându-l cadou Ucrainei, pentru a sfărâma monolitul românesc din teritoriile răpite şi anexate.

COMEMORAREA A 240 DE ANI DELA DESCHIDEREA OFICIALĂ A ŞCOLILOR DIN BLAJ

Nidia BELCEA

Urmare din numărul trecut

Condiţiile materiale de viaţă pentru învăţăceii din Blaj erau foarte grele. Elevii locuiau pe la gazde şi-şi aduceau de acasă în desagi, ceva provizii, repede sfârşite şi greu de înlocuit. Biserica Unită nu s'a îngrijit numai de hrănirea lor sufletească ci şi trupească: Petru Pavel Aron, din puţinul venit al Episcopiei ţinea cu pâine 300 de şcolari şi în Duminici şi sărbători le dădea şi fiertură. Pilda lui au urmat-o şi Episcopii de mai târziu iar sub Grigore Maior acest ajutor numit ***"ţipău"*** sau *"beneficiul pâinii"*, era o formă de recompensă a activităţii şcolare meritorii.

Episcopii Blajului ca Grigore Maior, Ioan Bob, Suluţiu, Vancea, au instituit ***fundaţii***, adică ajutoare în bani pentru tinerii săraci şi studioşi. Exemplul lor a fost urmat de preoţime şi de laici. Până la Întâiul Război Mondial, cu ajutorul acestor burse, 7.879 de studenţi şi-au făcut studiile superioare.

În năzuinţa de a ridica nivelul religios şi cultural al poporului român, Biserica Unită s'a străduit a deschide şcoli şi în alte localităţi. Astfel, în 1784, preotul-călugăr Gheorghe Şincai, devenind directorul tuturor şcolilor româneşti naţionale din Marele Principat al Transilvaniei, deschide 300 de şcoli primare la sate, dascălii fiind absolvenţi ai şcolilor din Blaj.

În multe rânduri Episcopii ceruseră încuviinţarea Curţii dela Viena pentru a ridica şcoli superioare şi în alte centre ca Alba Iulia, Haţeg, Făgăraş. Abia în 1763-65, după crearea celor două ***"Regimente de Grăniceri Români"***, s'a aprobat întemeierea a două şcoli unite *"triviale"* (trivium), adică la nivel mediu, la Năsăud şi Orlat.

Cu emoţie mă gândesc la Liceul Grăniceresc din Năsăud unde a învăţat tatăl meu. Clădirea impunătoare, de proporţii şi arhitectură ce impresionează şi astăzi, s'a construit din truda şi jertfa locuitorilor ţinutului grăniceresc Rodna. Documente din muzeul Năsăud păstrează informaţii ca: *"... două care de prund aduse de Badea Ion... un car de corni (grinzi de acoperiş) adus de Badea Vasile etc."* Imnul liceului din Năsăud, pe care tata îl cântă şi acum, la 88 de ani: *"Virtus Romana Rediviva"* vădeşte paternitatea şcolii latiniste din Blaj.

Importanţa Şcolilor dela Blaj ar fi fost uriaşă, chiar dacă ele ar fi fost numai locaşuri de instrucţie... Ele au reprezentat însă mult mai mult. Din ele a crescut o mişcare ***ce a contribuit fundamental la formarea conştiinţei naţionale româneşti, prin conceptul descendenţei romane a poporului român, al latinităţii sale şi al continuităţii sale în spaţiul în care trăieşte.***

Studiind la Viena şi Roma într'o epocă când învăţământul catolic se făcea în limba latină, tinerii uniţi au avut posibilitatea să descifreze trecutul neamului românesc în legătura dintre limba latină şi să afle despre originea noastră de urmaşi în Dacia a Romanilor lui Traian. La Blaj, în şcolile în care au devenit dascăli, tinerii întorşi din Apus, au aprins flacăra conştiinţei de neam prin cultură şi credinţă religioasă, şi primul între ei este Episcopul Inocenţiu Micu.

Despre originea noastră romană şi latinitatea limbii vorbiseră cronicarii, scriitorii religioşi din Evul Mediu, umanistul Nicolae Olahus. ***Dar Inocenţiu Micu şi după el toţi reprezentanţii Şcolii Ardelene folosesc latinitatea ca argument al legitimităţii noastre de popor roman în spaţiul carpato-dunărean; dela Inocenţiu Micu se aude pentru prima dată despre naţiunea română, "natio valachica".***

Astfel, munca intensă şi perseverentă a Şcolii Ardelene, mişcare ce au creat-o Românii Uniţi cu Roma, a reuşit să dea unei naţiuni împilate şi dispreţuite sentimentul demnităţii şi conştiinţa drepturilor naţionale.

Episcopul Ionocenţiu Micu şi urmaşii săi nu s'au mulţumit doar cu afirmarea drepturilor poporului român, ci au concretizat-o în activitate ideologică şi politică, dezvoltând o tactică de luptă naţională - *Memorandismul* - ce respingea violenţa, bazându-se pe acţiuni juridice. Până la 1918, principiile Episcopului martir s'au regăsit în toate marile lupte ale Românilor din Transilvania, ca:

- Suplex Libellus Valachorum (1790-93) protest contra planului Ungurilor, Secuilor şi Saşilor de a anula reformele lui Iosif al II-lea, reforme ce aduseseră ceva uşurare pentru Români;
- Adunarea de pe Câmpia Libertăţii din Blaj, din 3/15 Mai 1848, când 50 de mii de Români resping ideea unificării Transilvaniei cu Ungaria proclamând că: *"Naţiunea română este de sine stătătoare şi de parte întregitoare a Transilvaniei, pe temeiul libertăţii egale..."* Aici se aude pentru prima dată strigătul profetic: *"Vrem să ne unim cu Ţara"*;
- Mişcarea Memorandumului (1892), mişcare de protest contra Dualismului Austro-Ungar, al cărui conducător, preotul unit Vasile Lucaci din Siseşti, a întrat în doine şi legende.

Aproape toţi marii Români ardeleni, dela Inocenţiu la Bărnuţiu şi Maniu, sunt fii ai Blajului, ai spiritului şi demnităţii sale. Nespus de important este că ei nu au rămas izolaţi: şcolile dela Blaj au făcut un uriaş pas în răspândirea ştiinţei de carte şi prin caracterul lor social-ţărănesc ***au apropiat, cu timpul până la identificare, idealurile cele mai înalte ale politicii româneşti, de marea masă a poporului român rural.*** Mare a fost mirarea Paşoptiştilor din Principate când au văzut pe Câmpia Libertăţii dela Blaj *"înfrăţirea surtucelor cu sumanele"* (Al. Russo). Ideea unirii nu s'a născut în Octombrie-Decembrie 1918 ci, a fost aproape două secole pregătită de şcolile dela Blaj. Marea Unire din 1918 a trecut şi ea prin faţa catedralelor şi a altarelor.

Din necesitatea de legitimizare a revendicărilor politice, grupul de preoţi-profesori dela Blaj, fondatori ai mişcării pe care istoria culturii noastre a numit-o ***Şcoala Ardeleană***, s'au străduit a dezvolta argumente istorice şi filologice. Truda lor a dat rezultate strălucite, materializate în lucrări valoroase dincolo de scopul lor militant, creind o splendidă şi profundă mişcare culturală, parte semnificativă a culturii române nu numai din Transilvania ci de pretutindeni.

În câmpul Istoriei, Samuil Micu, Gheorghe Şincai şi Petru Maior, au aceeaşi viziune largă, cuprinzând Românii de pretutindeni şi din toate timpurile. Ei argumentează cu bogată documentaţie teza originii noastre latine şi a continuităţii poporului român pe teritoriul vechii Dacii. Cât de îndrăzneţe erau afirmaţiile lor o vădeşte înscrisul cenzorului maghiar, pe *"Cronica Romanilor şi a mai multor neamuri"* a lui Gheorghe Şincai: *"Cartea pe foc şi autorul la spânzurătoare"*.

Studiul Limbii a fost şi el folosit pentru a dovedi originea latină a Românilor. Şcoala Ardeleană, prin aceiaşi Samuil Micu, Gheorghe Şincai şi Petru Maior devine fondatoarea Filologiei româneşti. Ei i se datoreşte introducerea în 1779 a ***alfabetului latin*** (Samuil Micu: *"Carte de Rogaciuni"* şi *"Acatist"*). Nu de mică importanţă a fost în dezvoltarea limbii române activitatea de zi cu zi a dascălilor ce au predat pentru prima dată în româneşte la nivel de universitate, Filosofie, Ştiinţe, Geografie etc.

Celui mai strălucit filolog al Şcolii Ardelene, profesorul dela Blaj Timotei Cipariu, a cărui faimă trece Carpaţii, i se încredinţează sarcina redactării Gramaticii şi Dicţionarului Academiei Române (înfiinţată la Bucureşti în 1867, chiar cu acest scop).

Influenţa Blajului nu s'a limitat la Românii ardeleni uniţi, ci s'a revărsat peste Românii ardeleni ortodocşi şi apoi peste cei din Muntenia şi Moldova, stând şi aici la baza deşteptării naţionale.

Şcolile dela Blaj au fost frecventate şi de Ortodocşi, mai ales după 1793, când Românii ortodocşi şi uniţi s'au înfrăţit în redactarea lui *"Supplx..."* Dela un timp erau aşa de mulţi că s'a propus (fără a se realiza) înfiinţarea unui curs de Teologie Ortodoxă. Absolvenţii uniţi dela Blaj au ajutat fraţilor ortodocşi la ctitoria de şcoli româneşti, exemple fiind Gheorghe Şincai în calitatea sa de Director al Şcoalelor Româneşti şi Gheorghe Bariţiu, student teolog la Blaj, fondatorul şcolii româneşti din Braşov (1884).

Ca şi în timpul formării poporului român, nici în timpul de formare a conştiinţei lui, Carpaţii n'au fost o piedică; au circulat peste ei ideile, prin cărţi şi oameni.

Să menţionăm că educaţia lui Alecsandri şi Kogălniceanu a fost încredinţată călugărului maramureşan Gherman Vida, care, aducea cu el în desagi o comoară: *Cronica lui Şincai* (în manuscris), iar Nicolae Bălcescu îi are ca dascăli pe Florian Aaron şi Treboniu Laurian.

Înfiinţarea şcolilor superioare din Principate se face tot cu personalitaţi ardelene. Gheorghe Lazăr, întemeietor de şcoală în Muntenia, nu fusese elev la Blaj. Totuşi, spune despre el Iorga: *"...Prin Lazăr, prin toată lecţia lui, ca şi prin orice cuvânt ce-i ieşea din gură, vorbea crezul îndrăzneţ al lui Clain, Şincai şi Maior..."*. În Moldova, vrând Mitropolitul Veniamin Costachi să deschidă seminar la Socola, l-a trimis în Transilvania pe Gh. Asachi (1820), care se reîntoarce cu profesorii Vasile Fabian Bob, Iosif Manfi şi dr. Vasile Popp. Numărul ardelenilor deveniţi profesori în Principate este prea mare să fie detaliat acum.

Cum spunea Iorga:... *"Acest curent... creşte încet, dar continuă până înghite pe toate celelalte şi străbate larg, adânc, şi roditor întreaga noastră istorie culturală contemporană..."*

Unirea provinciilor româneşti într'un singur stat a îndeplinit visul de veacuri *"de jalea cui au răposat şi moşii şi părinţii..."* (O. Goga). Ea a fost fructul sentimentului naţional cultivat aproape două veacuri; elementele din care s'a plămădit această conştiinţă au fost numeroase dar, factorul sufletesc catalizator l-a constituit şcoala naţionalistă transilvăneană, al cărui centru a fost Blajul. *"Armatele române care au intrat în 1916 în Ardeal, înflăcărate de un ideal naţional, au întors darul pe care Şcoala din Blaj îl făcuse mai înainte, prin generaţiile sale de preoţi şi de dascăli."* (Monseniorul Bârlea, 1954, Paris).

Naţiunea Română este mult tributară Şcolilor din Blaj şi deci Bisericii Unite cu Roma.

Devenită după 1918 a doua Biserică Naţională, Biserica Unită a fost prima dintre instituţiile româneşti care în anii comunismului, a luat calea martiriului. A fost scoasă în afara legii în 1948 şi cei opt episcopi ai săi au murit în temniţe sau domicilii forţate. A vieţuit în catacombe aproape 50 de ani şi a ieşit la lumină, numeric slăbită, în 1989.

Se pare însă că martiriul ei nu s'a terminat, persecuţia continuând într'o formă modificată; durerea este că această persecuţie nu mai este impusă de trupe sovietice, străine şi atee... Nu numai că nu li se dau înapoi locaşurile de cult, seminarele şi şcolile, credincioşii Ei participând la slujbe în pieţe, cimitire sau case particulare, dar îi este hulită credinţa şi negat patriotismul, credincioşii Ei sunt agresaţi fizic, se pun lacăte pe cimitire când vor să-şi îngroape morţii...

Prin această comportare absurdă prezentăm o imagine jalnică lumii civilizate şi se crează inutile tensiuni într'un popor român sfâşiat de multe dureri şi din nou la o gravă răscruce istorică.

Biserica lui Christos este Una, păstrătoare a tuturor tainelor instituite de Mântuitorul şi cu continuitate apostolică, sfâşiată în două culturi, una răsăriteană şi alta apuseană, ale căror diferenţe, cele mai multe de tradiţie şi organizare, sunt nejustificat accentuate.

Românii sunt şi ei un singur popor.

Este o necesitate istorică pentru România ca Ierarhia Ortodoxă să adopte faţă de Biserica Română Unită cu Roma o atitudine creştinească, conform cu tradiţia de armonie ce a caracterizat relaţiile dintre cele două Biserici Naţionale, între 1918 şi 1948.

SCRIITORUL ŞI PROVINCIA

Victor STEROM

Aşa cum a demonstrat critica modernă, mai important decât locul - topus-ul, în care îşi desfăşoară un scriitor sau altul activitatea, este topus-ul operei sale. În această privinţă se ştie, de pildă, că William Faulkner a trăit şi a creat în Sudul Statelor Unite ale Americii, departe de capitala federală sau de cel mai mare oraş al ţării sale, New-York. Astfel, Faulkner a reuşit să construiască, între ruinele unei memorii bombardate de suferinţe şi de dolii, ţinutul său imaginar, Yoknapatwha, anexă fabuloasă a statului Mississipi. Un ţinut care, pe harta literaturii universale, se învecinează cu Sant-Petersburg-ul lui Dostoievski, cu Saint-Germain-ul lui Balzac şi cu Normandia lui Flaubert. Opera sa nu se distinge prin nici un fel de provincialism. Şi la noi marea literatură nu s'a născut şi nu s'a afirmat numai în Capitală. Să ne gândim la mai apropiatul de noi, marele liric, George Vasiliu, care şi-a luat numele oraşelului în care a trăit (Bacovia dela Bacău), pe atunci jalnic târg provincial, dar pe care prin numele adoptat, poetul l-a transformat într'un adevărat loc de pelerinaj după Ipoteştii lui Eminescu, Mirceştii lui Alecsandri, Hordoul (azi George Coşbuc) lui Coşbuc, ori, tot pe un plan superior, Lancrămul lui Lucian Blaga. Blaga însuşi şi-a elaborat o bună parte din opera sa poetică şi filosofică departe de ademenitoarele oraşe mari. Agârbiceanu şi Pavel Dan au trăit şi au scris exclusiv în provincie.

Deşi se stabileşte la Bucureşti, Liviu Rebreanu, preferă să îşi scrie capodoperele la Valea Mare, lângă Piteşti.

Vrăjitorul limbii române, Mihail Sadoveanu, şi-a scris principalele capodopere în diversele oraşele, târguri sau simple case de vânătoare din Moldova şi Transilvania.

Esenţial mi se pare, deci, nu unde trăim şi activăm, ci cum şi ce anume creăm, din ce perspectivă şi ce lumină proiectăm asupra operei şi a vieţii din jur, ce talent sau geniu investim în creaţiile noastre. Acestea sunt, după umila mea părere, problemele esenţiale ale scrisului şi nu locul unde ne ducem viaţa. Bineînţeles, dacă nu ne lăsăm coleşiţi de grijile şi lucrurile mărunte, adesea extrem de supărătoare, care pot şi ele să ucidă sau să mutileze un talent.

Deci, să începem prin a şti că un scriitor de provincie nu scrie o literatură provincială.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale

din exil și din țară

LITTERÆ

Apare lunar

Romanian Literary Magazine

370 Ridelle Ave., Suite 101, Toronto, Ont. Canada, M6B 4B4
Telefon & Fax: (416) 781 4858

Încetarea *"Revistei Scriitorilor Români"* din München, prin plecarea la cele veșnice a regretatului Constantin Sporea, a fost simțită în tot exilul românesc.

După aproape 30 de ani de apariție an de an, îmbuchetând cele mai strălucite condeie românești de peste hotare, unele de renume mondial, *"Revista Scriitorilor Români"* devenise o tradiție și una din semnificațiile exilului.

Și iată că din Toronto primim la redacție o plăcută surpriză. E vorba de un magazin literar românesc, intitulat sugestiv și academic *"Litterae"*, editat de scriitorul și profesorul Eugen Giurgiu.

A edita o revistă numai de literatură este un lux. Pe lângă riscul asumat, depusa jertfă de energie, de timp și de bani, pe lângă curajul aventurii, tinerețea de spirit, selectarea a tot ce poate fi pentru cititor nu numai un ceva suficient ci *"the best"*, revista lui Eugen Giurgiu apare ca un model de artă editorială în care luxul e căutat nu numai la calitatea hârtiei, punere în pagină, aerisire, ci în primul rând puritatea, înălțimea și calitatea de ținută spirituală care caracterizează această publicație.

Pentru curiozitatea cititorului din exil care nu a cunoscut încă această revistă, mai întâi o scurtă prezentare a editorului și apoi a revistei.

Eugen Giurgiu se naște pe 9 Mai 1924 în Iara, județul Turda. Liceul la Turda și București (Colegiul Național Sf. Sava). Urmează apoi la București Facultatea de Farmacie. La Cluj, Facultatea de Litere și Filosofie și Conservatorul de Muzică. La Toronto (din 1968), studiază pentru Master of Arts, la York University, 1974. La Pittsburg și Columbia Pacific, Ph.D. în *"music education"*, 1981. Cursuri de specializare la universitatea *"Toronto University"*.

În România a avut diferite funcții didactice în domeniul muzicii, iar în Canada: profesor de chitară la *"Ontario Conservatory of Music"*, profesor și director muzical la *"Harbord Collegiate Institute"* (Toronto), consultant în problemele de muzică pe lângă *"Metropolitan Separate School Board"*, fondator și director al *"York School of Classical Ballet and Music"*, iar din 1992 editează revista *"Litterae"*.

Ca scriitor a publicat în România povestiri, nuvele, schițe, articole de critică muzicală, în *"Muzica"*, *"Neuer Weg"*, *"Urzica"*, *"Contemporanul"* și așa mai departe. Din romanul *"Ceteraşul"* a apărut un fragment de 60 de pagini în *"Antologia Tinerilor Scriitori"*, (1956), înainte de a fi interzis. Soarta romanului *"Flăcări în stepă"* se lovește de cenzură. E tipărit, dar difuzarea interzisă.

În 1968 îi apare *"Logical Steps for Musical instruments Playing"* (metodă în uz la școlile catolice din Toronto). Publică articole, povestiri și schițe în revistele din țară și exil. În 1993 îi apar două volume în țară. E vorba de *"Biserica arsă"* și *"Ca frunzele'n vânt"*, volume care ar trebui să fie analizate de un adevărat critic literar.

Ca distincții, este membru corespondent al *"Academiei Europene de Știință și Literatură"* dela Paris și note biografice despre el găsim în unele cărți editate de J.M. Evans și J.M. Thomson sub egida *"American Biographical Institute"*, fondat în 1967.

Despre revistă. Numărul trimis la redacție mi-a făcut impresia că nu e vorba de o publicație oarecare. Am telefonat la editor rugându-l să-mi trimită câteva numere ca să mă orientez. Cu generozitate, mi-a trimis aproximativ întreaga colecție pe trei ani.

Deși, după cum mi-am dat seama după convorbirea telefonică, Eugen Giurgiu ca și mine împărtășește golul ce s'a creat după încetarea apariției *"Revistei Scriitorilor Români"*, nu este un epigon al lui Sporea, ci un continuator creativ și original al unei cerințe imperioase, ca armă de luptă a exilului, așa cum exact inspiratul titlu sugerează - lupta verticală ca orizontalitate a neamului prin *"litterae"*.

Ca o amprentă personală, editorul aduce o deschidere universală spre literatură. Nu doar ca *"litere"* care formează un cuvânt, ci *"litterae"*, căutarea pașilor și urmelor sacre ale Logosului-Cuvânt ca *"in+spirare"*.

Ivărul misterios se deschide spre tainele lumii ca *lumen*. *"Litera"* românească se subțiază până la transparența Spiritului. Datorită lui Giurgiu, pentru cei ce nu au acces la limbile universale, ni se oferă de trei ani de zile o românească fereastră spre moderna literatură a lumii în ireproșabile traduceri. Mă refer la fluența și naturalețea de transplantare a unei opere străine în plaiul cuvântului românesc. Poți observa distincția vizibilă că aceste traduceri au fost făcute cu competență de scriitori înzestrați posedând la fel de bine cele două limbi și nuanțele specifice fiecăruia. A traduce o operă literară nu înseamnă a zvârli peste gard cuvintele dintr'o limbă în alta, ci a te apropia de cuvânt ca de o floare ce vrei să o plantezi în alt cuvânt, cu grija să nu-i scuturi nici polenul, nici lacrima de rouă.

Prin *"Litterae"* pătrundem în literatura modernă universală ca într'un crâng împrimăvărat românește. Traduceri din L.M. Montgomery (traducerea integrală a romanului *"Anne of the Green Gables"*), Yukio Mishima, Stephen Leacock cu specifica-i tratare umoristică a șarlatanilor cu *"meditații transcendentale"*, Julio Cortazar, Felix Leclers (trubadurul nostru canadian de limbă franceză) și Margaret Atwood, Silvina Ocampo, Catherine Bush, Antonio Lobo Antunes, Franz Kafka, Giuseppe di Lampedusa și așa mai departe oferă cititorului de limbă românească, prin fiecare număr, un volum antologic, calitatea selecției făcută de Giurgiu fiind la înălțimea sugerată de etimologia *"buchetului de cuvinte"*.

După trei ani de zile revista literară *"Litterae"* editată de Eugen Giurgiu a ajuns să fie apreciată, căutată și așteptată ca un banchet spiritual în străinătate precum și în țară. Biblioteci mari o solicită. Universități, facultăți de filologie romanică o folosesc ca pe *"ceaslov"* de învățare a limbii române sau pentru discuțiile ca temă pentru seminarii.

E un succes care ne bucură și felicităm pe editor. O floare cât de mică în univers schimbă dimensiunea universului. Este un plus de viață și încă un pas în ceea ce filosofia bătrânilor elini înțelegeau prin *"cosmos"*.

Revista apare de 10 ori pe an, cu două numere duble în lunile de vară. Costul abonamentului este de 55 dolari americani, 60 dolari canadieni, 90 DM sau echivalentul în altă monedă. Se poate procura dela adresa:

370 Ridelle Ave., Suite 101, Toronto, Ontario, Canada M6B 4B4. Telefon și fax: (416) 781-4858.

ANDREI PANDREA

UNDE S'A DAT BĂTĂLIA DELA POSADA

Editura revistei "Dorul", Aalborg - Danemarca, 1994

Lui Andrei Pandrea i-am apreciat întotdeauna stăruitoarea muncă de cercetător, chiar dacă uneori nu am agreat întru totul cu ipotezele domniei sale în domeniul teologiei și al istoriei bisericești, (Pr.dr. Dumitru Ichim și Horia Stamatu, *"Biserică și Religie la Români"*, editura *"Cuvântul Românesc"*, Hamilton, Canada, 1985).

Studiul istoric *"Unde s'a dat bătălia dela Posada"* i-a apărut în editura revistei *"Dorul"* din Danemarca, Aalborg, 1994. Eugen Lozovan care semnează evloghenicul prolog rezumă studiul lui Andrei Pandrea arătând, pe bună dreptate, că: *"Nu este numai o sinteză de etapă - ceea ce ar fi deajuns - ci o propunere căreia nu-i putem imagina o contestare rivală. Fără îndoială, împlinirea se datorează în primul rând metodei folosite - o combinație subtilă de istorie, arheologie, toponimie și, mai ales, cercetare pe teren. De acum înainte POSADA se înscrie într'un cadru geografic sigur, asemeni altor locuri de geneză a altor națiuni: Bouvines pentru Francezi și Hastings pentru Britanici."*

Ca o digresiune asupra importanței Posadei pentru istoria întemeierii neamului, nostru menționez pe un tânăr scriitor de romane istorice - Dan Stârcu. Într'unul din romanele sale intitulat *"Întemeiere"* și publicat acum câțiva ani în editura *"Porto-Franco"* afirmă că *"dacă Basarab ar fi pierdut războiul cu Ungaria, azi țara noastră n'ar fi existat, căci evul mediu a cunoscut atâtea popoare ce au pierit, neputând supraviețui în afara unui stat provizoriu..."* (p.343).

Digresiunea am folosit-o ca o subliniere la incomensurabilul travaliu științific al lui Pandrea, care de decenii studiază descoperirea adevăratei Posade. O muncă imensă în aflarea ariadnicului fir, dar *"condusă cu mână de maestru, stăpân nediscutat pe izvoare"* - citând din nou pe Lozovan. S'a format un reflex pentru cititorul român că amintirea Loviștei ne duce automat cu gândul la Pandrea și invers. Asocierea cercetătorului de rostirea Posadei îi dă lui Andrei Pandrea titlul de cavaler al lui Basarab Vodă.

Autorul prezintă 23 de documente din care cele mai importante sunt: *"Diploma din 9 Decembrie 1330"* publicată în *"Monumenta Hungariae Historica"*, *"Documentul din 20 Noembrie 1332"*, *"Diploma din 13 Decembrie 1335"* emisă de însuși Carol Robert și *"Documentul din 16 Noembrie 1336"*. Din ele aflăm că această Posadă era un loc *"strâns mărginit de ambele părți de râpi înalte"*, o vale *"închisă de ambele părți cu râpi amețitoare"*, care se afla *"drept sub Cetatea Argeșului"*.

După analiza documentelor, ca într'un joc de șah, Andrei Pandrea face *"mutarea"* spre cele 11 zone ipotetice ale Posadei, prezentând afirmațiile celor 27 de istorici.

Să mi se ierte banalitatea de exprimare. Studiul lui Andrei Pandrea e mai degrabă un roman polițist, decât greoiul stil istoric al documentării. Cititorul e antrenat în căutarea Posadei ca în filmele americane. La fiecare colț o surpriză, la fiecare pagină înțeleapta îmbinare a acestui *"puzzle"*, ca exprimare a tainei și rostirea ei într'un singur adevăr istoric.

Capitolul următor: *"2 zile depărtare de Sibiu"*: *"Locul presupus de Ilie Minea, la Stoenești (destul de aproape de Posada lui N. Iorga), cel însușit din izvoare, situat la Castrum Argias (Onciu, Lupaș) și posada lovișteană (defileul Perișani-Sălătruc), sunt singurele care cer o examinare mai autentică."*

Și am ajuns la *"Drumul Loviștei"*. Istoricul testează voltaicul slovei de cronică, reproducând litera pas cu pas. Urcă și coboară de-a lungul ei. Se reîntoarce din mers. Apoi continuă. Vrea să fie sigur că e drumul cel bun.

Dacă Andrei Pandrea s'ar fi oprit aici, ar fi fost la nivelul istoricilor ce emit ipoteze din bibliotecă. Dar Andrei Pandrea o *"ia pe jos"*, așa cum merge țăranul. Și de aici, originalitatea argumentelor irefutabile: istorice, strategice și toponimice. În special, argumentele toponimice ale *"roșului"*, ca vărsare de sânge, sunt cele mai puternice și concludente.

Rezumând acest admirabil studiu istoric, putem zice că lovișteanul Andrei Pandrea a localizat în istorie odată și pentru totdeauna adevărata Posadă.

E un eveniment în lumea cercetătorilor istorici, pe care îl salutăm cu bucuria că stăruitoarea muncă a doctorului și academicianului Andrei Pandrea nu a fost în zadar. Ori de câte ori se va pomeni de Posada, se va menționa și numele distinsului cercetător.

Dumitru ICHIM

Noapte

Va trece și noaptea - legea luminii: îmbătrânire de noapte curgând spre zi, dar până atunci...?

E drumul acesta de ziua spre zi durând printr'o noapte - va trece și noaptea aceasta - știm bine, va trece, dar noaptea e atât de noapte - de nu am uita lumină porniri, de nu am nega lumină final - dar până atunci e noapte și frig - rând, rând răsul de frig, frigul de noapte, frigul de nu - și noaptea-i adâncă în fără de tu, mi-e frică așa ca într'o mare de noapte - și nu mai știu ca să mint și nu mai știu să înot și valuri și valuri și valuri - oh, maluri, undeva există și maluri cu melci dar nu mai știu, nu mai pot, mi-e frică și atunci când ți-e frică ești aproape pierdut - brădețul - nu, nu trebue să-mi fie frică: scoicile - nu, nu trebue să-mi fie frică, și melcii - da, bineînțeles și pe aici trebue să fie melci, melci de mare - "melc, melc codobelc..." - sunt copil - ce bine e să fii copil, ce bine e să mai poți fi copil - "...scoate coarne..." și era soare și melcul râdea, nisipul râdea "...că te duc la baltă..." sunt copil - lumină, se face lumină, și dincolo de raze, EU - TU.

Florica BAȚU

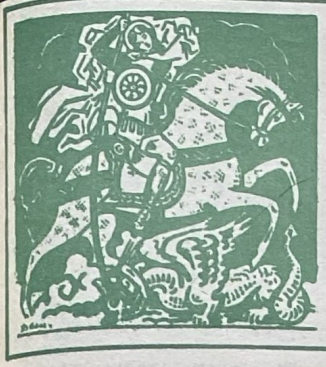

BISERICA CREŞTINĂ

ÎNVĂŢĂTURA CREŞTINĂ NU ADMITE CONCEPŢIA DESPRE REÎNCARNARE

Preot Nicolae CĂNĂNĂU

Urmare din numărul trecut

7. Desigur, neexistând o viaţă viitoare şi o răsplată a faptelor bune sau rele, ci numai o ispăşire şi o corectare a lor, adepţii acestei teorii nu cred în rai şi iad ca realităţi viitoare, prezente cu claritate în predica şi limbajul Mântuitorului Hristos. Consideră raiul şi iadul noţiuni puerile pentru cei neevoluaţi în cercuri teosofice. Aceşti interpreti anulează realitatea întrupării lui Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu care preia prin venirea lui întreaga natură umană, mai puţin păcatul printr'o apariţie a lui Hristos, un Hristos spiritual, stil erezie docheţistă din primele veacuri creştine când greşit s'a susţinut de unii eretici întruparea lui Hristos cu trup omenesc *aparent*, nu real.

8. Desăvârşirea care este idealul conştiinţei creştine, nu poate fi admisă şi înţeleasă în concepţia reîncarnării, pentrucă fiinţa omenească în evoluţia ei se stinge, se absoarbe în marele Tot de unde a ieşit. Nu poate fi o judecată de apoi a oamenilor şi popoarelor dacă ele s'au suprapus în existenţe repetate cu înfăţişări diferite. Aşa se explică decăderea şi măreţia popoarelor, în afara oricăror forme de condiţionare socială, psihologică, istorică, geografică etc.

9. În creştinism, fapta omenească manifestată sub privilegiul libertăţii morale, chiar dacă aceasta nu este absolută şi chiar dacă atotştiinţa dumnezeiască este prezentă - ea şi numai ea - această libertate validează meritul moral şi aduce vrednicie personală la nivel de conştiinţă intimă, specifică nouă oamenilor şi proprie nouă.

Concepţia reîncarnării cu acceptarea karmei, însemnează subordonarea celui mai categoric determinism, potrivnic învăţăturii despre libertatea morală. Prin intransigenţa lui - acest determinism exclude orice posibilitate de mântuire şi deci de merit moral; exclude judecata şi învierea de apoi.

Învierea - forma ultimă de existenţă legată de a doua venire a lui Hristos, la sfârşitul acestei lumi, nu-şi găseşte loc în teoria reîncarnării. După aceasta, învierea ar putea fi cel mult o dematerializare treptată. Teologia creştină vorbeşte cu respect şi cu nădejde despre o înviere a trupurilor care-şi vor păstra identitatea lor, dar supuse unei prefaceri prin ieşirea din condiţia materiei actuale. Sf. Ap. Pavel vorbeşte: *"despre trupuri duhovniceşti asemănătoare trupului lui Hristos după înviere, în stare să se facă văzut nu prin natura lui, ci printr'un act de voinţă."*

10. Ar fi normal dacă reîncarnarea este o realitate, să ne amintim, să cunoaştem, să fim în mod ***conştient*** responsabili de faptele anterioare pentru a le corecta. O corectare a lor, în uitarea totală a ceea ce am reprezentat cândva, este o absurditate şi nu poate face loc la merit şi contribuţie personală pentrucă inconştienţa este incompatibilă cu demnitatea şi prestanţa morală a persoanei omeneşti.

11. Se denaturează valoarea şi sensul istoriei care trebue să rămână pentru noi cadrul propriu de afirmare şi angajare a capacităţii geniului uman creator. Procesul istoric are valoare dacă este unic. Teoria reîncarnării este respinsă de unicitatea şi originalitatea faptelor şi persoanelor istorice. În univers, întoarcerea la aceeaşi stare este o imposibilitate. Nu există nici o repetiţie, ci numai transformare continuă în înfăţişări noi cu alt conţinut valoric.

12. Înclinările native spre virtute sau viciu, spre unele forme profesionale, dexteritatea diferită într'o meserie sau alta, pretinsa memorie a vieţilor anterioare, simpatia sau antipatia spontană faţă de unele persoane ca şi localizarea unor împrejurări geografice pe baza reminiscenţelor din memoria anterioară, formează domeniul larg al fanteziei de multe ori puţin controlabilă. Înclinările native pentru unele abilităţi profesionale sau domenii de creaţii - sunt cuprinse în zestrea anterioară a înaintaşilor transmisă ca impulsuri în latenţă, de legile mari şi încă misterioase ale eredităţii. Mecanisme psihologice, copleşitoare în funcţiune şi posibilităţile lor infinit variate şi variabile - deschid un capitol mare cu anevoie de descifrat pentru psihologi, biologi, fiziologi, endocrinologi etc. Trebue să privim corpul şi sufletul omenesc sub clarul deschis al legilor naturale cu potenţialul lor copleşitor şi poate de necuprins faţă de ceea ce reprezintă fiinţa omenească. A părăsi acest drum al cercetării ştiinţifice sub puterea experienţei, a raţiunii şi a conştiinţei însemnează a te afunda în subteranul abisal al alunecării omeneşti.

Simpatia şi antipatia faţă de unele persoane sunt jocul mecanic al unor stări sufleteşti imediate pentru unii sau alţii, sesizări fracţionate de intuiţii şi impresii, mişcări greu de identificat dar care în mod real determină fragmentar o stare sau alta cu putere de impresionare tainică în substratul impresionant de bogat al psihicului omenesc. Legile telepatiei şi ale sugestiei ca şi puterea conştientului şi subconştientului au parte de contribuţie.

Aparenţa locurilor cunoscute sau a persoanelor cunoscute dar până atunci nevăzute pot avea explicaţie în fondul de intuiţii înregistrate fără prea mult sub controlul atenţiei sau al conştientului dat şi trecut său insinuat în laboratorul ingenios şi genial al inconştientului sau subconştientului. Psihologia ca disciplină care a preluat târziu în studiu viaţa omenească, în manifestările specifice geniului uman, are încă în faţă misterul raţiunii noastre, al voinţei şi sensibilităţii noastre, al atenţiei, a tot ceea ce poate constitui faptă omenească, angajare şi energie în declanşarea permanentă. Ce este încă omul în faţa anatomiei şi a psihologiei? O necunoscută valorică de proporţii inegalabile în planul realităţii date. Învăţătura creştină vorbeşte de realitatea demonilor ca îngeri răi, ca fiinţe spirituale, ca entităţi în sine îndreptate spre rău care pot simula şi pot supraspune intenţii şi gânduri în războiul nevăzut al circulaţiei de idei şi ispite.

Dacă la toate adăugăm factorul divin prezent în istorie şi în afirmarea propriei noastre vieţi prin asistenţa providenţială, prin participarea în istorie a vieţii omeneşti din planul Lui cel nevăzut, se deschid atâtea posibile înfăţişări de existenţă şi relaţii de existenţă?!

Suntem pentru o viaţă trăită conştient şi angajată eroic în acţiuni demne de geniul uman, chemat de Dumnezeu să coopteze pe plan istoric la perfecţionarea formelor de viaţă şi prin aceasta la afirmarea voinţei Lui care este participarea prin energie creatoare la tot ce este bine, adevărat şi frumos. Viaţa conştientă îşi are gloria şi rezonanţa ei fără egal şi ea condiţionează fericirea de aici şi răsplata definitivă la ultimă dimensiune, în cer.

În duh şi adevăr

CU PLEOAPELE DESCHISE

Sergiu GROSSU

Deşi Evanghelia acordă o importanţă deosebită ***vederii***, se înţelege dela sine că nu intră în discuţie privirea fizică, după cum nu despre ochiul trupului vorbeşte Iisus în predica de pe munte: *"Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău va fi plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întuneric"* **(MATEI, 6.22-23)**.

Să luăm câteva cazuri biblice. Isaia, de pildă, îşi permite să scrie: *"În anul morţii împăratului Ozia, **am văzut** pe Domnul şezând pe un scaun de domnie foarte înalt... Am văzut, **cu ochii mei** pe Împăratul, Domnul oştirilor..."* **(ISAIA, 6.1, 5)**. În schimb, privirea lui Sihem, tributară instinctului sexual şi, ca atare, infractoare, neevoluată, pătimaşă, ***îl va face să vadă nu pe Dumnezeu***, ci pe Dina, fata lui Iacov; şi ce-a urmat se ştie: *"Ea a fost zărită de Sihem, fiul Hevitului Hamor, domnitorul ţării. El a pus mâna pe ea, s'a culcat cu ea şi a necinstit'o"* **(GENEZA, 34.2)**.

De aceea, creştinii îndrumaţi, din Exilul românesc, privesc la Iisus, în clocotul credinţei, şi văd în El pe Mântuitorul lor şi-al întregii omeniri, întocmai ca Ioan Botezătorul, care ***a văzut*** pe Iisus venind la el şi a zis: *"Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!"* **(IOAN, 1.29)**. Iar alţii, din tagma căldiceilor, vor trebui să-şi recunoască, oarecum jenaţi, lipsa de transparenţă optică, îngustimea sau, chiar, atrofierea privirii din lăuntru, împrumutând cuvintele mult încercatului Iov: *"Iată, El trece pe lângă mine, şi **nu-L văd**, se duce şi **nu-L zăresc**"* **(IOV, 9.11)**.

* * *

Felul trăirii noastre creştine atârnă de felul în care noi ne angajăm privirea sau facem uz de ea, fără întrerupere, urmând învăţătura Sfintei Scripturi, cu stricteţe. O asemenea ***privire spirituală*** reprezintă certitudinea ochilor *"topiţi spre cer"* **(ISAIA, 38.14)**. Ea este privirea stăruitoare, analitică, ***a adâncirii*** *"în legea desăvârşită care este legea slobozeniei"*, pentru a deveni fiecare *"un împlinitor"* al ei, *"fericit în lucrarea"* ce ne-a fost încredinţată **(IACOV, 1.25)**.

"Vedeţi ţara, vedeţi cum este ea, cum este poporul care o locuieşte..." **(NUMERI, 13, 18-21)**. Aşa povăţuieşte Moise pe oamenii trimişi să iscodească ţara Canaanului. Privirea omului care ascultă de voia lui Dumnezeu este o privire atentă, grijulie, pedagogică. O privire care cercetează ţara, poporul, oraşele, pământul. Este, deci, o privire care se interesează:

- ***Cum este ţara?*** *"Vedeţi ţara, vedeţi cum este ea: dacă este bună sau rea..."* Dacă nu cumva *"grozave lucruri, urîcioase lucruri se fac în ţară"* **(IEREMIA, 5.30)**, din cauză că *"nu este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoştinţă de Dumnezeu în ţară"* **(OSEA, 4.1)**.

- ***Cum este poporul care o locuieşte?*** *"Vedeţi... dacă este tare sau slab, dacă este mic sau mare la număr..."* Dacă nu cumva poporul creştin a ajuns ca *"un popor pe care niciodată nu l-ai cârmuit Tu şi peste care niciodată nu s'a chemat Numele Tău"* **(ISAIA, 63. 19)**, adică un popor măcinat de racile sociale dezgustătoare şi care *"piere din lipsă de cunoştinţă"* **(OSEA, 4.6)**.

- ***Cum este pământul?*** *"Vedeţi... dacă este gras sau sterp..."* Dacă nu cumva posibilităţile materiale ale semenilor noştri sunt insuficiente; dacă nu cumva au nevoie de ajutorul nostru, de preocupările noastre în legătură cu ameliorarea nivelului lor de trai.

Ce reiese din tot ce-am arătat mai sus? În ***Cântarea Cântărilor*** citim: *"Priveşte din vârful muntelui Amana..."* Ceea ce înseamnă ***în jos***, spre pământ, spre viaţa socială, cu nenumăratele ei necesităţi şi mizerii. A privi în jos are înţelesul compasiunii, al aderării la arzătoarele şi, din nefericire, nerezolvatele probleme ale umanităţii suferinde; al coborîrii în complexitatea angrenajului social.

* * *

"Ochii tăi să privească drept" **(PROVERBE, 4.25)**, iată regula obligatorie a privirii convertite, care fixează direcţia sa de acţionare. Nu cu ocolişuri, nu cu răstălmăciri, nu cu şovăieli. Ci drept, eroic, cinstit. În toate împrejurările. Faţă de toţi oamenii.

a) Să privim la necazurile aproapelui, la truda lui cotidiană, conform înţelepciunii vechi-testamentare: *"Mi-am pus inima... să mă uit cu băgare de seamă la truda pe care şi-o dă omul pe pământ"* **(ECLESIASTUL, 8.16)**.

b) Să privim la oamenii superiori, ca să luăm pilda conduitei lor deosebite: *"El (Ghedeon) le-a zis: Să vă uitaţi la mine şi să faceţi ca mine"* **(JUDECĂTORI, 7.17)**.

c) Să privim cu altruism, dezinteresaţi, *"şi la foloasele altora"*, nu numai la binele nostru **(FILIPENI, 2.4)**.

Ca ***opreliştii*** ale privirii, menţionăm pe cele mai concludente:

a) Să nu privim înapoi, regresiv, sub fascinaţia trecutului; să nu ne refugiem în ceea ce este perimat, învechit, degenerescent, deoarece *"oricine pune mâna pe plug şi se uită înapoi, nu este destoinic pentru Împărăţia lui Dumnezeu"* **(LUCA, 9.62)**. Ba, mai rău chiar, se poate preface, ca nevasta lui Lot, *"într'un stâlp de sare"*. Devine inert.

b) Să nu ne uităm la înfăţişare, să nu stăruim cu privirea asupra aspectelor nesigure, dubioase. *"La înfăţişare vă uitaţi?"*, se miră Ap. Pavel. Privirea noastră trebue să treacă ***dincolo de înfăţişare***, dincolo de suprafaţa lucrurilor, depăşind aparenţa, spre a se opri la *"omul ascuns al inimii"*, la elementul statornic, de durată, la ceea ce este profund şi specific. Să evităm extravaganţele, ***ceea ce izbeşte ochii***, pseudo-miraculosul, cunoscut fiind că Împărăţia lui Dumnezeu *"nu vine în aşa fel ca să izbească privirile"* **(LUCA, 17-20)**.

c) Să nu privim la lucrurile deşarte, să ne abatem ochii sufletului dela vederea lor. Numai cel ce *"îşi leagă ochii ca să nu vadă răul, acela va locui în locurile înalte"* şi *"stânci întărite vor fi locul lui de scăpare"* **(ISAIA, 33. 15-16)**.

* * *

Cu pleoapele permanent deschise - acesta este rostul trăirii noastre creştine în Hristos Iisus. Precum ni se revelează: *"Fiul omului, **vezi ce fac ei? Vezi tu marile urîciuni pe care le săvârşeşte aici casa lui Israel, ca să Mă depărteze de sfântul Meu locaş?... Intră şi vezi urîciunile cele rele, pe care le săvârşesc ei aici!"*** **(EZECHIEL, 8.6, 9)**.

Având privirea înnoită şi sfinţită de Duhul Sfânt, să intrăm în sufletele fraţilor noştri băjenari, care au mai rămas încă îndoielnici sau agnostici, pentru a da în vileag *"marile urîciuni"* răzgâiate sau tolerate de-a lungul anilor de tristă deştărare, în dorinţa refacerii tuturor năzuinţelor amputate şi-a tămăduirii rănilor sufleteşti fără leac.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

ZECE MAI

Alexandru NEMOIANU

Pentru Românii din tot locul, ziua de 10 Mai se cuvine să fie sărbătorită cu deosebită pioşenie, căci de această zi sunt legate evenimente esenţiale ale mişcării naţionale româneşti şi ale istoriei româneşti.

În ***10 Mai 1866*** Românii şi-au ales un Domnitor dintr'o Casă Suverană europeană pecetluind în acest fel pentru totdeauna unirea dintre Moldova şi Ţara Românească; în ***10 Mai 1877*** Românii şi-au proclamat independenţa naţională; în ***10 Mai 1881*** a fost proclamat Regatul Românilor, marcând intrarea României, ca membru cu drepturi şi obligaţii egale, în Europa. Toate cele arătate mai sus ar justifica din plin păstrarea zilei de ***10 Mai*** ca ***Zi Naţională*** a Românilor, dar la ele se mai adaugă cel puţin câteva motive la fel de importante.

10 Mai este una din rarele împrejurări în care mişcarea românească eternă s'a întâlnit şi a împlinit mişcarea, văzută prin evenimente, a timpului istoric şi de aici decurge importanţa excepţională, unică, a acestei zile. 10 Mai nu înseamnă doar să priveşti cu mândrie spre trecut şi spre evenimente pecetluite pentru totdeauna, ci înseamnă mai ales obligaţia morală, la cele făcute de înaintaşi. Ziua de 10 Mai şi semnificaţia ei eternă stau deasupra celor ce sunt văzute imediat şi ele pun în lumină unele aspecte fundamentale ale românismului şi rostului său existenţial.

Dacă vom căuta cu atenţie în trecutul românesc şi vom privi cu grijă şi înţelegere cultura românească vom fi izbiţi de faptul că ele par a se desfăşura pe două planuri distincte.

Domnitorul Carol în uniformă de ofiţer român

Unul este cel al mişcării ce vine din adâncurile cele mai îndepărtate şi care se mişcă pe o direcţie ce nu a putut fi nici clintită şi nici smintită. O mişcare pe care o simţim mai ales cu inima, tare şi indestructibilă, în momentele de criză colectivă sau de slăbiciune individuală. O mişcare care uneşte timpul văzut cu cel nevăzut, dimensiunea spirituală cu cea istorică şi care cuprinde credinţă, identitate şi rost de a fi.

Celălalt plan este cel văzut, al detaliilor istorice, al grijilor zilei, al reuşitelor şi nereuşitelor. Din nefericire mişcarea naţională şi cultura românească s'au dezvoltat în circumstanţe teribile care ne înfăţişează acest plan, al celor ce se văd, presărat cu dureri şi catastrofe de tot felul. Din această pricină Istoria Românilor se şi înfăţişează cu numeroase şi tragice rupturi, fracturări şi reînceputuri datorate invaziilor de tot felul, ocupaţiilor sau unor aberaţii de comportament şi opţiune inspirate

Mihail Kogălniceanu

de ceea ce a fost definit ca *"negativitatea pură"*.

În aceste împrejurări, puţinele momente, puţinele *"zile"*, în care planul de dezvoltare eternă a românismului s'a întâlnit şi împlinit în istoria văzută, trebuesc mereu amintite şi sărbătorite. Acele *"zile"* arată că între gând şi faptă nu a fost întotdeauna prăpastie şi că măcar uneori, *"biruit-au gândul"!*

Aceste zile, puţine la număr, din istoria românească au valoare de simbol şi ele inspiră tărie şi credinţă. Nu încape îndoială că o asemenea zi cu totul unică este ziua de 10 Mai. Nu este de mirare şi deci nu ar trebui să surprindă vehemenţa cu care toţi ocupanţii şi uzurpatorii din ultimul veac au căutat să elimine din memoria individuală şi colectivă necesitatea de a sărbători pe 10 Mai.

În vremea în care România a fost ocupată de către trupele Puterilor Centrale iar Armata Regală Română apăra cu disperare

Ion C. Brătianu

Moldova rămasă liberă (1916-1918), sărbătorirea zilei de 10 Mai a fost interzisă de trupele de ocupaţie. Iar în lunga şi sângeroasa noapte a comunismului în mod sistematic s'a căutat a se elimina până şi simpla pomenire a zilei de 10 Mai.

In aceste împrejurări pomenite nu era vorba de un efort anti-monarhic ci de unul anti-românesc! Căci 10 Mai nu înseamnă în primul rând ataşamentul către o Dinastie, ci înseamnă statornicia în românism şi credinţa în rostul lui.

A cere ca 10 Mai să fie reinstituit ca Zi Naţională a Românilor nu înseamnă a micşora importanţa zilei de 1 Decembrie. A cere ca 10 Mai să fie Ziua Naţională a Românilor înseamnă: a recunoaşte că 10 Mai reprezintă o simbolică contopire a celor văzute şi a celor nevăzute din Istoria Românilor; înseamnă înţelegerea faptului că 1 Decembrie a fost cu putinţă prin 10 Mai; înseamnă nădejdea că negura neo-comunistă se va duce la fel cum s'a dus şi cumplita noapte comunistă.

La 10 Mai trebue să ne gândim la viitor cu credinţa

C. A. Rosetti

tare că pentru Români vremea marilor dezvăluiri nu s'a încheiat.

PROCLAMAREA REGATULUI ROMÂNIEI

Bucuresci, 14 Marte 1881

PREŞEDINŢIA CONSILIULUI MINIŞTRILOR

Carol I,

Prin graţia lui Dumnedeu şi voinţa naţională, Domn al Românilor,

La toţi de faciă şi viitori, sănetate.

Corpurile Legiuitóre au adoptat, şi Noi sancţionăm ce urmézá:

LEGE

Art.I. România ia titlu de Regat.

Domnul ei, Carol I, ia, pentru Sine şi moştenitorii Sei, titlul de Rege al României.

Art.II. Moştenitorul Tronului va purta titlul de Principe Regal.

Acéstă lege s'a votat de Adunarea deputaţilor în şedinţa sa din 14 Marte 1881 şi s'a adoptat cu unanimitate de 99 voturi.

Preşedinte, C.A. Rosetti
(L.S.A.D.)

Secretar, C. Poroineanu

Acéstă lege s'a votat de Senat, în şedinţa din 14 Marte 1881, şi s'a adoptat cu unanimitate de 40 voturi.

Preşedinte, Dimitrie Ghika
(L.S.S.)

Secretar, D. Pişca

Promulgăm acéstă lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului şi publicată prin Monitorul Oficial.

Dat în Bucuresci, la 14 Marte 1881.
(L.S.St.)

CAROL.

Preşedintele consiliului miniştrilor şi ministru de finance, I.C. Brătianu.
Ministru afacerilor străine, B. Boerescu.
Ministru de interne, Al. Teriakiu.
Ministru de resbel, General G. Slăniceanu.
Ministru agriculturei, comerciului şi al lucrărilor publice, Colonel N. Dabija.
Ministru cultelor şi al instrucţiunei publice, B. Conta.
Ministru justiţiei, D. Giani.

(Reprodusă din "Monitorul Oficial al României Nr.60, Duminică, 15 (27) Marte 1881", cu ortografia originală.)

"Văzurăm într'o zi soarele strălucitor al libertăţii a se înălţa şi cu razele sale fierbinţătoare a învia pământul; şi îndată iarăş a se întuneca şi în mijlocul acelei întunerecimi viscolul a ne asvârli departe de patria noastră 'supt cortul pribegiei', ca odinioară pe părinţii noştri. Văzurăm duşmanul călcând în voie această ţeară sfinţită de nenorocire şi de glorie, fără să avem fericirea a ne izbândi, cruntând paloşul nostru într'ânsul şi a muri încai bărbăteşte, astfel cum trăiră părinţii noştri. Şi de atunci, rătăcim prin lume cu inima frământată de dorul ţării depărtate, raiul nostru mult iubit. Cu toate aceste dureri am păstrat vie în inima noastră credinţa şi dragostea libertăţii şi n'am desperat de mântuirea neamului nostru. Stim ce greu şi anevoie este a redobândi libertatea pierdută, a întrupa o patrie atât de zdruncinată, a realţa o naţie slăbită şi culcată la pământ de veacuri de tiranie; dar ştim încă, că din covârşirea răului are să jasă binele; ştim că nimic în lume nu se naşte fără durere; şi credem . . . că mântuirea stă în noi şi că vom fi mântuiţi dacă vom fi cu priveghere, stăruinţă şi jertfire, dacă ne vom întări braţele şi inima şi vom sta 'toţi pentru unul şi unul pentru toţi'."

Din prefaţa scrisă de Nicolae Bălcescu la "Cântarea României" de Alexandru Russo (1850).

Dorobanţul, de N. Grigorescu

FARA ARMÂNEASCĂ

90 DE ANI DELA IRADEAUA SULTANULUI ABDUL HAMID AL II-LEA

Zahu PANĂ

Frământata viață a Aromânilor, cu perioade de mari înălțări și dureroase silnicii, nu și-a găsit până acum Homerul care să-i imortalizeze faptele.

Știm despre generalii aromâni care au luptat pentru ca Grecii să-și câștige independența în luptele cu Turcii.

Cunoaștem contribuția acestei ramuri latine - prin împărații ei - la făurirea unui imperiu contra Bizantinilor, cu care se laudă Bulgarii.

Statul sârb modern este creat cu ajutorul Aromânilor și numele de *"țințar"* este recunoscut de Sârbi, care au avut și un important ministru de externe, Țințar-Marcovici.

Sunt pline de nume aromânești arhivele venețiene, din relațiile comerciale pe care Cetatea Dogilor le avea cu celnicii aromâni, iar Imperiul Austro-Ungar s'a văzut de multe ori nevoit să apeleze la ajutorul financiar al lui Sina sau Gojdu, veniți cu desagii plini de aur, scăpați din focul mistuitor al Moscopolei, cetatea distrusă de Ali Pașa Tebelinul.

Nu există țară în Balcani - și multe țări din Europa - unde să nu dai peste o operă filantropică a unui everghet aromân.

În comunități închise sau împrăștiați în lume, Aromânii n'au renunțat niciodată la originea lor și totuși, o istorie proprie cu date și fapte pentru neamul lor, nu s'a scris încă. Ani de zile, în nou creata republică macedoneană slavă în federația titoistă, Iugoslavia, faimoasa declarare a Republicii Crușovei din 1903 care a trăit doar câteva zile și care se datora eroicei fapte a Aromânului Pitu Guli, era trecută drept o acțiune macedonă-slavă.

Începutul secolului al XX-lea a găsit popoarele din Peninsula Balcanică în plină fierbere. După înfrângerea Turciei în războiul din 1877-1878 și crearea de noi state independente în Balcani, tendințele naționalist-șovine s'au declanșat din plin.

Într'un manuscris *"Jurnal de armatol"* cules de regretatul N. Caratana, poetul-culegător scria: *"Între anii 1902-1903 mișcarea de renaștere a popoarelor din Macedonia a făcut din țara de baștină a lui Alexandru Macedon o mare în clocote. Bulgari, Greci, Aromâni căutau să scuture jugul turcesc, își aținteau privirile spre frații de obârșie din noile state naționale care luaseră ființă în Balcani... Scontând într'o iminentă prăbușire a Turciei s'au format mai multe cete de luptători bulgari, greci și aromâni care se răfuiau cu oștile imperiale turcești... Guvernul turc, spre a justifica față de opinia publică mondială că răzspunzători față de Macedonia sunt creștinii care se războiesc între ei pe considerente de apartenență etnică, a convenit cu guvernul grec spre a trimite din Grecia liberă, bande de antarți care aveau drept obiectiv autonomia Macedoniei... Astfel în anul 1903, bande de antarți greci organizate pe teritoriul Greciei, comandate de ofițeri din armata regulată, au trecut frontiera cu consimțământul autorităților turcești și au început să atace satele bulgărești și aromânești care nu nutreau sentimente grecești..."*

În aceste condiții debutează anul 1905. Fruntașii aromâni din satele unde funcționau școli și biserici în limba română era amenințați de antarții greci, că dacă nu închid școala și biserica, satul va fi distrus.

În primăvara anului 1905, a venit în Macedonia inspectorul școlar Tacit, pentru a vedea la fața locului modul cum funcționează școlile în limba română.

Sărbătoarea Paștelui l-a prins pe inspector în comuna aromână Băiasa și s'a dus la slujba Învierii la Biserica Sf. Atanase. Biserica era plină de Aromâni. Când a sosit momentul sfânt al Învierii Domnului și preotul trebuia să anunțe că Hristos a Înviat, Aromânul Demostene Zotu, rudă cu preotul - tot Aromân - era căsătorit cu o nepoată de soră a lui Demostene, îi strigă preotului să anunțe Învierea în limba română, dar preotul care ținea slujba în grecește a spus *"Hristos Anesti"*. Intrigat, bătrânul Zotu îi mai strigă odată *"Spune bre pe românește"* dar preotul n'a ascultat nici de data aceasta. Asta n'a mai putut să suporte bătrânul, pornește dela locul lui până la altar și îl *"miruiește"* cu cârlibana în cap pe filogrecul ginerică, să nu uite că este Aromân...

Idealiștii ortodoxiei ar putea fi pe drept revoltați de această faptă *"necreștinească"*. Dacă ar căuta puțin în scriptele Patriarhiei Ortodoxe din Constantinopol, ar da de o recentă canonizare ca *"Sfânt universal al Ortodoxiei"* a predicatorului Kosmas Etolianul (10 Aprilie 1961) pentru simplul fapt că între anii 1750-1780 a fost faimos prigonitor al limbii macedoromâne.

La 1813 G. Boiagi publică la Viena o gramatică intitulată *"Romanische oder Macedo-wlachische Spachlehre"* la care Patriarhul ecumenic din Constantinopol, Neofit Duca a trimis o circulară la toate bisericile de sub ascultarea sa, din care citâm: ***"Aflu că se răspândește cartea unui rătăcit al bisericii a unui oarecare Boiagi. Ținta acestuia este de a combate limba greacă din auzul credincioșilor. Comunicați afurisenia noastră la toți."*** (V. Diamandi *"Românii din Peninsula Balcanică"* pag. 103)

Din calendarul Patriarhiei ecumenice extragem o singură citare dintre foarte multe altele identice: *"Prea sfântul asasinat al proprietarului de școală românească din Gumaia-Baracli, datorită dulcelui senior, Mitropolitul din Demir-Hissar"*. (12 Ianuarie 1907) Nuși Tulliu, *Calvarul Neamului* pag.VI. 1931.

Nu este intenția noastră de a căuta gâlceavă, nici de a acuza un popor întreg sau Biserica Ortodoxă, dar aceste fapte regretabile s'au întâmplat. Șovinismul a folosit biserica în interesul politicii și rezultatul a fost slăbirea totală a autorității bisericii, care trebuia să se situeze totdeauna deasupra egoismelor naționale, de partid, sau individuale.

Scandalul dela biserica Sf. Atanase din Băiasa, le-a dat Grecilor prilejul să reclame autorităților otomane cazul, care au arestat pe făptuitor împreună cu inspectorul Tacit. Vestea ajunge la București și guvernul român protestează energic împotriva arestării inspectorului și a celorlalți. Turcii nu țin seamă de protest și continuă să-i țină arestați. Atunci - după relatarea unui ziar londonez - intervine chiar regele Carol I care a amenințat Poarta cu declanșarea războiului, dacă nu-i liberează pe arestați și nu recunoaște pe Aromâni ca minoritate distinctă în imperiu.

Trebue menționat că spre deosebire de celelalte neamuri din Balcani, susținute de Marile Puteri pentru revendicări teritoriale și independență față de Turci, Aromânii nu cereau decât drepturi culturale: școală și biserică în limba română.

Dela întemeierea *"Societății de Cultură Macedo-Română"* în 1879, primul secretar al Societății V.A. Urechiă, a declarat că sprijinul României pentru frații din Balcani se mărginește la planul cultural.

Diplomatul român Raoul V. Bossy, un cunoscător al problemei, în studiul său *"Un succes Diplomatic Românesc"*: *"Iradeaua"* din 1905, publicat în *"Noul Album Macedo-Român"* vol I. pag.168, analizând evoluția evenimentelor care au dus la obținerea acestui act istoric scrie: *"O activitate de ordin pur politică era exclusă atât din cauza distanței în spațiu care despărțea cele două crengi ale aceleiași tulpine, cât și din cauza riscului de a se trezi resentimentele guvernului otoman, cu repercusiuni din cele mai primejdioase pentru însăși buna stare a năzuințelor Aromânilor. Guvernul dela București cu o neatârnare atât de recent dobândită, nu dispunea încă, pe de altă parte, de autoritatea necesară pentru a interveni direct în problemele balcanice, mărul de discordie între Poartă și Marile Puteri"*.

Tot din studiul amintit aflăm și de poziția partidelor politice din România în problema aromână. Astfel, ministrul liberal D.A. Sturdza declară în Cameră, în Decembrie 1901: *"În privința chestiunii Românilor din Imperiul Otoman,... acțiunea noastră este absolut și pur culturală și anume: întâi a întreține școalele și bisericile românești, cu știrea și învoirea guvernului otoman, și al doilea, a nu întreține aceste școli și aceste biserici pentru ca ele să devină un focar anarhic în imperiul vecin, amic cu noi, ci un focar de ordine priincios și garanție acestui imperiu"*.

Iar Take Ionescu, în numele partidului conservator, scria în ziarul *"Conservatorul"* din 21 Martie 1903: *"Fără îndoială, nici un om politic român nu aspiră să anexeze Macedonia nici să întemeieze acolo un stat românesc. Se ține totuși ca naționalitatea Românilor din Macedonia să fie prezervată, ca noul regim, oricare ar fi el, să dea Românilor din Macedonia cel puțin ceea ce au astăzi, chezășia că vor putea să-și cultive limba maternă în toată libertatea"*.

În iarna anului 1904, vine la cârma României guvernul conservator prezidat de G.Gr. Cantacuzino. Problema Românilor din Macedonia capătă prioritate în concepția noului guvern și Cantacuzino, instruiește pe ministrul României la Constantinopol, Alexandru E. Lahovary, să obțină dela Poartă, recunoașterea Aromânilor ca minoritate distinctă în imperiu. Tactul deosebit al ministrului român, relațiile personale pe lângă sultanul Abdul Hamid al II-lea și incidentul care a avut loc în ziua Paștilor, au făcut ca până la urmă sultanul să semneze mult așteptata IRADEA (decret) al cărei text a fot publicat în *"Le courrier des Balkans"* A. II, 1905, Nr.39, din Mai 1905, pe pagina 1. (reprodus după Revista *"Deșteptarea"* Nr.8, 1993, An.4, București):

"Majestatea Sa imperială Sultanul, care în sentimentele Sale de înaltă dreptate și solicitudine paternă pentru popoarle Sale, își întinde binefacerile și favorurile Sale către toți supușii săi fideli, fără distincție de rasă și nici de religie, luând în considerare cererile depuse în urmă la picioarele tronului Imperial de către supușii săi Români, a binevoit să ordone ca în virtutea drepturilor civile să se bucure de aceleași drepturi și titlu, ca și ceilalți supuși nemusulmani, iar comunitatea lor să-și desemneze primari, conform reglementării în vigoare, și membrii români să fie admiși egali în consiliile administrative iar facilitățile să fie acordate de către instanțele imperiale profesorilor numiți de numitele comunități pentru inspectarea și îndeplinirea formalităților dictate de legile Imperiului pentru deschiderea de noi stabilimente școlare".

De remarcat că Turcii îi numeau pe Aromânii din imperiu *"Români"* așa cum apare din textul Iradelei.

În revista Deșteptarea, menționată mai sus, Doamna Adina Berciu-Drăghicescu, aduce unele informații interesante din evenimentele și presa epocii. Astfel, ne informează că la aflarea veștii, *"în ziua de Miercuri 11 Mai, deci aproape instantaneu, la București au avut loc impozante și însuflețitoare manifestații spontane în Piața "Sfântul Gheorghe", mărețul cortegiu, precedat de orchestră, s'a înapoiat spre Calea Victoriei, la Palatul regal, unde manifestanții l-au aclamat pe suveranul României.*

Continuare în numărul viitor

DOI FRUNTAȘI AROMÂNI DE ALTĂ DATĂ: NICOLAE TACIT, (LA STÂNGA), FOST INSPECTOR GENERAL AL ȘCOLILOR ROMÂNE DIN MACEDONIA ȘI CELNICUL FÂRȘEROT A. BALAMACI

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- VII -

Prof. Nicolae CIACHIR

La începutul secolului XX, România întreţinea relaţii diplomatice şi consulare cu 14 ţări, un loc important revenind statelor din Peninsula Balcanică. Prin aşezarea geografică, prin comunitatea de interese economice şi politice, prin trecutul comun de luptă îndreptat cu precădere împotriva Imperiul Otoman, România gravita în această zonă, chiar dacă dezideratul principal pe care-l urmărea era unirea Românilor aflaţi cu precădre în cadrul monarhiei austro-ungare (Transilvania, Banat, Bucovina). În acest sens, îmi permit să fac o paranteză, chiar dacă sursa se referea la anul 1851, dar era valabilă şi pentru începutul secolului al XX-lea . Astfel la 24 Martie 1851, feldmareşalul Kalliany, locţiitorul guvernatorului Transilvaniei, raporta ministrului de interne, contelui Alexander Bach: *"Românii sunt ghidaţi de o beznă şi ambiţie excesivă şi în capetele lor se năzăreşte când şi când ideea unei Românii Mari, care are să unească toate populaţiile etnice româneşti din interiorul şi din exteriorul Austriei, într'un imperiu independent. Există şi unele indicii că se întreţin secret legături între oamenii aceştia şi cei ce gândesc la fel din Principatele învecinate"* (Arh. St. Buc., microfilme, Austria, rola 100, K. 12. Haus hof und Staatsarchiv. Information-bureau, Wien).

Revenid la idee, era de altfel şi firesc ca în condiţiile tehnicii de atunci şi a posibilităţilor, comerţul românesc să fie îndreptat cu precădere pe Dunăre, Marea Neagră şi zona Strâmtorilor, a Mării Egee, pe căile rutiere spre Balcani, decât spre Atlantic, Peninsula Iberică, Scandinavică sau în alte părţi ale lumii.

Pe plan politic, în primul deceniu al secolului al XX-lea, statele şi popoarele balcanice, erau într'o continuă frământare, determinată de necesitatea desăvârşirii unificării lor prin eliberarea de teritorii ce se mai aflau sub stăpânire otomană. Lovitura de stat din Serbia (1903), care-i schimba cursul politicii externe, îndreptându-l acuma spre blocul francorus, puternica răscoală din Macedonia (1903), revoluţia turcă din 1908, proclamarea independenţei Bulgariei (1908), lovitura dată Balcanicilor de către curtea vieneză prin anexarea Bosniei şi Herţegovinei (1908), răscoala cretată (1908), revoluţia greacă (1909), mişcarea de regenerare naţională albaneză tot mai puternică, implicaţiile pe plan balcanic ale războiului italo-otoman (1911-1912), iată numai o parte din problemele care frământau Sud-Estul Europei, până la izbucnirea războioelor balcanice (1912).

Apariţia în portul Smirna în 1904, a 3 bastionae de război americane, cât şi numirea generalului italian de Georgios în fruntea jandarmeriei macedonene, arată interesul crescând al USA şi Italiei, pentru Imperiul Otoman şi Peninsula Balcanică (Arh., MAE, fond 21, Rapoarte politice dela Crpol, vol. 55, f.22; vol.62, f.34).

Bucureştiul urmărea cu multă atenţie orice schimbare survenită în Balcani, în vederea menţinerii echilibrului. Semnarea convenţiei militare ruso-bulgare din 1902, a neliniştit profund diplomaţia românească, avându-se în vedere aşezarea geografică a României între cei doi parteneri, încât comportarea firească ar fi fost sprijinul Austro-Ungariei, mai ales că exista un tratat în acest sens. Totuşi Viena nu a sărit imediat în ajutorul României, analizând cele două situaţii ce se puteau crea:

1. Să sprijine în Balcani o politică activă românească şi în acest fel se găsea o soluţie de a abate atenţia opiniei publice româneşti dela Transilvania şi Bucovina, ori

2. Să susţină un puternic stat bulgar, care urma să constituie, după expresia marchizului Pallavicini *"cel mai sigur remediu împotriva iredentismului românesc"*.

Ministrul Austro-Ungariei reliefa avantajele şi dezavantajele ambelor variante, înclinând spre soluţia a doua. Principalul său argument era că după moartea regelui Carol ar fi survenit mai mult ca probabil, mari schimbări în politica externă a României.

Revoluţia turcă din 1908 a suscitat imediat interesele vecinilor balcanici ca şi a marilor puteri. În prima instanţă, Bulgaria s'a gândit să-şi proclame independenţa de stat, Grecia să anexeze Creta, în plus să obţină o parte cât mai mare din Macedonia, lucru la care aspirau Serbia şi Muntenegru. Curtea dela Viena, după cum aminteam, s'a gândit să anexeze Bosnia şi Herţegovina, mai ales că prin convocarea unui parlament otoman, cele două provincii, luate spre administrare de Habsburgi în 1978, urmau să-şi trimită reprezentanţi în acest for legislativ. Diplomaţia habsburgică a căutat să-i incinte pe Bulgari ca aceştia să-şi proclame independenţa de stat şi astfel să rupă orice legătură cu Imperiul Otoman. Prin aceasta îşi atrăgeau simpatia Bulgariei, compromiteau Rusia în faţa opiniei publice bulgăreşti şi complicau situaţia Imperiului Otoman, care, nevoit să ia măsuri împotriva vasalului său, numai avea timp să se ocupe de Bosnia şi Herţegovina.

La 5 Octombrie 1908, împăratul Franz Iosif emite rescriptul privind anexarea Bosniei şi Herţegovinei, iar a doua zi, Bulgarii, impulsionaţi de acest act, proclamă la Târnovo, independenţa regatului bulgar, iar Ferdinand îşi ia titlul în mod oficial de *"ţar al Bulgarilor"* (M. Nintchitch, La crise bosniaque et les puissance europeennes, I, Paris, 1937, p.267). De altfel, cu o lună înainte, Rusia îi avertiza pe Bulgari să nu se grăbească cu proclamarea independenţei, căci Viena va specula acest lucru.

Rusia, în această nouă conjunctură de penetraţie austriacă tot mai fâţişă spre Macedonia şi Mare Egee, încearcă să-şi apropie Bulgaria şi să facă chiar o apropiere între Bulgaria, Imperiul Otoman şi Serbia. Otomanii pretindeau dela Bulgari suma de 125 milioane franci, ca plată pentru recunoaşterea independenţei, oferindu-li-se numai 62 milioane franci. Până la urmă, Rusia pentru a nu-şi pierde poziţiile în Bulgaria, a dat o mare parte din sumă, scăzând din datoria pe care Otomanii o datorau Imperiului ţarist, ca urmare a războiului din 1877-1978 şi pe care n'o returnaseră. Odată independenţa obţinută, are loc o activizare şi mai accentuată a politicii externe bulgăreşti, care viza în primul rând încorporarea Macedoniei şi Traciei. Ţarul Ferdinand vizitează Petersburgul, unde prezintă un proiect, ca în cazul unui război cu Imperiul Otoman, Rusii să fie de acord ca Bulgaria să anexeze întreaga Macedonie cu Salonicul şi toată zona inclusiv Adrianopolul.

Într'o asemenea conjunctură complexă, trebue să acţioneze diplomaţia românească la începutul secolului al XX-lea. În acelaşi timp, renaşterea politică şi militară a Franţei, precum alianţa şi cu Anglia (1904), crearea Triplei Înţelegeri în 1907 (Franţa, Rusia, Anglia), a fost o adevărată explozie de sentimente filofranceze în rândul intelectualilor români. Discuţii în Parlament, cât şi articolele apărute în presă, deveneau tot mai anti - austro-maghiare, mai ales că şi Italia manifesta tendinţa de-a ieşi din alianţa blocului austro-german. În 1908-1909, se ceruse deschis în Parlament, renunţarea la alianţa cu Puterile Centrale şi la tradiţionala politică de apropiere cu Franţa. **Vlad Georgescu**, *Istoria Românilor dela origini până în zilele noastre*, Los Angeles, 1898, p.198-199).

Atât guvernele conservatoare, cât şi cele liberale, mai ales după trecerea lui Ionel Brătianu, în 1909, la şefia partidului, ceea ce marca preponderenţa definitivă a burgheziei în viaţa economică a statului, urmăreau menţinerea statu quo-ului în Balcani, iar în caz de schimbări, compensaţii pentru România.

Încă în 1907, cu prilejul vizitei ministrului de război român, generalul Averescu, la Istanbul, se oferea o alianţă contra Bulgariei (**N.Iorga**, *România vecinii săi şi chestiunea Orientului*, Vălenii de munte, 1912, p.42). Foarte fin, guvernul român a respins această propunere, nedorind să se angajeze în nici un fel de alianţă balcanică, îndreptată împotriva Otomanilor (Arh. MAE, fond 21, vol.117, f. 174).

Istoricul bulgar Tuşe Vlahov, arată că noul regim turc, fiindu-i frică să nu fie atacat, în special de Bulgaria, a făcut mai multe propuneri de alianţă României, dar a fost refuzat, atât în 1908, cât şi în cursul anului 1909. De altfel, la 20 August 1909, ambasadorul Germaniei acreditat la Istanbul, raporta la Berlin, că Turcia s'a adresat din nou României, în vederea încheierii unei alianţe, diplomaţia turcă cerând sprijinul Berlinului în acest sens (Osterreich-Ungarns Aussenpolitik, Bd.II, Nr. 1869).

Iar demnitarul turc Hilmi paşa declara: *"Pentru noi ar fi de cea mai mare importanţă să ştim cum se va comporta România în cazul unui atac bulgar îndreptat împotriva noastră. Socotesc că în ultima instanţă acest lucru depinde în primul rând de poziţia Vienei şi a Berlinului. Este cunoscut faptul că Bucureştiul este în strânse legături cu cele două puteri Centrale"*.

Se cuvine de precizat, că pe baza recensământului din 1912, România avea o populaţie de 7.234.920 locuitori, din care 18,4% din populaţie era stabilită la oraşe. Circa 43% din suprafaţa ţării era deţinută de pământ arabil, cerealele deţinând un procent de 79% din valoarea producţiei agrare. În 1913, România era al patrulea exportator mondial de grâu, după Rusia, Canada şi USA.

Dacă în 1857, producţia de petrol a ţării era de 275 tone anual şi de-abia în 1858, Marin Mehedinţeanu, înfiinţa la Ploieşti, prima rafinărie românească, în 1913, producţia de petrol era de 1.847.875 tone. 57,15% din această producţie petroliferă a României lua calea exportului, ţara noastră fiind în atenţia marilor puteri industriale din lume. Încă din 1895, Legea minelor a deschis cale liberă capitalului străin, majoritatea rafinăriilor se aflau după 1900 sub controlul societăţilor germane, olandeze, engleze, americane. În 1914, capitalul german controla 30% din capacitatea de producţie şi 8% din capacitatea de prelucrare. În 1914, structura valorică a producţiei industriale româneşti se prezenta astfel: industria alimentară 49%, industria petrolului şi a produselor petrolifere, 29%; industria forestieră şi materialelor de construcţie, 14%; industria metalurgică şi cea producătoare de energie, 8%.

În 1913, structura pe ţări a volumului comerţului exterior românesc (import şi export) era următoarea: Germania 23,02%, Austro-Ungaria 18,56%, Belgia 15,75%, Anglia 7,98%, Franţa 7,75%, Rusia 1,31%. Deci chiar dacă politic pulsul opiniei publice era îndreptat spre Franţa, comerţul atât valoric, cât şi în privinţa volumului, era precumpănitor orientat spre Puterile Centrale.

În Decembrie 1913, regele Carol declara ministrului Germaniei acreditat la Bucureşti că din cauza politiciei naţionale a Austro-Ungariei, nu este suficient să avem tratate, acestea trebue să fie şi populare. De altfel Berlinul va face presiuni asupra aliatului său dela Viena, să acorde drepturi mai multe Românilor din Transilvania şi din Banat, aflaţi sub directă jurisdicţie maghiară în urma dualismului dela 1867.

Revenind la Blacani, evenimentele se precipită, încă cu câţiva ani mai devreme: tulburări în Creta şi în Albania de Nord, războiul izbucnit între Italia şi Imperiul Otoman, tratativele între Bulgaria, Serbia, Muntenegru şi Grecia, ascut vigilenţa guvernului român şi îl numeşte ca şef al Marelui Stat Major, pe unul din cei mai capabili generali, pe Alexandru Averescu (Arh. MAE, fond 21, vol.62, f.34-37).

Continuare în numărul viitor

REABILITAREA MAREŞALULUI ANTONESCU

Mihai S. DERDENA

De curând, tezaurul artistic al urbei împrejmuite de culmile împădurite Cozla, Cârloman, Cernegura şi Pietricica s'a îmbogăţit cu încă o statuie, cea a mareşalului Ion Antonescu (1882-1946).

Operă a cunoscutului sculptor român D. Pasima, statuia îl reprezintă pe mareşal în obişnuita-i ţinută sobră, purtând veston deschis pe piept şi cravată peste care apar două dintre distincţiile cu care i-au fost răsplătite meritele militare (dovedite încă din timpul marelui nostru război de întregire): crucea de fier şi coroana.

Bustul, turnat în bronz, a fost dezvelit în dimineaţa zilei de 12 Noembrie 1994, într'un părculeţ situat la intersecţia de străzi semaforizată de lângă gara municipului Piatra-Neamţ.

Se cuvenea ca nu numai piaţeta din faţa statuii, ci şi o stradă din apropiere să capete numele celui ce s'a încumetat să ordone, în vara anului 1941, trecerea şi a Nistrului, nu doar a Prutului, pentru a-l pedepsi cât mai mult pe agresorul bolşevic din Iunie 1940. Dar comuniştii, cum se ştie, nu pot depăşi jumătăţile de măsură.

Cei ce l-au condamnat la moarte şi l-au executat, ca pe un infractor de drept comun, pe mareşalul Ion Antonescu (laolaltă cu celălalt Antonescu şi cu alţi mari demnitari) tot ei vin după 48 de ani să-l reabilieze. De o atât de mare nerușinare nu's capabili decât comuniştii.

La scurtă vreme după inaugurare, am mers cu clasa a VIII-a G (Şcoala Nr.2), pe care o păstoresc ca profesor-diriginte, spre a vedea statuia. S'a nimerit să fie prezenţi şi câţiva dintre foştii mei discipoli de gimnaziu, care acum sunt liceeni. Unul dintre aceştia m'a întrebat ce părere am despre comportarea generalului (mareşalului) Antonescu. Redau aici, cuvânt cu cuvânt, răspunsul meu fiindcă socotesc că-i vorba de un mare istoric (înadins ignorat de istorici), pe care trebue să-l cunoască îndeosebi tinerii, deoarece aceştia sunt minţiţi fără încetare, şi astăzi, cu privire la Mişcarea Legioanară.

Nu pot, deocamdată, să mă pronunţ într'un chip categoric asupra locului ce i s'ar cuveni lui Ion Antonescu în istoria noastră atât de dirijată de forţele oculte. Însă ceea ce nu poate fi tăgăduit de nimeni este râul de sânge tineresc, legionar, pe care l-a vărsat dintr'un orgoliu nemăsurat. Iar legionarii s'au dovedit, şi la 23 August 1944, de o măreţie în caracter, sublimă şi incomparabilă: ar fi fost singurii îndreptăţiţi să-l lovească sub centură şi, cu toate acestea numai ei n'au luat parte la acel complot antiantonescian şi, totodată, act de trădare naţională fiindcă înţeleseseră prea bine că războiul sfânt, antibolşevic, era nu doar al lui Hitler şi al lui Antonescu, ci şi al tuturor creştinilor din lume, ce nu s'au lăsat manipulaţi şi indusi în eroare de oculte mondialiaste.

Nu înţeleg de ce anumite partide dela noi îşi zic istorice şi creştine când, de fapt, de partea Crucii au luptat exclusiv legionarii, absolut întotdeauna, dar mai cu seamă în 1919, la Iaşi (Căpitanul), în 1936-1937, în Spania, şi între 1941 şi 1945, în războiul sfânt, antibolşevic.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

-La 20 de ani de activitate -

ÎNCEPUT DE CALE

La mai puţin de un an dela începutul pribegiei mele dădeam deja primele semne de înfiripare a Asociaţiei *"Pro Basarabia şi Bucovina"*. Iar platforma ei program îşi punea ca prim scop *"menţinerea la suprafaţă, în lumea întreagă, a problemei problemelor româneşti: Reîntregirea Neamului"*.

După vreo doi ani de rodnică activitate, ne pomenirăm cu sute de aderenţi pe toate continentele. De unde şi necesitatea unui Comitet de Coordonare al Asociaţiei: Tudor Bompa (Canada), Radu Câmpeanu (Franţa, George Gregor (Australia), Nicolae Lupan (Belgia), Petre Vălimăreanu (Germania), Ion Raţiu (Anglia) şi Dinu Zamfirescu (Franţa). Era primul Comitet de Conducere al *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*.

POŞTA ASOCIAŢIEI

În calitatea mea de fondator, mi-a fost dat să stabilesc relaţii cu oamenii de indiscutabilă valoare civică, intelectuală şi politică: Nicolae Penescu, unul dintre ultimii confidenţi ai lui Iuliu Maniu, Ion Raţiu, titularul comunităţii din Anglia, Brutus Coste, fruntaş al Exilului din New York, Nicolae Dima, colaborator la Vocea Americii, Miron Butariu, lider politic din Los Angeles, Mihai Cismărescu, director adjunct la Europa Liberă, Grigore Scor, militant neobosit pentru o Basarabie românească, dus de soartă de partea cealaltă a Floridei etc.

Scrisorile îmi soseau cu zecile din toate părţile lumii, constituind principala mea sursă de inspiraţie şi satisfacţie morală de-a lungul tuturor anilor de instrăinare forţată. A le trece pe toate în revistă ar însemna volume întregi de carte. De aceea, cu multă părere de rău, mă opresc aci.

ACTIVITATE EDITORIALĂ

Om excepţional prin compasiune şi bunăvoinţă, Traian Popescu, directorul Editurii Carpaţi din Madrid, îmi publică în 1979 prima cărticică în Occident *"Basarabia: colonizări şi asimilare"*, urmată de *"Plânsul Basarabiei"* cu cele 99 de mici poeme în proză.

După asta, cu anumite sacrificii materiale, am instituit Editura Nistru din Bruxelles la care am reuşit să public zeci de titluri de cărţi şi broşuri cu un volum de cam 4.000 de pagini şi cu un tiraj de circa 10.000 de exemplare. Ceea ce, în condiţii de exil, nu e rău. Le voi menţiona doar pe cele mai semnificative: *"Bessarabia - terre roumaine"*, *"Scrisoare fratelui meu"*, *"Pământuri româneşti"*, *"Imagini nistrene"*, *în două volume*, *"La Roumaine - victime de l'expansionnisme russe"*, *"Luceafărul românismului"*, *"Instantanee fără retuş"* etc.

ÎN ZIARE ŞI LA RADIO

Primul meu contact de proporţie în Occident, intitulat *"Aici Cernăuţi"*, apărea, în Decembrie 1979, în prestigiosul ziar canadian *"Cuvântul Românesc"*. Au urmat sporadic alte materiale până când am propus redacţiei pagina *"Între Prut şi Nistru"* care apare lunar şi la ora actuală. În paralel, e greu de găsit vreun ziar românesc occidental căre să nu fi înserat, măcar din când în când, articole privind teritoriile ocupate.

Ca să nu mai vorbesc de cei 12 ani de emisiuni săptămânale dela *"Europa Liberă"* în cadrul programului *"Actualitatea românească"*. N'a fost uşor, întrucât, cu excepţia lui Mihai Cismărescu, n'am prea întâlnit înţelegere românească din partea celor care aveau şi pâinea şi cuţitul la postul de radio din München. Totuşi, cenzurate cum erau, emisiunile mele ţineau treaz sentimentul naţional românesc dintre Prut şi Nistru, plus Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţei.

Paradoxul era şi rămâne acela că, până la 1974, anul plecării mele forţate dela Chişinău, Rusii şi acoliţii lor autohtoni de acolo îmi cereau să scriu *"împotriva Românilor"*, iar Românii dela Europa Liberă nu-mi dau posibilitate nici până în clipa de faţă să vorbesc ceea ce ar trebui să se vorbească dela microfonul ei despre zisa Republică Moldova şi nu un fel de *"foaie verde list zelionâi"*, ceea ce şi pre limba Rusului - tot *"foaie verde"* înseamnă.

COMEMORĂRI ŞI CONFERINŢE

Ar fi exagerat, desigur, ca *"Pro Basarabia şi Bucovina"* să pretindă la o paternitate absolută în lupta naţională de reîntregire a Neamului. Totuşi, până la apariţia ei, de exemplu, comemorările Actului Unirii dela Chişinău se ţineau doar sporadic, iar de cele dela Cernăuţi lumea nici nu-şi prea aducea aminte. O nedreptate asupra căreia, odată cu apariţia *"Pro Basrabiei şi Bucovinei"* s'a revenit, şi de atunci Bucovina este sărbătorită şi ea an de an. Mult mai frecvente, îndeosebi până la lovitura de stat dela Bucureşti, au devenit şi conferinţele publice.

Iertată să-mi fie lipsa de modestie dar au fost, cred, pe parcursul acestor 20 de ani de activitate unionistă ai *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* cu sutele. Cu sutele şi pe toate continentele. Cine a avut ocazia să vadă curriculum-ul meu vitae şi-a dat seama că oraşele prin care am conferenţiat în lume se numără cu zecile: Bruxelles, Paris, Köln, Londra, Los Angeles, Frankfurt, Washington, Nürenberg, Montréal, New York, Toronto, San Francisco, Miami, Praga, Roma etc. Iar la acestea, după Decembrie 1989, s'a adăugat şi o serie întreagă de urbe româneşti: Bucureşti, Iaşi, Făgăraş, Alba Iulia, Rădăuţi, Tg. Neamţ, Galaţi, Timişoara, Chişinău, Piteşti etc.

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA" ÎN ŢARĂ

Prima ei întrunire se ţinu la Bucureşti în ziua de 11 Ianuarie 1990. De atunci şi până în toamna lui '93, această Asociaţie deveni o adevărată mişcare naţională pe tot cuprinsul ţării, numărând circa 200 de filiale cu peste 100.000 de membri. Dar, sincer vorbind, ar fi păcat să ne legănăm pe laurii reuşitei, atâta timp cât peste 4 milioane de compatrioţi rămân în continuare la cheremul antiunioniştilor dela Chişinău şi ai ocupanţilor ucraineni.

Acestei triste realităţi a fost şi îi este subordonată întreaga activitate unionistă a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*: comemorări ale reîntregirii dela 1918; colocvii; manifestări naţionale la Iaşi şi Alba Iulia; înălţarea unui monument-cruce Mareşalului Antonescu pe locul asasinăruii sale din Valea Piersicilor dela Jilava; Drumul Crucii Bucureşti-Chişinău; editarea revistei *"Basarabia şi Bucovina"*; editarea a unsprezece numere ale săptămânalului *"Întregirea"*; editarea broşurilor *"Mareşalul Ion Antonescu"* şi *"Herţa - pământ românesc"*; interpelări în faţa parlamentului antinaţional dela Chişinău şi a celui dela Bucureşti, în faţa lui Ion Iliescu şi a lui Boutros Ghali; în faţa guvernelor semnatare ale Tratului de Pace dela Versailles etc.

Ar fi bine ca Filialele de pe tot cuprinsul României să înţeleagă mai mult decât până acuma că, prin numele ce-l poartă şi scopul ce-l urmăreşte - Reîntregirea Neamului - *"Pro Basarabia şi Bucovina"* este mai întâi de toate o asociaţie politică şi abia apoi - una caritativă.

Nu ne putem lăsa legănaţi de pretinsa fatalitate românească şi de cântecul de neamestec în zisele treburi interne al aberantei Republici Moldova. Basarabia nu este numai a basarabenilor, după cum nici Muntenia, să zicem, nu este numai a muntenilor etc.

România începe la Nistru - nu la Prut! Şi nimeni de pe tot cuprinsul ei nu poate să-şi aleagă copiii sau părinţii aşa cum îl taie capul...

Nicolae LUPAN

TRANSNISTRIA ŞI ARMATA A 14-A

Nicolae DIMA

Unii ziarişti avizaţi americani susţin că în perspectivă Transnistria reprezintă un potenţial butoi cu pulbere, care ar putea exploda şi afecta grav atât *"R. Moldova"*, cât şi Rusia. Recentul război din Cecenia a dus la adâncirea îngrijorării. De fapt, simpla prezenţă a trupelor ruseşti în zonele fierbinţi dela periferia imperiului constituie un factor destabilizator. Într'adevăr, în timp ce efectivele forţelor militare ruse au fost reduse pe teritoriul federaţiei, ele continuă să rămână puternice şi active în ţările şi regiunile vecine.

Un asemenea exemplu este Transnistria, o fâşie de pământ care s'a desprins de republica Moldova şi care s'a auto-proclamat republică independentă. În mijlocul acestui mic teritoriu se află oraşul Tiraspol, unde îşi are sediul Armata Rusă a 14-a. În ciuda acordului încheiat recent de Rusia şi R. Moldova, vizând retragerea acestei armate în decurs de trei ani, se pare că trupele ruseşti vor refuza să plece.

Daniel Goure, director adjunct al Centrului pentru Studii Strategice şi Internaţionale, a declarat în cadrul unei sesiuni de lucrări ştiinţifice organizată recent la Washingtion, că Transnistria a devenit un fel de magnet pentru elementele naţionaliste şi şovine ruseşti care nu vor să accepte ideea prăbuşirii fostului imperiu.

În această enclavă nistreană, a declarat vorbitorul, poţi întâlni elemente militare şi civile din toată Rusia. Este vorba în special de unităţi de voluntari Ruşi şi Cazaci formate în diferite regiuni ale Rusiei pentru a lupta chipurile pentru eliberarea Transnistriei. Şi este greu de spus dacă e vorba de un plan bine organizat ori de o simplă justificare a vechii expansiuni. Rezultatul este oricum o societate în care s'a pierdut controlul asupra forţelor militare, ceea ce ar trebui să ne pună pe gânduri - a susţinut specialistul american.

Se ştie că la comanda armatei a 14-a se află generalul Alexandr Lebed, un fost boxer mic, dârz, şi îndesat, care este considerat un potenţial succesor al Preşedintelui Boris Elţin. Generalul Lebed a declarat de altfel, că Rusia are nevoie de un... Augosto Pinochet. Unii observatori cred de asemenea că generalul Lebed ar putea organiza chiar o lovitură de stat, dar Daniel Goure se îndoieşte de acest lucru.

Este greu de crezut că cineva ar putea utiliza Moldova ca bază pentru a prelua conducerea la Moscova, a susţinut acesta. Generalul reprezintă însă o tendinţă bine conturată în actuala societate rusă. Este dorinţa de ordine în mijlocul haosului care pare să prevaleze la ora actuală. Având în vedere scăderea încrederii în Preşedintele Elţin, a încheiat Dl. Goure, nu este o surpriză pentru nimeni că poporul rus, oamenii politici, şi mijloacele de informare, duc lipsa unei figuri autoritare care să-i scoată din criză. Pe de altă parte, Moscova se teme însă că a creat un monstru pe care nu îl mai poate stăpâni. Şi într'adevăr încercările de până acum de domolire a generalului Lebed au eşuat.

Un alt vorbitor la recenta conferinţă a fost profesorul Charles Fairbanks dela Universitatea John Hopkins. Acesta a spus că eforturile Moscovei de destabilizare a fostelor republici sovietice dela periferia Rusiei ar putea destabiliza în cele din urmă însăşi Rusia.

Poţi crea mini-state ca Abhazia ori Trans-Nistria care nefiind recunoscute pe plan internaţional şi nefiind controlate de nimeni, nu sunt răspunzătoare în faţa nimănui, a susţinut profesorul. Ori poţi crea unităţi militare ca armata a 14-a, care sunt bine echipate şi pregătite să lupte, dar care nu aparţin nici unui stat. La un moment dat, asemenea armate ar putea să se îndrepte spre Moscova. Într'un asemenea scenariu, a încheiat profesorul Fairbanks, în viitor nimeni nu va mai putea garanta stabilitatea Rusiei mai mult decât garanta în prezent stabilitatea tostelor republici sovietice care o înconjoară.

Să fim atenţi

Gellu CARAZA

Dreptul istoric şi de neam pe care îl respectă popoarele civilizate nu poate fi pus în semn *"caduc"* pentru POPORUL ROMÂN, aşa cum ar dori acoliţii Moscovei.

În spaţiile româneşti ocupate se lucrează şi acum sub semnul forţei şi intimidării pentru distrugerea românismului până'ntr'atât că Românul nici nu mai îndrăzneşte să afirme că este Român.

După cinci ani dela revoluţie, constatăm că au trecut peste noi posibilităţi ferme de reîntregire a ţării. Dacă în fruntea statului am fi avut un Român în simţăminte, azi România ar fi fost reîntregită.

Reîntregirea a fost lansată în zilele revoluţiuei la Universitate şi ar fi trebuit cerută oficial atunci, nu lăsată la dospit şi apoi diluată cu mărunţişuri ca: manifestaţii libere, cetăţenie, vizite de bună voinţă, conferinţe, graniţe deschise, *"poduri de flori"*, toate calmante de dureri reumatice.

Din punctul de vedere al Reîntregirii, *"podurile de flori"* au fost o eroare, infuzându-ni-se sentimente şi entuziasm - destul pentru a ne face fericiţi - şi a ne opri la UVERTURĂ fără continuarea OPEREI. Atunci era momentul să alipim Basarabia pur şi simplu, clar şi precis, fără să fim cuminţi, să cerem DREPTUL ISTORIC ŞI DE NEAM.

Dar am pierdut atunci ca şi mai târziu din cauză că PUTEREA nu ne-a sprijinit pe noi, cei dela *"Pro Basarabia şi Bucovina"*, ci pe acei care manipulau. Aşa că am învins: noi cu sentimentele frăţeşti, ei cu siguranţa situaţiei.

Lupta dusă de oamenii de frunte ai Basarabiei şi Nordului Bucovinei încă înaintea revoluţiei, ascendând cu MAREA ADUNARE DELA CHIŞINĂU din 1987, nu a fost sprijinită după revoluţie. Am suferit înfrângeri care i-au pus în lanţuri pe Ilaşcu şi ai lui.

Ne lamentăm uneori spunând că *"peste toate cele ce se duc rămâne poporul"*. Dar, zic eu, dacă poporul nu este ajutat de figuri cu putere de analiză a momentului şi voinţă, e ca şi nimic - în cazul Românilor din teritoriile ocupate, cu dracomania rusească.

Am înghiţit multe în aceşti cinci ani dela revoluţie şi este timpul să fim foarte atenţi la politica subterană a Moscovei. Statutul politic al Basarabiei este blocat de Pactul Ribbentrop-Molotov pe care Rusii îl declară caduc, dar în acelaşi timp se sprijină pe el, împingând spre o aşa zisă Moldovă Mare! Cam aşa cum au procedat în trecut cu Planul Valev.

Nu mai vrem să trăim dezmembraţi, dezumanizaţi, comunizaţi!...

Gellu CARAZA
Purtător de cuvânt al
"Pro Basarabiei şi Bucovinei"
pentru România

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

"BASARABIE FRUMOASĂ"

Asociaţia Culturală Română din Hamilton-Canada, comemorează Unirea Basarabiei cu România

Anul acesta la 27 Martie s'au împlinit 77 de ani dela Unirea Basarabiei cu patria mamă - România.

Asociaţia Culturală Română din Hamilton a sărbătorit acest eveniment de o importanţă covârşitoare pentru istoria ţării noastre, în data de 26 Martie 1995, în decorul pitoresc al Câmpului Românesc, la Centrul Cultural *"Nae Ionescu"*.

Deschiderea festivităţii s'a făcut cu un Te-Deum solemn oficiat de preoţii Nicolae Zelea şi Dumitru Ichim, urmat de un parastas pentru toţi eroii căzuţi în lupta de apărare a acestui pământ veşnic românesc. În momentele emoţionante ale pomenirii ostaşilor morţi pentru acest pământ, toţi invitaţii nu au putut să nu îşi amintească de eroii încă vii care zac şi acum în puşcăriile guvernului rusofil dela Chişinău - şi anume grupul Ilaşcu.

După serviciul religios, Preşedintele Asociaţiei, Dl. George Donison s'a adresat în română şi în engleză participanţilor. În cuvântul său Dl. Donison a prezentat publicului atât pe membrii comitetului de organizare a acestei comemorări, cât şi pe invitaţii de onoare.

În scurta prezentare a semnificaţiei momentului 27 Martie 1918, Dl. Donison a pus accentul pe situaţia actuală a Basarabiei în contexul european şi mondial, în condiţiile în care toate celelalte teritorii obţinute de URSS prin odiosul pact Ribbentrop-Molotov au fost înapoiate ţărilor de care aparţineau. Dânsul a mai subliniat şi pericolul ca Românieі să i se impună renunţarea la Basarabia ca o condiţie a primirii ţării noastre în Comunitatea Europeană.

În continuare, Preşedintele Asociaţiei l-a invitat pe Dl. ing. Dorian Popescu - vorbitorul principal al acestei comemorări.

Dl. Popescu a început prin a descrie continuitatea populaţiei daco-romane pe acest pământ, trecând prin Evul Mediu şi până la cel de-al Doilea Război Mondial.

În extrem de interesanta sa expunere, vorbitorul nu a uitat să menţioneze izvoarele istorice, arheologice, etnografice şi de toponimie care ne îndreptăţesc să afirmăm fără şovăire apartenenţa acestui pământ şi oamenilor ei la ţara mumă.

Aşa precum o dovedeşte întreaga istorie zbuciumată a acestui pământ, încă din Evul Mediu, principalul duşman al ţării noastre a fost Imperiul Ţarist Rus, iar mai târziu continuatoarea lăcomiei sale structurale, Uniunea Sovietică.

D-nul Popescu şi-a încheiat conferinţa cu un mesaj plin de speranţă, reflectând aspiraţiile întregului popor român, că într'o zi Basarabia iubită va fi din nou trup din trupul ţării.

Sentimentele de adâncă emoţie şi autentic patriotism ale participanţilor la acest solemn eveniment au fost ridicate pe culmi de mare trăire sufleteasca de către invitatul de onoare al zilei, Dl. Ştefan Hruşcă.

Acest valoros reprezentant al muzicii folk româneşti, un artist de o mare sensibilitate şi trăire, a revenit de curând din ţară, unde a întreprins un turneu plin de succes cu colinde de Crăciun. Cu ocazia prezenţei sale în ţară, artistului i s'a decernat al doilea disc de aur din cariera sa, pentru seria de discuri conţinând colinde tradiţionale româneşti.

Publicul prezent la festivitatea dela Câmpul Românesc, a aplaudat cu frenezie binecunoscutele cântece dedicate Basarabiei: *"Basarabie frumoasă"*, *"Treceţi batalioane române Carpaţii"*, *"Când a fost să moară Ştefan"*, *"Marşul Basarabiei"*.

Au fost momente înălţătoare când toată asistenţa, în picioare, alături de Ştefan Hruşcă, a cântat cu patos şi cu lacrimi în ochi aceste cântece nemuritoare.

În partea a doua a recitalului susţinut de mult îndrăgitul artist, au putut fi ascultate melodii *"clasice"* din repertoriul muzicii folk româneşti precum: *"Ochii tăi"*, *"Un copac cu flori"*, *"Balada mielului"* etc.

În bună tradiţie românească, această comemorare a fost însoţită şi de un banchet unde, ca de obicei, s'au servit bucate pregătite cu mare pricepere de către doamnele care fac parte din asociaţie.

Întreaga atmosferă a acestui eveniment a fost dominată de solemnitatea comemorării eroilor neamului, de adânca trăire a martiriului Basarabiei, dar şi de certitudinea lăuntrică a fiecăruia dintre cei prezenţi că viitorul va ajuta neamul nostru greu încercat să-şi realizeze idealul naţional: Unirea Basarabiei cu România.

Roxana EFANOV

Fraţi Români

La sfârşitul anului 1980, am lansat un apel prin *"Cuvântul Românesc"*, pentru sărbătorirea ZILEI EROILOR în cimitirul militar din Soultzmatt (Alsacia), unde dorm 687 de tineri români. S'au organizat 14 pelerinaje anuale, compatrioţii din Europa occidentală au participat cu suflete curate de buni Români.

Începând cu acest an (1995), o schimbare va avea loc. Deoarece pelerinajul în autocar a devenit tot mai dificil pentru Românii din Paris, cu călătorie în timpul nopţii, apoi ceremonia şi întoarcerea la Paris în aceeaşi zi, parcurgându-se peste 1100 de Km., s'au hotărît următoarele:

Pelerinajul la Soultzmatt va continua Sâmbătă 3 Iunie 1995, la ora 13, organizat de Românii din Freiburg (Germania), situat la aproximativ 40 de km., împreună cu Românii din Strasbourg (Franţa). Serviciul religios va fi oficiat de părintele Dumitru Popa, din Freiburg.

Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România, Filiala Franţa, va organiza un pelerinaj în Nordul Franţei, la cimitirele unde se află Români căzuţi tot în Primul Război Mondial, ca aliaţi ai Franţei.

Sâmbătă 3 Iunie 1995, la ora 12, va avea loc un serviciu religios oficiat de preoţii români din Paris, în cimitirul oraşului Maubeauge, unde se află un minunat careu în care dorm 80 de tineri români. Invităm la Maubeauge, lângă frontiera franco-belgiană, pe Românii din Belgia şi Olanda.

În drum spre Paris, vom continua pelerinajul la mormintele din cimitirele:

Assevent (cu 12 Români), Effry (cu 22 de Români), Hirson (cu 275 de Români), Rethel (cu 12 Români), Signy-l'Abbaye (numărul încă necunoscut).

În anii viitori vom merge şi la alte cimitire din Nordul Franţei.

Plecarea din Paris va avea loc Sâmbătă 3 Iunie 1995, la orele 7, dela Biserica Ortodoxă Română, Métro Masunert-Mutualite. Revenirea la Paris în acelaşi loc şi aceeaşi zi, la ora 22.

Dumnezeu să binecuvânteze România!

Remus RADINA
Paris

INVITAŢIE

LA COLOCVIUL
"DE CE NU SE FACE REÎNTREGIREA?"
10 - 11 Iunie 1995

Organizat de
"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Aula Universităţii
-Facultatea de Drept-
Bd. M.Kogălniceanu 64
Bucureşti

Colocviul este patronat de Majestatea Sa Regina Ana şi va avea ca invitaţi de onoare pe Emil Constantinescu, Corneliu Coposu, Doina Cornea, David Funderburk, Octavian Paler şi Petre Mihai Băcanu.

La acest colocviu vor participa următoarele personalităţi din ţară şi din exil: A. Albu, Gh. Anca, V. Bârsan, H. Căndroveanu, G. Caraza, M. Cojocaru, T. Dumitrescu, S. Făbor, I. Filiciuc, V. Frunză, I. Gherman, O. Ghibu, N. Giuvara, N. Lupan, V. Moisiuc, N. Bănică-Ologu, Al. Paleologu, A. Popa, C. Poghirc, I. Puiu, B. Rădulescu, J. Rotaru, I. Roşca, S. Roşca-Stănescu, B. Samochiş, Gh. Tatomir, T. Tătaru, V. Tărăţeanu, I. Varlam, şi D. Zamfirescu etc.

Compatrioţii care nu au posibilitatea să participe la Colocviu, pot trimite scurte mesaje şi sugestii la adresa: Gellu Caraza, Drumul Taberei 27, Bloc Z33, etaj 10, apt. 62, sector 5, cod 72622, Bucureşti.

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
- HAMILTON, ONTARIO CANADA -
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
23 - 30 IULIE, 1995
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ
Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
şi cele necesare gătitului
Pentru informaţii scrieţi pe adresa:
Asociaţia Culturală Română
P.O. Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5

DESPRE A FI SAU A NU FI ROMÂN

——Radu NEGRESCU-ŞUŢU——

Este ştiut de când lumea, că devărul iese din gura copiilor şi a nebunilor. Oamenii care sunt adulţi şi sănătoşi la minte ştiu că devărul trebue câte odată trecut sub tăcere, căci poate displace, jigni sau răni unele persoane.

Diplomatic vorbind, nu foloseşte nimănui şi la nimic să-i spui uni cocoşat că este cocoşat, ori unei femei urâte că este urâtă, deşi acesta este un adevăr, însă un adevăr gratuit.

De altfel, acesta poate fi un adevăr doar pentru observator, căci cocoşatul nu se va socoti chiar atât de cocoşat, iar femeia urâtă nu se va vedea urâtă, ci doar mai puţin frumoasă decât altele.

Adevărul mai poate fi aruncat în faţă şi în alte două cazuri, ştiute tot de când lumea, la mânie şi la băutură. Şi în aceste două cazuri, exprimarea lui nu foloseşte la mare lucru, în nici un caz celui care-l rosteşte.

Dacă vorba este de argint, atunci tăcerea este de aur şi se pare că dacă avem doar o gură şi în schimb două urechi şi doi ochi, este spre a putea asculta şi observa mai bine şi mai mult, înainte de a vorbi.

Marc Aureliu, împăratul filosof în timpul liber, spunea: *"Observă neîncetat totul!"*

Fiind exilat din anul 1977, am observat printre altele şi acest interesant fenomen numit *"exilul românesc"*, fenomen care nu poate fi analizat decât dacă este trăit, aşa cum un celibatar nu poate vorbi despre căsnicie, ori un ateu despre credinţa în Dumnezeu.

Trăind în Franţa, ţară latină şi model de cultură şi democraţie pentru noi (fără a pretinde a analiza aici şi deficienţele societăţii franceze), fără a judeca sau condamna, căci nu am acest drept, nu am putut totuşi să nu observ că mulţi Români au luat decizia de a se rupe total de trecut şi de a începe o nouă viaţă în ţările care i-au primit.

Le respect această decizie, fără a putea fi totuşi de acord cu ei, căci nu te poţi despărţi de trecut, trecutul neavând nici o vină.

Exilatul român este asemeni copacului care creşte către cer, întinzându-şi ramurile către libertatea văzduhului, neîngrădit de nici o barieră.

Totuşi, copacul nu poate exista, biologic vorbind, dacă nu are nişte rădăcini bine înfipte undeva, într'un pământ de unde să îşi poate trage seva şi forţa vitală necesare existenţei sale.

Copacul dezrădăcinat încetează de a mai exista, libertatea nemai folosindu-i la mare lucru, decât în mod aparent şi iluzoriu.

Iar copacul care caută a prinde rădăcini într'un alt pământ decât al său riscă să nu mai semene nici cu copacii lăsaţi acasă, de lângă care a fost silit să plece, dar nici cu cei cu care ar dori poate să se asemene, confundându-se într'un mimetism natural, cauzat de un instinct de autoapărare.

Va deveni un nou soi de pom, asemeni celor obţinuţi în mod artificial prin altoire, un soi de hibrid, de cobai al regnului vegetal.

Sunt Român, căci nu pot şi nu doresc să fiu altceva şi pentrucă denumirea sau calificarea *"de origine română"* atribuită unui Român stabilit în străinătate mă doare, chiar şi atunci când nu este vorba despre o celebritate internaţională.

Mă întristez atunci când Românii din Franţa, la modul cel mai serios, se exprimă astfel:

- "Noi, Francezii" sau *"La noi, în Franţa"*.

În primul rând, deşi posesori ai unui paşaport francez, aceşti oameni nu vor fi consideraţi niciodată de către Francezii *"de naissance"* decât nişte Francezi *"de papier"*, asemeni Magrebinilor, Africanilor, Martinichezilor, Vietnamezilor sau Cambodgienilor, adică tot un fel de meteci, de imigranţi, chiar dacă uneori emigranţi sau *"rastaquouères"*.

Se pare că vechii Greci au descoperit şi definit xenofobia pentru încă mult timp, dacă nu cumva pentru totdeauna.

În al doilea rând, deşi posesori ai unui paşaport francez, aceşti oameni nu vor fi consideraţi niciodată Francezi, nici măcar de către foştii lor compatrioţi exilaţi.

După primele câteva cuvinte rostite, Francezul va sesiza apartenenţa lor la o altă limbă maternă decât franceza şi îi va trata ca atare, adică, ca pe nişte străini de limba, cultura şi civilizaţia lor.

O barieră invizibilă dar perceptibilă se va instala de îndată între cei doi interlocutori.

În funcţie de gradul de cultură, educaţie, civilizaţie sau curiozitate, Francezul îi va pune sau nu în următoarele minute, inevitabila întrebare-cheie:

- *"De quel pays êtes-vous?"* sau într'un mod mai elevat:

- *"De quelle origine êtes-vous"* - ceea ce înseamnă exact acelaşi lucru.

Întrebare care, în codul bunelor maniere din Occident, ediţia sfârşit de secol XX, nu se pune, precum alte trei înterbări: - *"Cât câştigi pe lună?"*, *"De ce religie eşti?"* şi *"Cu cine ai votat?"*

Românul care nu doreşte să fie Român, inevitabil chiar dacă imperceptibil, se va trăda printr'un cuvânt rostit sau folosit altfel decât trebue, printr'un diftong, ori un triftong, printr'un accent grav, ascuţit sau circumflex greşit, printr'o *"liaison"* folosită când nu trebuia sau nefolosită când trebuia, prntr'un *"h"* aspirat sau mut şi atunci va urma inevitabila constatare:

- *"Monsieur, vous avez un charmant petit accent!"* (de regulă *"charmant"* şi *"petit"* sunt folosite în mod peiorativ), *"de quelle nationalité (origine) êtes-vous, donc?"*

Cu moartea în suflet, postulatul la naţionalitatea franceză, aspirantul la limba lui Voltaire, va explica că este născut într'o altă ţară, din nefericire, dar că în prezent este la fel de Francez ca şi interlocutorul său.

Fără comentarii din partea acestuia, căruia însă i se va putea citi doar un zâmbet ironic instantaneu în privire sau în colţul buzelor.

Acum, faptul că nu poţi trece drept Francez din cauza accentului (mai mult sau mai puţin pronunţat) în faţa Francezilor adevăraţi (care vorbesc fără accent, ei), nu constituie un complex ori un obstacol de netrecut, decât pentru cei care doresc să pară Francezi în ochii Francezilor sau ai foştilor compatrioţi români (exilaţi sau nu), adică să pară ceea ce nu sunt şi nu vor fi niciodată.

Căci niciodată Francezul nu îi va considera egalii lui, celui născut şi crescut pe pământul acestui mare popor, atâta timp cât (deşi un nume se poate schimba sau franciza) accentul în vorbire persistă şi deranjează auzul său.

Mai gravă însă decât atitudinea Francezilor (care poate fi pardonabilă totuşi din punctul lor de vedere) este cea a Românilor rămaşi în ţară. La aproape toţi Românii de acasă care m'au vizitat la Paris după ani de zile de despărţire, am constatat un fel de tic verbal.

Mi se adresează cu: - *"Voi, Francezii"* sau *"la voi, în Franţa"*, lucru care dovedeşte că deocamdată, pentru cei din ţară, noi cei plecaţi în pribegie, încetăm de a mai fi Români.

Acest lucru nu se poate explica decât din cauza intoxicării comuniste şi post-comuniste la care au fost şi sunt în continuare supuşi, intoxicare care a reuşit să altereze până şi gândirea rudelor apropiate ale celor plecaţi, ca să nu mai vorbim de ceilalţi Români care nu sunt decât prieteni sau cunoştinţe.

Degeaba le explic că deşi trăiesc în Franţa, patria mea nu poate fi decât una singură, adică România (nu poţi avea două patrii în acelaşi timp), ţara pe care o iubesc şi unde m'am născut, ţara părinţilor şi a strămoşilor mei, ţara în a cărei limbă mă exprim, gândesc, simt şi socotesc (număr).

- *"Degeaba,* - mi se spune, - *odată plecat nu mai poţi fi Român şi România încetează să mai fie ţara ta şi fiindcă trăieşti în Franţa, acum eşti Francez, iar Franţa este noua ta ţară!"*

Logică de neclintit, în optica lor!

Mi s'a pus întrebarea, foarte pertinentă de altfel, de ce rostesc de exemplu *"La noi în ţară a venit căldura"* ori *"La noi încep alegerile prezidenţiale"* sau *"Este mare inflaţie acasă"*, când în Franţa este frig şi plouă, când alegerile prezidenţiale au avut loc de mult şi când nici vorbă nu poate fi de vreo inflaţie în Franţa.

Pentru simplul motiv că *"acasă"* nu poate fi pentru noi decât în România, ţara părăsită doar temporar sau doar geografic, însă prezentă şi purtată mereu în sufletul nostru, cei care ne simţim Români şi care dorim să rămânem Români.

Referitor la Franţa, m'aş exprima poate *"În Franţa a venit căldura"* sau *"Aici, în Franţa, încep alegerile"*, însă în nici un caz *"La noi, în Franţa"* sau *"Acasă"*, pentrucă Franţa nu este a noastră, ci a Francezilor (precum este şi normal să fie), aşa cum România nu este decât a noastră, a Românilor.

Turcii dela noi, împământeniţi după revoluţie, deşi deveniţi cetăţeni români, nu pot simţi româneşte şi vor continua să trăiască în comunitatea lor, cu limba, religia şi obiceiurile lor şi se vor simţi Turci în continuare, lucru firesc de altfel.

Românizarea lor nu a fost afectivă, ci din raţiuni de ordin economic, ei fiind nişte mărunţi oameni de afaceri, puşi pe căpătuială.

Este ştiut că în afaceri nu există nici patrie nici sentimente.

Fiului meu care copil fiind, nu înţelegea de ce noi nu suntem Francezi, dacă trăim în Franţa, i-am explicat că soarta ar fi putut să ne azvârle nu în Franţa, ci în Japonia, spre exemplu.

Sunt mii de Români care trăiesc şi prin locuri mai exotice (Japonia, Noua Zeelandă, Africa, Hawaii, ba chiar şi în Alaska), după cum le-a fost norocul sau alegerea personală, care în momentul părăsirii ţării, de fapt nu a contat prea mult.

Oamenii nu se refugiază întotdeauna unde vor ei, ci unde pot şi unde mai sunt încă primiţi.

Deci îi explicam fiului meu, încă copil pe vremea aceea, că s'ar fi putut la fel de bine să ajungem în Japonia, care, să presupunem că ar fi fost singura ţară care mai acorda azil politic, sau că mi s'ar fi oferit doar acolo, un contract de muncă avantajos.

Deci el (fiul meu), ar fi venit pe lume în Japonia şi s'ar fi născut cetăţean japonez, poate. Iar părinţii lui, după câţiva ani de şedere, ar fi dobândit cetăţenia japoneză, noi devenind astfel o familie japoneză, lucru ridicol şi de neconceput vreodată, nici pentru Români şi nici pentru Japonezi. Atunci ce am fi fost?

La care fiul meu mi-a dat singur răspunsul: *"Nişte Români care trăiesc în Japonia!"*

Acum băiatul meu este adolescent, a depăşit stadiul complexelor etnice şi religioase, îşi trăieşte românitatea în Franţa şi ortodoxia într'o ţară catolică şi nu îi este ruşine să vorbească româneşte sau că este Român, născut în exil, din părinţi români.

Întorcându-ne însă la aceşti bieţi Români care îşi caută un refugiu într'o lume care nu este şi nu poate fi decât parţial a lor (va fi cu siguranţă a copiilor lor, cu riscul însă de a o pierde pe cealaltă), ei nu înţeleg că reprezintă ţara lor, precum şi această ţară îi reprezintă pe ei.

Un Român care trăieşte în Franţa este privit cu curiozitate, compătimire, milă, uneori chiar cu o oarecare jenă, căci el jenează fără să vrea. Cine este sau ce poate fi el în ochii Francezilor?

Este oare un om care a suferit în ţara sa sub regimul dictatorial comunist? Oricum, aceşti oameni sunt prea mulţi şi Franţa are şi aşa problemele ei, aşa că ar putea să se întoarcă la el acasă acum.

Este oare un spion, *"un taupe"*, cum se descoperă mereu în Occidentul credul?

Este oare un *"ţigan"* dintre cei care umblă cu cartonaşul prin metrou sau cu acordeonul şi scripca, înjurându-i pe Francezii care nu îi dau sau chiar pe cei care îi dau câte un bănuţ?

Este oare un terorist dela Revoluţie, membru al temutei Securităţi, care caută să îşi piardă urma în Occident?

Oricine ar fi, el nu este binevenit şi este privit cu aceeaşi privire cu care este privită ţara sa, ţara unde comuniştii au urmat comuniştilor prin alegeri *"libere"*, ţara aurolacilor minori şi a copiilor bolnavi de sida (în numele căroara se cerşesc bani în Occident), ţara unde Ceauşescu a fost asasinat fără a fi judecat, ţara unde minerii au fost aduşi de către preşedinte spe a-i căsăpi pe intelectuali şi pe opozanţi, ţara unde M.S.Regele este *"interdit de séjour"*, ţara unde proprietăţile confiscate de către comunişti rămân în continuare confiscate, ţara unde cei 60.000 de morţi dela Revoluţie au dispărut fără urmă precum s'au evaporat şi teroriştii lui Ceauşescu, ţara unde toţi condamnaţii fostului regim au fost graţiaţi, ţara unde domneşte absurdul, frica şi nepăsarea colectivă, abil manipulate şi întreţinute de preşedintele ales prin fraudă morală şi electorală.

Cu totul altfel este privit un Englez ori un American care trăiesc în Franţa şi căroara li se acordă respectul cuvenit ţării pe care o reprezintă şi care îi reprezintă.

Niciodată un Elveţian sau un German nu va fi privit drept cel care a venit să mănânce franzela *("ba-*

Continuare în pag. 20

CARTI-ZIARE-MUZICA-VIDEO-ARTIZANAT

din ROMANIA *LA DVS. ACASA PRIN* ARTIMMEX

Marcati cu "X" in casuta comenzii dorite si completati pretul respectiv in ultima coloana din dreapta. Romania libera(RL), Evenimentul zilei(EZ), Adevarul, Cotidianul, Gazeta sporturilor, se livreaza in set de 6 pe o saptamana sau numai ultimul ziar (de marti) sosit joi. RL si EZ exista si in set de 3 (ultimele 3 zile). Pentru produse nelistate, scrieti/telefonati/FAX. Preturile sunt in US$.

Intrebati de reviste pt. copii!

ZIARE / SAPTAMANALE: (Daca sint 2ziare/carti,incercuiti doar cel dorit:)	Bucati in set,	Abonament 1 luna/4 sapt. X	Abonament 3 luni X	Abonament 6 luni X	X	VALOARE $
1. Romania Libera sau Evenimentul Zi	Sase	$34.95	$99.95	$199.00	Incercati	
2. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Trei	$27.95	$77.00	$150.00	revista	
3. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Unu	$15.95	$47.88	$96.88	ilustrata	
4. Expres Magazin or Bursa orCapital	Unu	$15.99	$39.89	$79.49	Bucuresti	
5. Gazeta Sporturilor sau Fotbal (Plus	Unu	$13.95	$43.88	$86.78	Match	
6. Gazeta Sporturilor in set	Sase	$29.98	$67.86	$135.86	pe o	
7. Academia Catavencu, saptamanal	Unu	$12.95	$38.85	$77.68	luna!!	
8. Bucuresti Match, lunar-senzational	Unu	$6.95	$23.65	$46.50	<--"X" aici	
9. Rebus?:15 feluri:Rebus Flacara:			$13.96	$27.49 *$		

spatiu pentru comenzi de alte ziare nelistate *pentru ne-listate, de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte ziare: dati telefon/FAX/scrieti la Artimmex SUBTOTAL ZIARE:

CARTI: AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1. Ion Mihai Pacepa -	Mostenirea Kremlinului (cantitate limitata)	VENUS	$14.50		
2. Fantomele lui Pacepa	Ghe. Ionescu Olbojan (best seller-USA/Canada)	CORIDA	$12.99		
3. Am fost cioplitor de hime	re-Dumitru Popescu ("Dumnezeu") (marturisiri!)	ALBATROS	$11.99		
4. Sanda Marin -	Carte de bucate (da, renumita carte!)	ORIZONT	$12.99		
5. Eu i-am salvat pe evreii din Romania -	Radu Lecca-uluitoare dezvaluiri!	ROZA VANT	$12.99		
6. Pavel Corut -	Culisele spionajului/"adevarului": 11 titluri ("seriale"),buc.:	MIRACOL etc	$8.99		
7. Nostradamus -	Rusia si Romania in profetia lui Nostradamus!	ROZA VANT	$9.99		
8. Eliade sau Vulcanescu sau Noica sau Cioran sau Blaga		HUMANITAS	$10.99		
9. Maresal I. Antonescu -	Epistolarul infernului (scrisori Bratianu-Antonesc	ALBATROS	$12.99		
10. Marele Dictionar al viselor (talmacire pe subiecte),s.a.-Autori renumiti		DALSI	$11.99		
11. Clasici - de la Eminescu..Caragiale..Toparceanu..Radu Tudoran (simplu/lux)		ALBATROS	$7.99..34.99		
12. Dictionare: Englez-Roman SAU Rom.-Engl-fiecare 556p.		GRAMAR buc.	$13.99		
13. Romane de dragoste sau detective (in traducere sau romanesti)		diversa	$7.99..12.99		
14. Carti pentru copii de Petre Ispirescu si multi altii (Revista "Mickey Mouse", "Univers")			$2.49..10.99		
15. "Cronica Secolului XX": stiri reproduse din presa anilor 1939,1940 etc. De n		diverse	*$ 3.99		
16. spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere:	(alte 300 titluri disponibile)		*$		

*de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte carti: cereti catalogul nostru prin scris/telefon/FAX SUBTOTAL CARTI:

CASETE-MUSICA-CD-VIDEO TITLU	PRET	$
1. "DIVERTIS":cei mai buni (12) comici de la Mircea Crisan incoace -vol.I/II impreuna, numai	$13.99	
2. Muzica populara:M.Tanase,E.Gavris,I.Ciobanu,D.Siminica,Ioana Radu etc.Vol.I	$9.99	
3. VIDEOURI: COMICI (M.Crisan, Birlic, A.Pelea, DIVERTIS etc.); Irina Loghin, Ciocarlia, piese de teatru		

Pentru lista de casete/CD-uri/VIDEO si pret, telefonati, scrieti, fax la ARTIMMEX SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica - TOTAL COMANDA: $

ARTIZANAT DIN ROMANIA prin ARTIMMEX- CERETI LISTA SI PROSPECTE - VIZITATI MAGAZINUL NOSTRU DIN TORONTO

Pretul NU include livrarea ($3.50/carte pt. America).Produse ARTIMMEX se pot obtine si prin posta/abonament cu livrare ingaduiti 1-4 saptamani.Se vand in TORONTO la: Magazinul Principal ARTIMMEX, asociat cu croitoria "As You Like It"-8 Craighurst, colt cu Yonge St.#2628, (la "mmuffins" vis-a-vis "Sporting Life")nord de Eglinton Av.-tel.416-486 6915. Baxter's Fine Foods-798 Sheppard Ave E., "Gerry's Smoke"-747 Don Mills Rd., "Forest Convenience"-105 Parkway Forest Dr., "Apollo Travel"-1500 Bathurst, TEC-1808 Danforth Ave. Duminica (12-2:00pm), biserica "Sf.Gheorghe"-241 Rosethorn Ave. MONTREAL: "Bucarest Deli"- 5808 Cote St. Luc., "Gourmet Inc."-5771 Victoria Ave., Biserica "Buna-Vestire"-Casa Romana"-8060 Cristophe Colomb, "ROMTRADE(TEC)", 371 rue de l'Eglise,Verdun. WINDSOR: Clubul "Unirea" Dl. G.Harbuz, 2661 Scarsdale St. Alte puncte in T.O.: Cofetaria "AMADEUS"-7380 Bathurst St. at Clarke; Restaurantul "Dida's"-170 West Beaver Creek (Richmond Hill, Hwy 7/Leslie) Vancouver/Kitchener: prin oficiile TEC. In DETROIT/Southfield: "American Ambassador"-14900 Ten Mile Rd., Catedr. Sf.Gheorghe & Pogorarea Sf.Duh

Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau Money Order la ARTIMMEX:

Name: Mr. Mrs. Miss Ms.

Telephone Data:ziua,luna,anul:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII, COMENZI SPECIALE ETC. ADRESATI-VA DIRECT LA:

ARTIMMEX

NOU: ZIARE DIN ROMÂNIA ÎN HAMILTON LA "GREEK CORNER" 633 KING ST.E. (MUTAT DELA "SUPER JAY")

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Willowdale, Ontario M2H 3N3 CANADA

Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

NEAMUL ROMÂNESC ÎN FAŢA JUDECĂTORULUI SUPREM

Auzit-ai Doamne, până acum doar mărturii false despre Neamul Românesc, spune Arhanghelul Mihail, trimis din Cer ca să ne păzească de cel viclean.

Auzit-ai Doamne, mărturia că Românii au trimis 400.000 de Evrei din Transilvania în lagărele dela Auschwitz din Polonia, când stăpân în acele vremuri, pe acel pământ românesc, erau Ungurii.

Auzit-ai Doamne că'n Armata lui Antonescu legionarii, sub comanda lui Horia Sima, violau femei şi, ucideau Evrei... când Sima era în Germania şi legionarii erau la Sărata pregătiţi pentru prima linie de foc.

Şi iarăşi, auzit-ai Doamne, multe rele despre noi, Neam creştin, cu certificat de naştere înregistrat pe Columna lui Traian din Roma, de aceea Doamne te rugăm:

Dă-ne voie să ne dovedim iubirea de aproapele şi omenia ce-ai zidit-o în suflet chemând în faţa ta un singur martor.

Cererea apărării este aprobată şi martorul vine şi se aşează pe scaun lângă masa Judecătorului Suprem.

Dăm dialogul dintre Arhanghelul Mihail şi martor:

Arhanghelul: *Cum te cheamă?*

Martorul: *Alexandru Şafran şi sunt Şef Rabin al Genevei.*

Arhanghelul: *Ce legături ai avut cu România?*

Martorul: *M'am născut la Bacău, în Moldova, şi în anii 1940-1947 am fost Rabinul Şef al Evreilor români, de asemenea sunt singurul supraviețuitor al Senatorilor de dinainte de cel de-al Doilea Război Mondial.*

Arhanghelul: *Ai fost în timpul războiului în România?*

Martorul: *Am fost.*

Arhanghelul: *Mărturiseşte-ne despre viaţa Evreilor din zilele când România era aliată cu Germania nazistă.*

Martorul: *Sinagogile, şcolile, teatrele evreieşti erau deschise şi nimeni n'a purtat banderolă galbenă la mână ca să-l identifice că-i Evreu, aşa cum se purta în Germania şi în alte ţări.*

Arhanghelul: *Ce-ai aflat despre Evreii din Transnistria?*

Martorul: *Am aflat că Antonescu a propus că, dacă Aliaţii plătesc cheltuielile drumului, atunci vapoarele româneşti sunt gata să-i transporte pe Evrei într'o zonă neutră.*

Arhanghelul: *Care a fost rezultatul?*

Martorul: *Anglia a aflat de planul de salvare şi a divulgat "complotul" la BBC. In consecinţă, un vapor românesc cu 800 de suflete în drum spre libertate a fost, la cererea Angliei, torpilat de Ruşi în Marea Neagră.*

Arhanghelul: *A trimis Antonescu vreun Evreu în lagărele de exterminare din Polonia?*

Ca răspuns al Eminenţei sale, Rabinul Şafran, citeşte un articol publicat în *"România Liberă"*, 29 Martie, 1995:

"România, din punct de vedere al deportărilor Evreilor în Polonia, se situează în rândul puţinelor ţări europene cotropite de naziști care nu şi-au trimis copiii să moară la Auschwitz".

Arhanghelul: *Deci România i-a socotit pe Evrei ca fiii ei?*

Martorul: *Da, România a căutat, pe cât a fost posibil, să-i scape pe Evrei de furia lui Hitler.*

Arhanghelul: *Unde ai făcut aceste declaraţii?*

Martorul: *În Plenul Senatului Român în ziua de 28 Martie, 1995.*

Arhanghelul: *Cine te-a ajutat ca să ocroteşti pe Evrei?*

Martorul: *Mai întâi omenia şi bunul suflet al Românului. Ne-a sprijinit I.P.S. Bălan, Mitropolitul Ardealului; Regina Mamă şi mulţi, foarte mulţi intelectuali ai ţării.*

Arhanghelul: *Ştia Antonscu despre acest ajutor discret?*

Martorul: *Antonescu ştia totul dar de teamă ca să nu-l aresteze Hitler se făcea că nu vede, n'aude...*

Apoi martorul, cu ochii înlăcrimaţi şi-a descărcat sufletul:

- Eu am trăit şi suferit alături de Români şi sunt mândru să spun: "România... nu mi-a trimis copiii să moară al Auschwitz".

Judecătorul pune şi el câteva întrebări martorului.

- Există antisemitism în România?

Martorul: *Nu*

Judecătorul: *E vreo ameninţare că se va abate asupra României un val de antisemitism?*

Martorul: *Da*

Judecătorul: *Spune-ne cine doreşte să provoace antisemitismul?*

Martorul: *Îl doresc deopotrivă extremiştii, aşa-zişi creştini şi aşa-zişi evrei.*

Judecătorul: *Curios, există Evrei care doresc antisemitismul?*

Martorul: *Da, şi spre marele regret al majorităţii Evreilor, se găsesc printre noi astfel de elemente; citez un caz autentic:*

La Brăila, o Evreică a angajat doi tâlhari creştini ca să-i jefuiască Sinagoga, dar înainte ca poliţia să descopere târgul dintre cei trei, la instigaţia "Diavolului" unii au răguşit strigând: săriţi că'n România naziştii ne distrug sinagogile!

După un moment de tăcere Judecătorul l-a întrebat pe Arhanghel dacă mai are vreo întrebare de pus martorului:

Arhanghelul: *Prin declaraţia fostului Şef Rabin al Evreilor români, Alexandru Şafran, apărarea a spus tot ce-a avut de spus.*

•••

MICA PUBLICITATE

Anunţurile din această rubrică sunt redactate de solicitanţi

Căsătorii

• D-nă Românca, 34 ani, bacalaureată, prezentabilă, bine situată în Elveţia doreşte cunoştinţă pentru căsătorie cu domn intelectual 33-38 ani, max. 1,75 m înălţime, cetăţean american, canadian sau al unei alte ţări occidentale, serios, sincer, prezentabil, manierat, sănătos, prolific, fără copii sau alte obligaţii, gospodar, cu situaţie materială şi financiară bună. Răspunsuri serioase dela persoane corespunzătoare cu autobiografie, detalii şi fotografie color recentă, pe adresa: P.O. Box 12241, 6000 Lucerne 12, Switzerland.

• Doamnă titrată, văduvă, cu domiciliul în RFG, caută domn corespunzător, bine situat, peste 60 de ani din Europa sau Israel. Răspunsuri la: Paul Morcov (pentru Jeni), Postfach 10 13 16, 63069 Offenbach/Main, Germany.

• Farmacistă, 33 ani, stabilită în RFG, caută domn corespunzător din Europa sau Israel. Răspunsuri la: Paul Morcov (pentru Carmen), Postfach 10 13 26, 63069 Offenbach/Main, Germany.

Ofertă

• Doresc să realizez sculptura unei catapetesme, pentru o biserică ortodoxă română din Canada sau U.S.A., urmând ca beneficiarul să asigure: materialele, casă şi masă, asigurare pentru sănătate, viza de intrare în Canada sau U.S.A, două bilete de avion dus-întors (soţ şi soţie). Pentru detalii telefonaţi în România la: 011 40 364 36387, sau la Toronto: 416 481 6821.

Vânzare sau schimb de apartament

• Vând apartament în România cu trei camere, bucătărie mare, două holuri, trei debarale şi balcon, sau schimb cu: Toronto, Hamilton, Niagara on the Lake, sau o fermă modestă în Sud Ontario. Telefon România: 011 40 364 3687, sau telefon Toronto: 416 481 6821.

DESPRE A FI SAU A NU FI ROMÂN

Urmare din pag. 19

guette") franceză naţională sau să ocupe locul de muncă al unui şomer francez.

Atunci, Domnilor, rămâneţi măcar Români, deşi este greu, în speranţa că într'un viitor apropiat, România şi deci implicit şi Românii vor fi priviţi şi apreciaţi după adevărata lor valoare.

Să luăm acum cazul unui Francez care trăieşte în America, în Australia sau în oricare altă ţară decât a sa.

Dacă este femeie, se poate stabili în altă ţară prin căsătorie, de exemplu. Bărbat fiind, se poate stabili pentru afaceri, legea fiscului francez fiind mai drastică pentru el decât cea a altei ţări.

Niciodată, sau aproape niciodată, aceşti oameni nu îşi vor renega ţara, căutând să devină Americani sau Australieni, în detrimentul originii şi cetăţeniei lor de care sunt mândri şi pe bună dreptate.

Francezul din America nu îşi va pierde limba după câteva luni doar, asemeni Românilor de proastă calitate pe care i-am întâlnit în America şi care se exprimă într'un jargon ridicol *("Well, vezi, eu nu mai speak bine românește, because* au uitat, *you see...")*

Francezul va citi *"Le Figaro"* şi va merge la Ambasada sau Consulatul ţării sale să îşi facă datoria votând în cadrul alegerilor prezidenţiale, fiind la curent şi interesat cu tot ce se întâmplă în ţara sa, Franţa.

În fine, Francezul din America nu va fi socotit niciodată de către Francezii rămaşi în Franţa, drept altceva decât ei. Pentru ei, el va fi în continuare la fel de Francez ca şi el, cu diferenţa că locuieşte într'o altă ţară, lucru nesemnificativ, aceasta fiind doar o alegere personală a unui om liber.

Poţi fi la fel de bun Francez trăind şi într'o altă ţară, precum poţi fi la fel de bun Român trăind la Paris ori aiurea. Acest articol, cu siguranţă, va supăra şi va deranja pe cei care s'ar putea simţi avizaţi, făcându-i să îşi pună întrebarea:

- "Cine este acest domn Negrescu, care îşi permite să ne dea lecţii de patriotism?"

Acestora, le răspund anticipat, că scopul meu nu a fost să dau nici un fel de lecţii nimănui, nefiind în măsură să îmi dau nici măcar mie.

Că trăind exilul românesc din plin, am observat şi remarcat cele scrise mai sus, într'o proporţie minimă, din fericire.

Că fac eforturi permanente spre a nu îmi pierde identitatea de Român, lucru pe care doar îl recomand, celor care ca şi mine trăiesc printre străini, nu întotdeauna binevoitori faţă de noi.

Că există şi Francezi remarcabili, pentru care faptul de a fi Român în Franţa nu implică neapărat şi condiţia de *"paria"* în societatea franceză, care departe de a fi xenofilă, este totuşi tolerantă.

Că România şi Românii nu sunt chiar aşa cum sunt văzuţi de către gazdele noastre (din cauza amprentei comunismului), ci din contra şi că ei pot fi apreciaţi la fel de bine ca popor cât şi individual.

Că îmi iubesc şi stimez compatrioţii, chiar dacă nu sunt uneori de acord cu opiniile lor, nereuşind să fiu de acord nici măcar cu mine însumi întotdeauna.

Că scopul acestui articol nu a fost decât de ordin personal şi sufletesc, în dorinţa de a mă elibera de nişte gânduri care mă frământau de mulţi ani, în speranţa că odată aşternute pe hârtie, ele ar putea ajuta sau folosi şi altora.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	20.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 de pagini	
JURNALUL FERICIRII de N. STEINHARDT	25.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	12.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
BASARABIA SUB SĂPĂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	10.00
DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944) de Nicolae CHIACHIR	10.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea I-a 1642-1789) de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea II-a 1789-1919)de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
RAZBUNĂRI CELEBRE (Dela Cain la Stalin) de Nicolae CIACHIR	10.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
ŞOIMI PESTE PRAPASTIE şi POEZII ALESE 1914-1944 de Nichifor CRAINIC ambele volume	15.00
SÂNGELE TEMNIŢEI * BALADE de Radu GYR	15.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
CÂNTURI PENTRU SOMNUL TĂU, poezii de Ovidiu VASILESCU	20.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	$.0.00
CĂRUTA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	7.00
321 DE VORBE MEMORABILE ALE LUI PETRE ŢUŢEA	10.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHENI	10.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	20.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	22.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	20.00
VORBE CU TĂLC de Vasile MILITARU	6.00
RECONSTITUIRI de Constantin MUSTAŢĂ	10.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BAŢU	7.00
LA PORŢILE DISPERĂRII, ÎNCEPUTUL SPERANŢEI de Florica BAŢU	10.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI poeme Tanka de Dumitru ICHIM	10.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
MANSARDA DE CATIFEA poezii de Dan Emilian ROSCA	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

UN OASPETE INCOMOD

Cu balerine din Boloşoi, covoare roşii şi discursuri fotogenice, se celebrează 50 de ani dela înfrângerea lui Hitler.

Dintre foştii preşedinţi, regi, conducători, duci etc., ce s'au încălcit în lupte, singurul supravieţuitor este Regele Mihai al României, acelaşi rege care a dat lovitura de stat dela 23 August, l-a arestat pe Generalul Ion Antonescu, Conducătorul Armatei şi Primul său ministru şi l-a predat inamicului. Un caz unic realizat cu asentimentul partidelor istorice.

Prezenţa regelui ar fi reamintit ce-au însemnat *"armatele eliberatoare"*: femei violate în plină zi şi în plină stradă... le-ar fi reamintit de *"davai ceas"*... de hazaicele curioase ciorapii şi vedeau pentru prima oară un *"port jartiere"*... de ofiţeri care luau cu mâna sarmalele şi le înfigeau în furculiţă etc. După multă tăcere regele le-ar mai fi reamintit de vagoanele de marfă pline de Români şi Germani, trimişi prin fundurile Siberiei ori de vagoanele pline cu tot ce se putea jefui: dela mobilă până la chiuvete şi robinete, toate în numele binefacerii *"Luminii dela Răsărit"*.

Invitarea Regelui nu ar fi însemnat un vot pentru Monarhie, dar lipsa lui înseamnă un afront ce se aduce Neamului de gintă latină care a stat de veacuri sentinelă la frontiera civilizaţiei creştine.

România a dorit să trăiască în pace, n'a pornit războiul ca să-şi mărească imperiul, să capete spaţiul vital ori să cucerească pieţe ca să-şi vândă guma de mestecat.

România a pornit războiul ca să-şi recâştige ceea ce i se răpise.

Pentru Români, 23 August a însemnat teroare, canale, temniţe, beciurile Securităţii, Piteşti, Aiud, Jilava, Sighet, uciderea unei generaţii şi a elitelor culturale şi spirituale ale neamului: în schimb, pentru Forţele Aliate, 23 August a însemnat scurtarea războiului cu şase luni, salvarea a zeci şi sute de mii de vieţi şi miliarde de dolări.

Ca recunoştinţă a suferinţelor de patru decenii, România n'a primit nici măcar o carte poştală cu *"Merçi"*!

Notă: Dl. Iliescu nu reprezintă ţara, ci *"Armatele eliberatoare"*.

UN AJUTOR SINISTRU

Într'un documentar arătat la TV din Londra şi comentat de *"PA-News"* se dezvăluie cum homosexualii îşi oferă serviciile voluntare de a ajuta copiii. Doi homosexuali urmăriţi de poliţia din Anglia au văzut în cursă citind un anunţ că se caută voluntari pentru un orfelinat din Sighişoara, România. Ei au fost prinşi oferind copiilor bani, dulciuri şi a le arăta filme ca să-i îndemne la acte imorale. Au fost prinşi, judecaţi şi extrădaţi. Bucureştiul a luat măsuri ca înainte de a accepta un voluntar, să i se cerceteze trecutul.

•••

PRIVATIZĂRI...

Poliţia din Galaţi a arestat un Turc şi o Româncă ce se ocupau cu exportul de fete. În total, ei ar fi ademenit vreo 300 de tinere, dintre care 150 lucrează la bordelurile din Cipru. Peştii le-au luat paşapoartele şi fetele cer $150 pentru o îmbrăţişare intimă pe care o repetă cam de şapte ori pe zi.

•••

DELA ŢIGANI CITIRE: *"AVEN AMENTZA"*

"Aven amentza" înseamnă *"Vino cu noi"* şi este ziarul ţiganilor care printre altele ne *"informează"*:

Genealogistul Eileen Blyth a aflat că unul din strămoşii fostului Guvernor al Statului Arkansas ar fi fost Charles Blith, regele ţiganilor din Scoţia ce-a fost încoronat în 1847. Un frate al regelui, Andrew, ar fi imigrat în Statele Unite şi că actualul preşedinte Bill Clinton ar fi un stră-stră-stră-strănepot al fostului rege ţigan.

•••

ÎN AJUTORUL PASAGERILOR

Agenţia americană de Dezvoltare a Comerţului a acordat României: $76.149 pentru repararea ventilaţiei metroului şi $257.913 unei companii din California de a studia şi recomanda un sistem automat de vânzare a biletelor de tren.

•••

DELA 61.7% LA 29%

Banca Mondială şi Fondul Monetar Internaţional cer guvernului ca, pentru a primi viitoarea rată în baza împrumutului acordat, inflaţia în 1995 să fie redusă la 29% (în 1994 inflaţia a fost de 61.7% iar în 1993 de 300%) şi să se accelereze privatizarea, aşa cum s'a promis când s'au acordat împrumuturile.

•••

NUMĂRUL UNGURILOR

Când se vorbeşte de minoritatea ungară, se dau diferite cifre. Pentru Francezi ei sunt *"milioane"*, pentru *"Washington Post"* cu mult peste 1.200.000, alţii 1.600.000 etc.

ARIPILE TEROAREI DEASUPRA ŢĂRII

Unul din cele trei avioane Airbus A-310-324 al companiei TAROM s'a prăbuşit, Vineri, 31 Martie, în vecinătatea Aeroportului Otopeni, comuna Baloteşti. Nimeni n'a scăpat cu viaţă, au fost 60 de victime. Avionul era în drum spre Bruxelles şi printre pasageri se găseau trei Americani: Terry Chung dela Treasury Department ce se'ntorcea dintr'o vizită oficială şi doi misionari: pastorul Norman Hoyt cu soţia Virginia.

Martorii spun că avionul a explodat în aer iar doctorii au constatat că pasagerii erau morţi înainte de prăbuşire. Ultimile cuvinte ale co-pilotului au fost *"E ceva în neregulă"*, dar n'a mai avut timp să explice.

Câteva ameninţări, cu două săptămâni înainte, s'au dovedit false; de data asta în loc de ameninţări a fost o bombă.

A doua zi, (1 Aprilie), Ambasada franceză a primit un telefon prin care un individ (vorbea perfect limba franceză) şi-a asumat răspunderea, dar n'a dat nici un motiv ce urmărea: şantaj, răzbunare ori a fost un profet nebun.

Avionul avea 31.000 ore de zbor. Un alt avion Airbus a fost gata de a se prăbuşi deasupra Parisului, dar a reuşit să aterizeze datorită manevrei abile a pilotului.

Avioanele uzate au fost cumpărate de Guvernul Român, cu $147 milioane, iar C.V.Tudor îl acuză pe premier c'ar fi luat un comision de $ 9 milioane.

Printre cei morţi, elevul Ionuţ Stoica din Bacău, ce se ducea în Belgia, unde fusese invitat, să-şi petreacă vacanţa.

Compania TAROM anunţă că avionul a fost asigurat şi, în plus, posedă o poliţă de $500 milioane pentru despăgubirea familiilor.

Ancheta a început să se încălcească. Unii dau vina pe compania Airbus, şi citează o serie de alte accidente (aici pun paie pe foc şi celelalte companii de avioane care vor să-şi vândă marfa). Cei dela Airbus afirmă c'a fost o bombă.

SRI-ului îi convine bomba ca să poată spiona pe oricine, TAROM-ului nu-i covine bomba că ar însemna că aeroporturile nu's bine păzite etc.

Ancheta continuă şi pare din ce în ce mai încâlcită.

•••

LA UMBRA "EPOCII DE AUR"

Florea Ceauşescu, fratele împuşcatului, a fost împroprietărit cu un teren de 2500 mp în comuna Snagov. Florea n'a locuit niciodată la Snagov. Adevăraţii proprietari l-au dat în judecată, dar procesul se tot amână, aşa că Florea şi-a construit o vilă cu 14 camere.

•••

SCHIMB DE TITLURI

La Cotroceni a avut loc o întâlnire între Dl. preşedinte Ion Iliescu şi regele Cioabă al ţiganilor. Regele a promis că la viitoarele alegeri toţi ţiganii vor vota cu Iliescu. Se zvoneşte şi încheierea unui pact post-electorlal:

Dacă Iliescu este reales, atunci Cioabă îl ridică pe Iliescu la rangul de Prinţ al Ţiganilor, iar Iliescu, în schimb, va numi pe Cioabă ca Ministru de Interne însărcinat cu crime, jafuri...

•••

150.000 PE AN !

Tot ce ţine de industria automobilului crează peste un milion de servicii, iar piaţa absoarbe anual cca. 150.000 de maşini. În loc de o Dacie nouă care costă 7 milionae ($3.800), unii preferă un Mercedes de 20 de ani.

•••

"EPOCA DE AUR A HOŢILOR"

S'au naţionalizat casele. s'au aruncat proprietarii în stradă şi s'a instalat elita proletară; dar a venit revoluţia ce ne-a blagoslovit cu *"Democraţia origială"* şi acum se fabrică în Parlament legea restituirii caselor *"naţionalizate"*.

Şi cine credeţi că sunt recunoscuţi ca viitori proprietari? Actualii chiriaşi! Adică, cei care au dat afară pe veritabilul proprietar, iar veritabilul proprietar îşi recapătă apartamentul dacă locuia în el înainte de revoluţie. Cum o să locuiască într'o casă de unde a fost dat afară cu forţa? Pentru cel care a lăsat averea în ţară şi-a reuşit să scape cu viaţa, stabilindu-se în străinătate, acum a rămas cu viaţa... că averea n'o mai vede.

Câteva cazuri ajunse în faţa *"Înaltelor Tribunale"* au fost respinse din motive bine întemeiate: unii din judecători locuiesc în apartamentele luate cu forţa, fapt ce i-a pus pe cei *"legaţi la ochi"* în mare dilemă: Dacă restituie averile, ei ar trebui să se mute.

Aşa că s'a dat sentinţa: Judecătorul nu se mută!

•••

Curtea Constituţională a declarat neconstituţional ordinul Guvernului de a impune taxa de 15.000 lei celor care trec graniţa.

•••

"Poliţia politică există şi operează la fel ca în perioada comunistă" (M. Pacepa).

•••

Delta Dunării are 15.000 de locuitori aşezaţi în 25 de localităţi, dintre care numai cinci sunt alimentate cu apă potabilă.

•••

Alocaţia lunară pentru copil s'a majorat la 600 lei.

•••

Mâncarea servită în avioane este adusă în camioane păzite de poliţie.

•••

Yukiko Ekita, cetăţeană *"peruviană"*, a fost arestată şi predată Japonezilor. Y.E. era membră a organizaţiei teroriste de extremă stângă din Japonia, ce-şi stabilise domiciliul la Bucureşti.

•••

Datoria externă în Decembrie 31, 1994: $4.870 miliarde.

•••

"European Dialogue" e noul magazin scos de Comisia Europeană unde se dezbat problemele Europei. Printre ţările asociate cu acest magazin este şi România.

•••

Miniştrii de externe din ţările care formează Uniunea Europeană au propus un pact de securitate între Rusia şi NATO.

•••

Din cauza scumpirii benzinei 490-600 lei litrul, energia electrică va costa mai mult cu 10%, transporturile cu 5-10%, preţul produselor din petrol cu 15-25% etc.

•••

Prima biruinţă electorală: la alegerile locale dela Târgovişte, CDR a obţinut 4.100 voturi, PSM 2.400 şi candidatul guvernului (PDSR) - 19.000 voturi.

•••

Senatul a adoptat o lege prin care, în baza unei simple scrisori anonime, Securitatea are dreptul să-ţi asculte convorbirile telefonice.

•••

A fost legalizată asociaţia *"Vulturul Brâncovenesc"*, formată din tineri anticomunişti ce-au activat înainte de revoluţia din 1989.

•••

Din cauza abundenţei de zăpadă, culturile de orz şi grâu sunt în pericol.

•••

"Punctul 0" este titlul noului film, sub regia lui Sergiu Nicolaescu, dedicat procesului soţilor Ceauşescu etc., în rolul Lui şi al Ei: Marin Chioşeaua şi Ileana Macovei.

•••

S'au format echipe de 3-43 Romi, cu banderolă neagră la mână, care supraveghează gările, pieţele etc.

•••

S'au împlinit 145 de ani dela înfiinţarea armatei jandarmilor.

•••

O delegaţie militară din frunte cu şeful Statului Major, a vizitat la Stuttgart Comandamentul European al Forţelor Americane.

•••

Peste 6.000 de foşti membri ai Cooperativelor Agricole Particulare (CAP), primesc şi acum o pensie de 10-20 lei pe lună.

•••

O nouă lege prevede ca spitalele să întrebuinţeze seringi de unică folosinţă.

•••

Reamintindu-le de Decembrie 1989, tinerii basarabeni au început să defileze cu un steag găurit.

•••

Schimbul comercial dintre Albania şi România a scăzut dela $100 milioane în 1980 la $10 milioane în 1994.

•••

Cadou micuţilor: un trenuleţ electric.- 880.000 lei.

•••

Data punerii în plină funcţiune a Centralei Nucleare dela Cernavodă va fi prin anul 1997.

•••

La unele staţiuni ale Metrolului se experimentează cartela magnetică de călătorie.

•••

Incidenţa cazurilor de îmbolnăvire de tiroidă, inclusiv cancer, a crescut de trei ori faţă de anii precedenţi. Faptul s'ar datora exploziei dela Cernobil.

•••

Zilnic trec Dunărea peste 100.000 de tone de benzină şi motorină. Contrabandiştii au devenit capitalişti, au bărci cu motor.

•••

În medie, avem un poliţist la 500 de inşi.

•••

Vineri, 31 Martie, a fost în zona Vrancea un cutremur de 4,1 grade Richter. N'au fost pagube.

•••

Automobilele *"DAEWOOD"* (Coreea de Sud) au mare succes. S'au vândut peste 2.000 şi altele sunt pe drum.

•••

Ambulanţele Salvării au acum truse de unică folosinţă pentru naşterile la domiciliu.

DIN CELE TREI COLTURI ALE LUMII

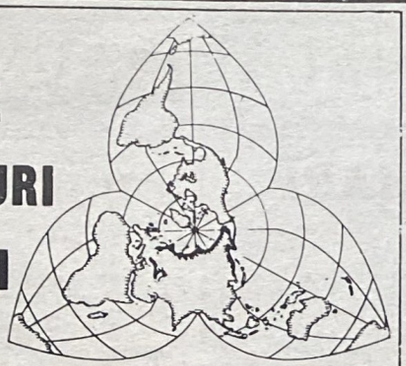

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

CONFRUNTARE FINALĂ CHIRAC-JOSPIN PENTRU PREŞEDINŢIE

Primul tur de scrutin pentru alegerile prezidenţiale din Franţa s'a încheiat cu surprinzătoarea victorie a candidatului Partidului Socialist, Lionel Jospin, care a obţinut 23.3% din voturi, întrecând pe cei doi oponenţi ai săi Jacque Chirac, 20,8% şi Édouard Balladur, ambii preprezentanţi ai partidului conservator gaullist, Adunarea Pentru Franţa (RPR). Pe locul al treilea s'a clasat Jean-Marie Le Pen, reprezentantul partidului de extremă dreaptă, Frontul Naţional, cu 15% voturi. Liderul Partidului Comunist, Robert Hue, a obţinut numai 8,6%. Au urmat o serie de reprezentanţi ai unor partide minore de stânga şi de dreapta, care au obţinut procentaje dela 5% în jos.

Turul final, care va avea loc la 7 Mai, va reţine în cursă numai pe primii doi clasaţi, Jospin şi Chirac, învingătorul urmând să fie noul Preşedinte al Franţei, ce va urma lui François Mitterrand (78 ani), reprezentant al Partidului Socialist, care a fost preferat de alegătorii francezi în 1981 şi reales în 1988, conducând astfel destinele Franţei timp de 14 ani, cel mai lung termen al unui şef de stat francez dela Napoleon al III-lea încoace. Termenul lui Mitterrand expiră la 20 Mai.

LIONEL JOSPIN

Clasamentul după primul tur de scrutin a reprezentat o mare surpriză, deoarece şansele pentru primele două locuri erau scontate pentru cei doi reprezentanţi ai RPR, Jacque Chirac, Primarul Parisului şi Édouard Balladur, Primul-ministru în funcţie. Foşti buni prieteni până nu de mult, ei s'au angrenat însă într'o luptă fratricidă atacându-se reciproc într'o campanie electorală în care au prezentat platforme oarecum diferite, ceea ce a dus la destrămarea unităţii partidului lor. Din această luptă a profitat candidatul socotit după ultimele sondaje de opinie ca al treilea favorit, Lionel Jospin. De reţinut însă că o treime din cei sondaţi nu erau hotăriţi încă cu cine vor vota.

Jacque Chirac (62 ani) a candidat pentru preşedinţie şi în 1981 şi în 1988 când a fost învins de François Mitterrand. În 1986 el a ocupat funcţia de Prim-ministru. După victoria partidului său în alegerile parlamentare din 1993, a renunţat să mai devină şef de guvern, încredinţând această funcţie lui Balladur, pentru a se putea pregăti pentru campanja prezidenţială din 1995. În

JACQUE CHIRAC

propaganda sa, Chirac a promis măsuri împotriva şomajului, care a atins 12,3%, cerând ajustări în contribuţia socială a patronilor şi măsuri specifice pentru cei cu şomaj îndelungat. El a făgăduit să reducă deficitul Franţei în sectorul public, să sprijine un franc puternic şi să meargă pe drumul integrării europene şi spre deosebire de Balladur, a promis scăderea impozitelor şi creşterea salariilor.

Édouard Balladur (65 ani) a candidat pentru prima oară într'o alegere prezidenţială. În 1986 a ocupat funcţia de Ministru de Finanţe în guvernul Chirac. Până în Ianuarie s'a bucurat de multă popularitate. Aceasta a început însă să scadă în Februarie, după ce trei din miniştrii săi au fost investigaţi pentru corupţie, iar apoi a retras un program de reforme universitare, speriat de unele demonstraţii studenţeşti.

Lionel Jospin (57 ani), candidatul Partidului Socialist şi Profesor de Economie la Universitatea din Paris, şi-a bazat şi el propaganda acordând atenţie problemei şomajului. El a promis reducerea săptămânii de lucru dela 39 la 37 ore, ceea ce va crea noi locuri de muncă. Îşi propune să formeze un serviciu civil pentru tineri, pentru a ajuta la reconstruirea zonelor periferice degradate ale Parisului, Lyonului şi Marsiliei. Şi Jospin a promis legături strânse economice şi monetare cu restul Europei, dar cu influenţă mai mare asupra uniunii acesteia. Candidatura sa pentru preşedinţie a fost anunţată de partidul său deabia în Februarie în urma retragerii lui Jacque Delors, astfel că şi-a prezentat platforma electorală tocmai în Martie. Deşi între 1988 şi

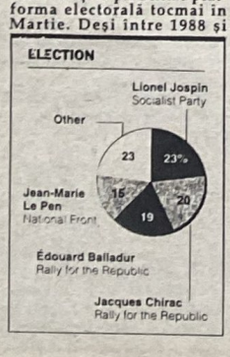

1992 a fost Ministrul Educaţiei, relaţiile cu Mitterrand nu au fost strânse iar în 1992-1993 el s'a ţinut la distanţă de o serie de scandaluri de corupţie, care au discreditat Partidului Socialist şi este considerat chiar de unii din adversarii săi, ca fiind modest şi corect.

Atât Chirac cât şi Jospin au promis să creeze locuri de muncă, să reducă criminalitatea şi numărul celor fără adăpost. Chirac vrea să facă acest lucru prin ajutoare financiare guvernamentale, care să încurajeze iniţiativa şi întreprinderile individuale. Jospin vrea să creeze pe scară largă locuri de muncă guvernamentale şi programe de reconstrucţie pentru a ajuta pe cei care nu se pot ajuta singuri.

Cei doi candidaţi vor avea la dispoziţie timpul până la 7 Mai pentru a-şi finaliza campania. Hotăritoare pare să fie şi dezbaterea dintre cei doi, care are loc la 2 Mai şi va fi televizată.

Desigur şansele de a câştiga întrecerea pe 7 Mai sunt mai mari pentru Chirac, care

FRANÇOIS MITTERRAND

va beneficia de un procentaj ridicat de voturi din partea celor ce l-au preferat pe Balladur. Va avea importanţă pentru ambii candidaţi aportul partidelor mai mici de stânga şi de dreapta. Ponderea cea mai mare va fi reprezentată de partidul lui Le Pen, care este atras mai mult de promisiunea lui Jospin de a crea un sistem electoral francez cu reprezentare proporţională, ce va permite partidului de extremă dreaptă să aibă mai mulţi deputaţi în parlament, decât să-l susţină pe Chirac, cu care este în relaţii proaste de mai mulţi ani.

Nu trebue uitată din nou reacţia uneori imprevizibilă a alegătorilor francezi. De reamintit că la alegerile din 1981, după primul tur de scrutin, Preşedintele Valery Giscard d'Estaign a avut 28,3% din voturi iar Mitterrand numai 26%, pentru ca în turul final acesta din urmă să obţină preşedinţia Franţei cu 52% de sufragii.

Faptul că 40% din Francezi au votat pentru candidaţi care nu aveau nici o şansă în turul final, este considerat un vot contestatar fără precedent. Pentru ambele extreme este un protest împotriva aderării la Uniunea Europeană. Pentru extrema dreaptă este o atingere a suveranităţii naţionale, pentru cea stângă ea reprezintă *"Europa patronilor"*.

A ÎNCEPUT ESCALADAREA RĂZBOIULUI DIN BOSNIA

Existau toate premizele, ca, odată cu trecerea iernii, ostilităţile din Bosnia să reînceapă şi chiar să se extindă. Chiar înainte de expirarea acordului de încetare a focului, reîncepuseră ciocniri violente în Nord-Vestul, Estul şi centrul Bosniei, dar odată cu expirarea acestuia, şi-a făcut reintrarea şi Croaţia. Evenimentul era de aşteptat, întrucât Preşedintele Croaţiei, Franjo Tudjman, ceruse retragerea trupelor ONU din ţara sa, considerând că ele nu fac decât să menţină un statu quo. El a ajuns la un compromis cu puţin înainte, acceptând o rezoluţie a Consiliului de Securitate, ca din cei 12.000 de soldaţi ONU să rămână totuşi 8.750. Aceştia ar fi urmat să se desfăşoare între Croaţia şi Serbia, lucru contestat de Sârbi.

Astfel, în ziua de 1 Mai, trupele croate au pătruns în enclava din Slavonia de Vest, regiune cucerită de Sârbi în 1991. Scopul declarat al atacului a fost controlul asupra

GEN. RAKO MLADICI

autostrăzii E70, care leagă centrul industrial Slovanski Brod cu Zagrebul. Croaţii au atacat cu 3.000 oameni sprijiniţi de cel puţin 20 tancuri şi de două avioane. Ei au cucerit localitatea Okucani, luând 600 de prizonieri, care şi-au predat armele forţelor ONU. Desigur reintrarea în război a Croaţiei va complica mult lucrurile. Dacă Sârbii din Croaţia nu vor putea face faţă unor atacuri pe scară largă a forţelor croate, e de presupus că Belgradul nu va şovăi să-i ajute, ceea ce va duce la escaladarea conflictului.

În ceea ce priveşte războiul din Bosnia, atât Sârbii cât şi Musulmanii au respins toate încercările reprezentantului ONU, Akashi, de a prelungi acordul de încetare a focului, care şi aşa a fost încălcat de nenumărate ori. Preşedintele Bosniei, Izetbegovici, condiţionează încetarea focului de recunoaşterea Bosniei de către Preşedintele Miloşevici al Serbiei. Dar după cum se ştie, până în prezent toate încercările făcute de diplomaţii grupului de contact de a-l

SLOBODAN MILOŞEVICI

determina să recunoască Bosnia şi Croaţia, contra ridicării embargoului economic, au eşuat. Izetbegovici consideră că orice acord de încetare a focului nu face decât să legifereze situaţia actuală, în care Sârbii ocupă 70% din teritoriul Bosniei şi nu vor să accepte planul de departajare al grupului de contact.

În acest sens se poate vedea atitudinea Rusiei, din ce în ce mai prosârbă, care slăbeşte coeziunea acestui grup diplomatic, ce caută să propună un plan practic de soluţionare a războiului. Astfel Rusia a refuzat să suporte rezoluţia Consiliului de Securitate, care

RADOVAN KARADZIC, Bosnian Serb leader

propunea monitorizarea traficului aerian, ca şi supravegherea pe teren a graniţelor dintre Serbia şi vecinele ei Bosnia şi Croaţia, pentru împiedicarea aprovizionării cu arme a Sârbilor din Croaţia şi Bosnia. De altfel, aceste graniţe au o lungime de 500 km şi numai 135 de monitori internaţionali, ceea ce face ca aşa-zisul embargou, promis de Miloşevici împotriva Sârbilor bosniaci şi croaţi, să fie foarte penetrabil. Rusii au mers pe tema că Miloşevici ar trebui încurajat prin ridicarea embargoului economic impus Serbiei, pentru ca apoi aceasta să recunoască Bosnia şi Croaţia.

Imparţialitatea şi corectitudinea Rusilor a fost dovedită practic şi *"pe teren"*. Astfel, Generalul Alexandr Pereliakin, comandantul forţelor ruse din cadrul ONU, care acţionează în zona Vukovar, ocupată de Sârbi, a fost demis fiind învinuit de corupţie şi de acţiunea nevinovată de a ajuta forţele sârbe să treacă prin contrabandă petrol şi arme.

Pentru ca să se toarne şi mai mult gaz pe foc, a apărut anunţul Tribunalului ONU dela Haga care a trecut pe lista celor suspectaţi de crime de război în Bosnia, pe liderul Sârbilor Radovan Karadjici şi pe Generalul Rako Mladici, comandantul militar al acestora. Ei sunt acuzaţi că au permis sau au orchestrat o serie de crime pe scară largă, ca *"genocid, asasinate, violuri, maltratarea civililor, torturi şi alte delicte, mergând dela operaţiuni de detenţie în câmpuri de concentrare, până la atacuri asupra civililor neînarmaţi."* Tribunalul a şi început să-l judece pe Duşan Tadici, arestat în Germania şi extrădat apoi pentru Haga.

După cum se ştie, încă dela începutul războiului, Sârbii au procedat la tot felul de metode pentru a executa o *"purificare etnică"*, care a alungat peste 700.000 de Musulmani din zonele ocupate de ei şi a făcut zeci de mii de morţi. Numai la Sarajevo, în decurs de trei ani de război, au fost omoriţi 10.000 de civili şi au fost răniţi alţi 50.000.

De remarcat că din documentele aduse de un membru superior al poliţiei secrete sârbe dela Belgrad, care a defectat în Occident în 1994, reiese că e imposibil ca Preşedintele Miloşevici să nu fi avut cunoştinţă de ordinele trimise de şeful acestui serviciu, Stansici, către Karadjici, în vederea unor acte criminale anunţate de Tribunalul dela Haga. Miloşevici avea contacte aproape zilnice cu Stansici.

Anunţul tribunalului dela Haga, la care bineînţeles Rusii au protestat, încurcă şi mai mult situaţia diplomatică. Se presupune că în aceste condiţii Sârbii bosniaci nu mai au nici un interes să trateze pentru pace, ne mai punând la socoteală că atât Karadjici cât şi Mladici riscă să fie arestaţi dacă părăsesc teritoriul sârbesc, cum au făcut-o în trecut când au plecat la Geneva, iar Karadjici chiar la sediul ONU dela New York. Este pentru prima dată din 1945, după Nürenberg şi Tokio, când un tribunal internaţional va judeca crime de război, numai că atunci era vorba de ţări învinse ca Germania şi Japonia, ceea ce nu e cazul cu Serbia.

Pe teren, Sârbii au devenit din ce în ce mai agresivi. Sarajevo a fost bombardat cu tunuri, care au fost scoase din locurile de depozitare aflate în paza forţelor ONU. Trăgătorii lunetişti au început să împuşte din nou civili pe străzile capitalei. Sârbii care înconjoară Sarajevo au şicanat pe diplomaţii străini şi pe reprezentanţii ONU. Chiar Akashi şi diplomaţi ai grupului de contact au fost la un moment dat opriţi să vină dela aeroport în Sarajevo, iar ambasadorul american din Bosnia a trebuit să părăsească cu un vehicul capitala, deoarece i s'a interzis plecarea cu avionul. În decurs de o săptămână au fost ucişi doi soldaţi francezi; de altfel Franţa şi Marea Britanie au ameninţat să-şi retragă forţele dacă războiul se va extinde.

FRANJO TUDJMAN

Conflictul din Bosnia va trece probabil într'o fază şi mai acută în momentul când Statele Unite, care nu mai participă la embargou, intenţionează chiar să trimită arme Musulmanilor bosniaci, pentru ca aceştia să se poată apăra singuri. Senatorul republican Dole a declarat că aceasta este o datorie morală.

Misiunea ONU, care costă un miliard de dolari pe an, nu a reuşit practic să protejeze populaţia civilă, ci doar s'o ajute să moară cu burta plină. Mandatul ei şi felul cum a acţionat dela început reprezintă un lamentabil eşec al puterilor occidentale. Acum este prea târziu ca să se mai poată îndrepta ceva. Chiar o retragere a forţelor ONU va trebui să fie acoperită de cel puţin 50.000 de soldaţi, la care se întrevede şi o participare americană, dar cu pericolul luării de ostatici din forţele de pace.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

ANIVERSĂRI TRISTE ŞI AMARE

——Vasile VRÂNCEANU——

Să nu uităm! Zilele, anii trec, autorii şi martorii unor acţiuni politice şi militare îmbătrânesc şi rând pe rând se duc în parcul veşnic de odihnă, împlinind legea firii, ca tot ce este omenesc. Cu ei se duc şi amintirile. Rămân în urmă documente, arhive, unele deschise, altele secrete pe lungi perioade, fie ca să apere faptele de contramăsurile pe care adversarii în cunoştinţă de cauză le-ar putea lua, fie pentru a nu fi respinse de opinia publică sau parlamente, în ţările cu regim democratic autentic, real.

Grav este însă când hotărîri consemnate în acorduri, convenţii şi protocoale secrete afectează viaţa popoarelor, fără altă justificare decât lăcomia şi aroganţa puterii.

Între anii 1939 şi 1945 s'au încheiat târguieli de către geambaşii de popoare. Le-au comis Hitler cu Stalin, Churchill şi Roosevelt cu Stalin. Popoarele, învinşii şi învingătorii le-au suportat, le-au plătit cu sânge, vieţi pierdute, mizerii şi distrugeri. Unele şi-au pierdut şi libertatea.

Anii 1994-1995 cuprind triste aniversări care umilesc sărbătoarea sfârşitului războiului prin capitularea învinşilor. Astfel:

La 23 August 1939 - sunt 55 de ani de atunci - cei doi briganzi ai Europei (termenul de *"brigand"* este luat aici cu înţelesul de tâlhar la drumul mare) Hitler şi Stalin încheie pactul de neagresiune cu protocolul secret care le-a dat mână liberă să atace şi să împartă Polonia, iar Rusia să răpească Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa.

Atât Hitler cât şi Stalin ştiau cât de nesincer, cât de efemer era acest pact, pentrucă Hitler, presat de nevoia să asigure hrana pentru 80 milioane de Germani, ţintea să ocupe şi să stăpânească Ucraina, iar Stalin avea planuri să cucerească Europa până la Atlantic şi să comunizeze ţările europene. Confruntarea iminentă era doar amânată pentru a se desăvârşi pregătirile necesare.

La 1 Septembrie 1939, deci 8 zile după semnarea pactului Ribbentrop-Molotov, Germania atacă Polonia din Vest şi peste mai puţin de 10 zile Rusia o atacă dela Răsărit, iar Anglia şi Franţa declară război numai Germaniei, astfel se declanşează al Doilea Război Mondial, caracterizat de Churchill ca *"The unnecessary War"*.

La 17 Septembrie 1939, Uniunea Sovietică atacă Polonia dela Răsărit şi armata poloneză e lichidată, unii prizonieri la Germani, alţii la Ruşi. Unii s'au refugiat în România. Din ordinul lui Stalin, la Katyn au fost împuşcaţi în ceafă cinci mii de ofiţeri polonezi de către NKVD şi îngropaţi într'o groapă comună. Crimă comisă nu pe vremea lui Gingis Han, ci în secolul XX.

Ucigaşul real al crimelor dela Katyn va deveni curând aliatul lui Churchill şi Roosevelt, va deveni agreatul *"Uncle Joe"* şi vor închina toasturi, împreună.

La Nürenberg, crima dela Katyn n'a figurat în dosare, autorii ei nu erau în boxa acuzaţilor, ci erau reprezentanţi la masa acuzatorilor şi judecătorilor.

La 30 Noembrie 1939, Uniunea Sovietică atacă Finlanda, fără declaraţia de război prevăzută în legile internaţionale, deci un act de crasă agresiune. Într'o luptă inegală ca forţe şi dotare, Finlandezii s'au apărat vitejeşte, au provocat pierderi uriaşe invadatorilor, au câştigat admiraţia şi simpatia lumii întregi, dar cu excepţia Suediei, nici un alt ajutor. În anul următor Ruşii au aruncat pe front forţe copleşitoare şi Finlanda a fost constrânsă să satisfacă cererile lui Stalin.

În Iunie 1940, Ruşii ocupă Ţările Baltice, Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa împingând linia de atac spre Vest, prima etapă a pregătirii campaniei împotriva Europei fiind încheiată: în Nord Finlanda şi Ţările Baltice, la centru Polonia şi la Sud, Basarabia.

Pentru faza următoare Stalin pregătea evacuarea industriei de armament dincolo de Urali şi concentrarea de armament, trupe şi muniţii la frontiera de Vest.

Declanşarea atacului sovietic pentru cucerirea Europei era prevăzut pe data de 8 August 1941, dar în urma clarificării situaţiei din Balcani, deşi întârziat faţă de planul iniţial, Germania declaşează atacul împotriva Uniunii Sovietice la 22 Iunie 1941. România se aliază cu Germania în această campanie, pentrucă războiul contra Rusiei, n'a fost pentru Români un război de cucerire ci de recuperare a teritoriilor răpite în 1940. Niciodată în istoria ei, România n'a cotropit teritoriile nici unui vecin.

Surprinşi de atacul german, Ruşii au suferit pierderi enorme în oameni, tancuri şi avioane, dar *"Războiul fulger"* s'a împotmolit în faţa Moscovei, în Cotul Donului şi la Stalingrad. Pe lângă marea nenorocire a iernii ruseşti, a intrat în acţiune şi o întinsă reţea de spionaj bine organizată dela Tokio la Londra şi Washington, cu ramificaţii şi în centrul Germaniei, a intrat în acţiune şi uriaşul arsenal militar al Statelor Unite la care s'au adăugat greşelile militare şi politice ale lui Hitler, care au dus înfrângerea Germaniei.

După Stalingrad, Mareşalul Antonescu a înţeles că războiul este pierdut şi a propus lui Mussolini ieşirea comună din război. Pe Hitler l-a informat că România este constrânsă de realităţi să aibă alte opţiuni decât continuarea războiului şi a intrat în convorbiri cu Anglo-Americanii în Septembrie 1943. În Octombrie au loc convorbiri cu Englezii la Lisabona iar în Decembrie cu Ruşii la Stockholm prin ambasadorul nostru F. Nanu.

Cu aprobarea lui Antonescu, opoziţia începe şi ea tratative la Cairo, dar Aliaţii cer capitularea necondiţionată şi mai precis, îi trimit pe Români *"să se înţeleagă cu Ruşii"*. Preşedintele Roosevelt declarase din Ianuarie 1943 la Casablanca *"capitularea necondiţionată"*. Aceasta a prelungit războiul cu doi ani, pentrucă generalii germani, înţelegând că războiul este pierdut, l-ar fi înlăturat pe Hitler şi ar fi încetat luptele, iar războiul s'ar fi terminat în vara anului 1943.

Cine ar putea socoti câţi tineri, din ambele tabere, şi-au pierdut viaţa, câte mame, soţii văduve, logodnice şi orfani i-au plâns pe cei ce n'au revenit acasă şi câţi invalizi au fost scoşi din circuitul normal al vieţii de acest necugetat, absurd *"Unconditional Surrender"*?

Fără *"Unconditional Surrender"* n'ar fi fost atâtea distrugeri, n'ar fi fost lagărele de exterminare şi Ruşii nu s'ar fi instalat în centrul Europei. La conferinţele dela Teheran şi Yalta, Stalin a obţinut dela Churchill şi Roosevelt concesiile ce i-au fost refuzate de Hitler: teritorii europene, baze militare în Finlanda, ieşirea în Marea Nordului şi Atlantic, teritorii în Asia şi comunizarea Chinei.

La 14 August 1941 Churchill şi Roosevelt semnează Carta Atlanticului, semnată ulterior şi de Stalin, în care se stipula printre altele:

1. Anglia, Stalele Unite şi deci şi URSS, nu urmăresc extensiuni teritoriale;

2. Nici o schimbare teritorială fără cererea expresă a populaţiei respective;

3. Respectarea dreptului tuturor popoarelor de a-şi alege forma proprie de guvernământ;

4. La sfârşitul războiului să se restabilească dreptul de suveranitate şi guverne proprii în ţările cotropite prin forţă;

5. Renunţarea la folosirea forţei în rezolvarea conflictelor din ţări.

Acestea erau principiile pe care se baza politica americană în 1941. Frumoase, nobile principii. La Teheran şi Yalta, praful s'a ales din aceste nobile principii.

Churchill şi Roosevelt au trădat Occidentul şi au predat lui Stalin, Estul Europei şi China. Războiul din Coreea şi cel din Vietnam îşi au originea tot în aceste greşeli comise de cei *"doi mari"*, în folosul lui Stalin.

Revenind la România, în cursul tratativelor duse la Stockholm de ambasadorul nostru F. Nanu cu ambasadoarea URSS - Doamna Kolontay s'au obţinut condiţii mai bune decât la Cairo, pentrucă Stalin a întrezărit avantajele unui armistiţiu cu România şi a aprobat cererile formulate de Mareşalul Antonescu, dar aici a intervenit trădarea. Telegrama privind condiţiile de armistiţiu acceptate de Stalin, trimisă de ambasadorul Nanu la Bucureşti, a fost reţinută de Niculescu-Buzeşti, dela Biroul de cifru al Ministerului de Externe şi nu a fost predată lui Antonescu, cu scopul de a împiedica încheierea armistiţiului de către Mareşalul Antonescu. Niculescu Buzeşti făcea parte din camarilă - noua camarilă - dela Palatul Regal.

La 23 Augut 1944, Mareşalul Antonescu a fost arestat în Palatul Regal, la ordinul Regelui Mihai, care a ordonat încetarea luptelor pe front, fără semnarea unui armistiţiu care trebuia să preceadă încetarea ostilităţilor. Ţara a fost predată Ruşilor şi se ştie ce a urmat. La 23 August 1944 începe calvarul lung de 45 ani al poporului român, calvar numai parţial terminat în Decembrie 1989.

La 12 Septembrie 1944 se semneaza la Moscova armistiţiul, după 20 de zile dela încetarea focului de către Români, în condiţii mult mai grele decât cele comunicate de ambasadorul Nanu şi România este antrenată în campania din Vest unde are pierderi importante (a patra în număr de oameni) dar i se refuză statutul de cobeligerantă la Tratatul de Pace, pentrucă la 9 Octombrie 1944, Churchill predă România Ruşilor, în cadrul împărţirii zonelor de influenţă.

Apărând numai interesele Angliei, Churchill a cedat, alături de muribundul Roosevelt, tuturor cererilor lui Stalin. Istoria îşi are însă capriciile ei. După capitularea necondiţonată a Germaniei, în timpul conferinţei dela Potsdam, au loc alegerile din Anglia şi poporul englez mulţumit de câştigarea războiului, l-a trimis la pensie pe orgoliosul lider. Era târziu, la 5 Martie 1946, când Churchill ţine fulminantul discurs la Fulton, Missouri, denunţând pericolul bolşevic. Jocurile erau făcute şi Europa de Răsărit vândută.

Preşedintele Roosevelt a fost norocos. A murit la 12 Aprilie 1954. Dacă n'a gustat bucuria victoriei, n'a gustat fructele amare ale abuzurilor şi greşelilor sale, făcut probabil cu bună intenţie, dar în acest caz cu o naivitate de neiertat.

Acum vin aniversările. La 8 Mai se împlinesc 50 de ani dela terminarea războiului. Preşedintele Clinton va merge probabil la Moscova pentru sărbătorirea victoriei. Vor fi paraţi, banchete, toasturi. Vor fi preamăriţi Churchill, Roosevelt şi nu poate fi uitat Stalin.

Va fi uitat Katynul, vor fi uitate cele 30 milioane de victime ale războiului, vor fi uitate Gulagurile, Piteştiul, înrobirea ţărilor din Răsăritul Europei, comunizarea Chinei, Coreea, Vietnam, Afganistan şi Cecenia. Vor fi uitate multe, pentrucă memoria este periculoasă.

Noi Românii să nu uităm!

EFEMERIDE

DUPĂ 50 DE ANI

A trecut jumătate de secol dela sfârşitul celui deal Doilea Război Mondial, dar pacea este încă departe. În Germania mai staţionează trupe americane, iar cortina de fier învechită a fost schimbată cu o cortină de cristal tot atât de dură, dar străvezie.

Berlinul este încă despărţit administrativ de Brandenburg, Polonia, pentru care s'a declanşat războiul, este încă departe de fosta ei graniţă de Răsărit, România stă ciuntită cu o graniţă nenaturală pe Prut, iar statele federative Cehoslovacia şi Iugoslavia, create artificial, s'au dezmembrat, una pe cale paşnică, cealaltă în conflict, purtând în ea morbul unui nou război european.

Acum 50 de ani, Armata Română, supravieţuitoare a două războaie antagoniste, obosită şi flămândă, a fost lăsată de izbeliţe prin văgăunile Tatrei, pentru a se întoarce pe jos în ţară, cu echipamentul de război în spate şi cu bocancii rupţi în picioare. După luni de zile de mers pe jos, când soldaţii s'au întors acasă nu-şi mai recunoşteau satele. Golanii şi dezertorii au ajuns primari şi preşedinţi de reformă agrară luându-şi partea leului din pământurile lucrate cu sânge şi sudoare, iar pentru cei întorşi de pe front nu mai era pământ de împărţit. Decoraţii cu *"Virtutea Militară"* şi cu *"Bărbăţie şi Credinţă"* trebuiau să stea la coadă, pentrucă prioritate avea acum, carnetul de comunist.

Soldaţii români au murit în zadar după 23 August 1944. La Conferinţa de Pace nu le-a fost recunoscută co-beligeranţa. Participarea României pe frontul de Vest a fost un acet de pedeapsă, nu de aliat. Ea era prevăzută ca o obligaţie în condiţiile de armistiţiu ce au urmat după capitularea necondiţionată. Altminteri ce căuta Armata Română dincolo de Tisa, după eliberarea Ardealului de Nord? Dacă toţi corifeii politici din România imputau Mareşalului Antonescu de ce a luptat dincolo de Nistru, nu era normal ca acum, când ei conduceau ţara, să se oprească pe Tisa?

Cei care i-au imputat Mareşalului trecerea Nistrului, au fost în primul rând Maniu şi Brătianu şi erau urmaţi în această problemă de membrii partidelor care reprezentau la un loc majoritatea zdrobitoare a electoratului român, exprimat liber pentru ultima dată în Decembrie 1937. Au crezut în democraţie şi în aliaţii occidentali, dar au fost minţiţi, umiliţi şi ucişi de Aliatul în braţele căruia ne-au aruncat *"aliaţii noştri fireşti"* din Apus.

În Martie 1945, când Armata Română ataca ultimele puncte de rezistenţă ale fostului ei aliat de pe frontul din Răsărit, la centrala ARLUS din Bucureşti, Vâşinski, după ce bătuse cu pumnul în masa regelui, ţinea memorabilul discurs în faţa alogenilor ajunşi conducători ai ţării şi în faţa generalilor aduşi pe tancurile ruseşti, nu pentru a lupta împotriva duşmanului, ci împotriva ţăranilor şi a întregului popor român. Cunoaşte cineva vreo acţiune pe frontul de Vest a generalului Valter Roman, spre exemplu?

Atunci, la ARLUS, Vâşinski a citit necrologul burgheziei româneşti. Atacând direct partidele liberal şi ţărănesc, el a spus: *"aceste partide istorice, sau mai bine zis arhaice sau şi mai bine zis trecute la arhivă"* după care au urmat ropotele de aplauze ale activiştilor arlusişti, pentrucă lor le *"trasase sarcina"* să ducă la îndeplinire măsurile întreprinse de guvernul Petru Groza.

A trecut de atunci jumătate de veac şi Românul este mult mai sărac. Vor urma acum sărbători, comemorări, toasturi şi şampanie. Este bine ca România să fie mai ponderată. Să nu se laude cu *"victoria"* din Apus, pentrucă este de preferat o înfrângere demnă în locul unei victorii ruşinoase. România n'a fost şi nu este considerată părtaşe în luptă. În zadar ne mustră din lumea lor ostaşii noştri care au murit atunci.

La Moscova se va sărbători Ziua Victoriei. Vor merge şefi de state iar capetele de afiş vor fi Preşedintele Clinton şi Elţin. Poate va fi invitat şi Iliescu, ajuns din nenorocire Preşedintele României, dar oricare altul ar fi fost în locul lui, o prezenţă alături de combatanţii calificaţi ar fi fost grotescă.

Au trecut 50 de ani! Au trecut fiind în natura lucrurilor să treacă, dar ce a urmat după încetarea focului?

Muncă sobră, disciplinată, o organizare administrativă exemplară şi o austeritate de tip spartan, la învinşi, dezmăţul, bunul plac, corupţia şi alte tare la învingători.

Rezultatul este că după 50 de ani, marca germană atârnă din ce în ce mai greu în balanţă faţă de dolarul american.

Aşteptăm reportajele TV cu pupăturile dela Kremlin.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

ASASINAREA LUI MARIUS NEAGOE

——Ion BOIERU——

În cronica noastră de azi înregistrăm încă o tragedie, din şirul aproape nesfârşit al tragediilor pe care le-au creat şi le crează comuniştii, încă astăzi, în România. O facem târziu, dar este imposibil să trecem sub tăcere asasinarea lui Marius Neagoe, din 30 Aprilie 1985. Aceasta a fost consemnată într'o carte de Victor Isac, în anul 1993. Consemnarea aceasta o facem din două motive legitime: (1) nu putem lăsa uitării crimele comuniste şi (2) această crimă are o legătură aproape directă cu cazul Episcopului Valerian Trifa, care, sperăm că va fi odată clarificat de justiţia americană. Am mai putea adăuga un motiv: acela de a forţa redeschiderea dosarului, care a fost pregătit sub supravegherea directă a Securităţii, cu intenţia de a acoperi această ucidere, cu eticheta cunoscută a comuniştilor de *"sinucidere"*.

Cartea lui Victor Isac aduce toate documentele necesare, pentru a legitima un nou proces de revizuire (Victor Isac: *Marius, o jertfă a conştiinţei*. Editura: Casa Editorială, Cuget, simţire şi credinţă, Bucureşti, 1993).

Marius Neagoe descindea dintr'o familie care a avut strămoşi străluciţi în istoria Ardealului, cu cinci familii de preoţi după tată şi patru familii de preoţi după mamă, Elena Steluţa Stoica. El era student în anul V la Facultatea de Medicină din Cluj. La 30 Aprilie 1985 plecase la părinţii săi din Simeria, unde părinţii săi, Dr. Valer Neagoe şi soţia Elena, pregăteau nunta lor de argint.

Dar nu a mai ajuns la casa părinţilor, ci la Morga Spitalului din Câmpia Turzii, fiind călcat de tren în apropierea Haltei Ploşcoş, la 12 Km. de Câmpia Turzii.

Mecanicul trenului, Gheorghe Sângerean din Ocna Mureş, a declarat dela început că *"omul nu a sărit în faţa trenului, era culcat pe linia ferată"*. Aceasta, înainte de autopsie. Dosarul a fost falsificat şi iată împrejurările: Ajutorul miliţiei feroviare din gara Cluj a fost acela care a ridicat cadavrul, a asistat la autopsie şi a dirijat ancheta, alcătuind dosarul. Aici a apărut versiunea falsă, a unei sinucideri. Asupra cadavrului nu s'a găsit nici un act şi nici un bagaj. După ce s'a aflat la Cluj identitatea victimei, cineva i-a ordonat acestui miliţian anchetator felul în care să facă ancheta, ca să se ajungă la explicaţia de sinucidere.

"Primul colaborator, în acest scop" a fost medicul legist dela Centrul medico-legal din Cluj, care a pus diagnosticul de *"sinucidere"*, înainte de a face examinarea cadavrului şi leziunile. Dr. Valer Neagoe, medic feroviar, cu experienţă în astfel de accidente, a fost admis, cu greu, la autopsia din 3 Mai 1985, iar medicul legist din Cluj care a făcut autopsia superficial a refuzat să ia în considerare unele leziuni, *"altele au fost denaturate, şi altele redate incomplet"* şi a refuzat categoric să discute cu Dr. Neagoe *"unele semne şi natura leziunilor"*.

Medicul legist a notat în dosar o afirmaţie incompletă: *"Fractura antebraţului stâng"*; dar nu a fost o fractură a ambelor braţe, cauzată de călcarea trenului. Acest lucru a fost infirmat la o redeschidere a sicriului; după un an s'a găsit de către doctorul chirurg Neagoe doar fractura osului cubitus, *"acela care se lezează în caz de agresiune, când se ridică instinctiv braţul, rezultând aşa numita "fractură de apărare"*. Fractura de apărare a confirmat existenţa unei maltratări înaintea accidentului de cale ferată.

În 1985 coapsa dreaptă care a fost amputată de tren, avea la glezna o curea de 30-40 cm., cu o lăţime de 2 cm. Aceasta atârna în afara mesei de autopsie. Dar această curea nu a fost menţionată în procesul de autopsie iar apoi a dispărut. Mai târziu, în Iulie 1985, a apărut la dosar o fotografie care reprezenta copasa amputată şi cureaua susţinută la verticalitate, de către o mână căreia i se vedea şi antebraţul. Acesta era corpul delict prin care a fost fixată victima pe linia ferată. Însă la consultarea dosarului din 1991, fotografia care fusese inclusă în dosar, prin neatenţie, a dispărut. Însă, în dosar se găsea fotografia unei coapse mai mici (eventual de femeie). Deci, fotografia cu corpul delict a fost înlocuită cu alta pe care o aveau la îndemână. O comparaţie între fotografii arată caracterul falsificării.

Medicul legist a trecut şi o *"fractură cu înfundarea calotei craniene"* ceea ce este o falsificare a realităţii. Ea nu a existat la autopsie şi nici pe fotografia dela deshumarea din 1992.

O altă controversă o prezintă menţiunea legistului: *"deformarea umărului drept"*. El nu precizează natura acestei deformări. El nu a precizat că această deformare era, în realitate, un *"hematom"*, o leziune vitală, care nu se poate forma în 10-15 secunde, cât are loc accidentul de tren. Acest hematon s'a format înaintea accidentului de tren, pentrucă avea o formă rotundă, o consistenţă moale, deci cu conţinut lichid, care a provenit din sângele acumulat de fractura humerusului.

Toate eforturile celor ce au participat la alcătuirea dosarului au fost făcute ca să se ascundă adevărul şi să se declare că a fost vorba de o sinucidere. Aceasta, pentru a ascunde actul de asasinare politică, aşa cum reiese din toate indicaţiile ce pot fi verificate în toate probele ce există în legătură cu acest caz.

A existat şi un martor direct care a văzut scena în care Marius Neagoe *"a fost răpit de pe stradă de către o maşină Aro a Securităţii"*. Această declaraţie a fost consemnată în jurnalul familiei în 1988. Acest martor al arestării era un fost coleg al lui Marius la Deva. În 1991 a murit şi el călcat de o maşină.

Uciderea lui Marius Neagoe a fost de ordin politic şi este opera Securităţii. A fost o ucidere, nu o sinucidere.

Aici, este vorba de unul din cazurile ilustrative ale manierelor comuniste de a trata pe acei ce le fac opoziţie şi răzbunarea lor se întinde până la familie şi cei apropiaţi lor.

Tatăl lui Marius Neagoe a fost legionar şi era un fiu strălucit al Ardealului. Pentru trecutul lui nu a fost condamnat, dar fiul său, Marius, a refuzat să se înscrie în partidul comunist. La 11 Mai 1985, era programat *"Congresul pe ţară al studenţimii române"* şi Marius Neagoe să pregătea să ia parte la acest Congres. A fost răpit de pe stradă şi aruncat pe linia ferată să fie ucis, să fie eliminată prezenţa lui şi studenţimea să ia aminte de puterea Securităţii.

Aici, adăugăm faptul istoric pe care Dr. Valer Neagoe l-a trăit în 1979, când a făcut declaraţii în faţa unei comisii mixte, de 3 procurori americani şi 3 securişti români în legătură cu trecutul episcopului Valerian Trifa, din America. Declaraţiile lui erau corecte şi corespondeau cu adevărul. El nu a acceptat ca acestea să fie false, în conformitate cu dorinţa Securităţii. Securitatea era incomodă prin declaraţiile lui Valer Neagoe, pentrucă toate informaţiile oferite de Securitatea română erau inexacte şi căutau să încrimineze pe episcopul Trifa.

Poziţia de fermitate, caracterul moral al Dr. Valer Neagoe, spunând numai adevărul, ca şi poziţia lui Marius Neagoe faţă de ideologia marxistă din România au constituit factorii cei mai importanţi ai asasinării lui Marius Nragoe. Toate piesele din dosar şi probele din afară demonstrează că n'a putut fi vorba de o sinucidere, ci de un omor al Securităţii din România.

Trebue făcute presiunile necesare ca să se redeschidă dosarul lui Marius Nagoe, cu verificări de oameni competenţi şi cu o participare mai largă, internaţională pentru a se clarifica situaţia.

Aceste crime le-a făcut dictatura comunistă, şi multe nu vor putea fi cunoscute, şi nici ucigaşii identificaţi, dar este un imperativ moral să se clarifice cazurile care mai pot fi supuse unor probe, fiind posibile să fie administrate, în zilele noastre.

Retorica lui Măgureanu nu are nici o valoare dacă nu vrea să participe la identificarea adevărurilor care pot fi identificate, azi. Nu pe supoziţiile, imaginaţiile şi falsurile lui, afişate fără ruşine, să acuze victimele de crime pe care nu le-au făcut, sau de presupuse crime pe care le vor face după halucinaţiile sale patologice.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETATI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

CU ZÂMBET PE BUZE

Am spus'o şi o repetăm, că nu suntem singurii care aducem critici Puterii de astăzi din România. Ceea ce, atât noi, cât şi alţii, reproşăm guvernanţilor din ţara noastră, este că, bătându-şi joc de victimele Revoluţiei din 1989, de jertfele aduse pe altarul luptei anticomuniste, este eliberarea din închisori a celor ce s'au făcut vinovaţi de crime împotriva patrioţilor români şi instalarea lor în poziţii de mare conducere, de unde îşi pot continua crimele săvârşite mai înainte. Eliberarea lor, cu acte în regulă, se face - vezi Doamne - pe motive de *"sănătate"*. Şi asta, firească, cu înţelegerea tovarăşului conducător Ilici Iliescu, fără de aprobarea căruia nu se clinteşte nici o pietricică în România.

Iată de exemplu ce citim în săptămânalul *"Lugojul"* (Nr.3):

"... sub blânda oblăduire a tovarăşului Ion Iliescu, a zâmbetului atât de «candid», în România, începe să miroasă a comunism, asta nu mai este o noutate, problema însă începe să devină... periculoasă (...) Cert este că după eliberarea «pe caz de boală» a tuturor celor vinovaţi pentru morţii din Decembrie '89, a readucerii în posturi cheie a foştilor comunişti, garnitura a II-a şi a III-a, acum urmează o altă lovitură de teatru: numirea în postul de director general în Ministerul de Interne a D-lui Dan Ioan Mirescu. Cine este acesta? (...) Mirescu este aceeaşi persoană cu procurorul care a instrumentat dosarul unui tânăr condamnat în închisoare pe viaţă, pentru o crimă pe care nu o comisese. (...) În semn de protest, ambii părinţi ai băiatului condamnat nevinovat s'au sinucis după pronunţarea sentinţei. După câţiva ani s'a descoperit adevăratul vinovat (...)

Că «stimabilul» Dan Ioan Mirescu este vicepreşedintele Partidului România Mare asta nu ar trebui să mire (...) Şi totuşi, cum este posibil ca astfel de «politicieni» să-şi facă de cap în ţara asta şi nimeni să nu-i tragă la răspundere? Mâine-poimâine vom ajunge să fim conduşi de criminali..."

Până aici citatul.

Articolul se intitulează: *"Vinovat pentru sinuciderea a două persoane, Dan Ioan Mirescu devine... Director General în Ministerul de Interne"*, şi este semnat Paul Doru Chinezu.

Iată, prin urmare, cine a ajuns la cârma ţării, astăzi: o şleahtă de compromişi, oameni ce, la drept vorbind, ar trebui ei înşişi să fie după gratii. Şi *"deşteptul"* dela Cotroceni, se mai plânge că imaginea României, arată peste hotare, ca într'o oglindă spartă.

Dar nu numai cei ce nu pot înghiţi apucăturile comuniste ale conducătorilor, ci iată că şi tovarăşii de drumeţie, ne mai putând suporta flagranta încălcare a Constituţiei a bezbojnicului Iliescu, îşi ridică glasul în semn de protest. Primarul oraşului Cluj-Napoca şi preşedintele Partidului Uniunii Naţionale din România (PUNR), Gheorghe Funar, i-a adresat cioloveculoi o scrisoare deschisă apărută în ziarul *"Jurnalul Naţional"* (Nr.514), din care extragem cele de mai jos:

"Nu pun acum în discuţie declanşarea procedurii prevăzută de art. 95 din Constituţia României privind suspendarea Dumneavoastră din funcţia de preşedinte al ţării, dar îmi îngădui să vă adresez următoarele întrebări:

Ce urmăriţi, prin unele acţiuni şi ale cui interese le apăraţi, începând din 22 Decembrie 1989?"

Atât, şi ar fi fost de ajuns pentru oricine. Funarul îşi continuă întrebările, la care n'o să primească niciodată răspuns:

"... Dacă nu aţi luat nici o atitudine în legătură cu umilirea secretarului general al Guvernului României, în timpul vizitei desfăşurate la Budapesta, unde s'a refuzat primirea lui de către conducătorii Ungariei?"

"... Care au fost demersurile întreprinse de Dumneavoastră la organismele europene pentru a contracara acţiunile antiromâneşti desfăşurate în străinătate de către reprezentanţii UDMR (Uniunea Democrată a Maghiarilor din România) şi ai Ungariei?"

"... Ce aţi întreprins Dumneavoastră, ca preşedinte al României, pentru cei peste 3.000 de Români care au fost alungaţi din judeţele Covasna şi Harghita de către UDMR, după 22 Decembrie 1989?"

Întrebări la care sfinxul din Cotroceni a răspuns, cu zâmbetu-i mefistofelic, culcându-se pe urechea cealaltă.

Ceea ce a determinat caracterul ultimativ al scrisorii, este următorul pasaj:

"Vă solicit Domnule Preşedinte Ion Iliescu, să acţionaţi pentru respectarea Constituţiei şi a legilor statului român, să apăraţi democraţia, drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor, suveranitatea, independenţa, unitatea şi integritatea teritorială a României".

Să-i ceri celui ce încalcă Constituţia ţării prin acte necugetate, în tot ceea ce face, să-i ceri unui comunist sadea să apere democraţia, e prea mult.

...Şi aşa că, cei doi, Iliescu a întins mâna tovarăşului Funar, s'au îmbrăţişat, iar scrisoarea a rămas uitată.

Nicolae NOVAC